

CUPRINS

1. INTRODUCERE.....	0
1.1 Date de recunoaștere a documentației	0
1.2 Obiectivele lucrării	1
1.3 Surse documentare	2
2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII.....	4
2.1 Evoluție	4
2.2 Elemente ale cadrului natural	8
2.2.1 Caracteristicile reliefului	8
2.2.2 Geologia	9
2.2.3 Hidrografie. Hidrologie	10
2.2.4 Condiții climatice	11
2.2.4.1 Temperatura	11
2.2.4.2 Precipitațiile	12
2.2.4.3 Vânturile	12
2.2.4.4 Nebulozitatea	12
2.2.4.5 Fenomene meteorologice	12
2.2.4.6 Seismicitatea	12
2.2.5 Solurile	12
2.2.6 Vegetația.....	12
2.2.7 Fauna	14
2.3 Relații în teritoriu	14
2.4 Potențial economic	16
2.5 Populația. Elemente demografice și sociale	22
2.6 Căi de comunicație și transport	24
2.7 Intravilan existent. Zone funcționale. Bilanț teritorial	26
2.8 Zone cu riscuri naturale.....	35
2.9 Echipare edilitară	36
2.9.1 Gospodărirea apelor	36
2.9.2 Alimentarea cu apă	36
2.9.3 Canalizarea	37
2.9.4 Alimentarea cu gaz metan	37
2.9.5 Alimentarea cu căldură.....	37
2.9.6 Alimentarea cu energie electrică	37
2.9.7 Telefonie.....	37
2.9.8 Gospodărie comunală	37
2.10 Probleme de mediu.....	38

2.11 Disfuncționalități.....	56
2.11.1 Privind activitățile economice	56
2.11.2 Privind structura populației	57
2.11.3 Privind căile de circulație	57
2.11.4 Privind fondul construit și utilizarea terenurilor	57
2.11.5 Privind echiparea edilitară.....	57
2.11.6 Privind protecția mediului	58
2.12 Necesități și oportunități ale populației.....	58
3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ.....	59
3.1 Studii de fundamentare	59
3.2 Evoluție posibilă, priorități.....	63
3.3 Optimizarea relațiilor în teritoriu	67
3.4 Dezvoltarea activităților	67
3.5 Evoluția populației	70
3.6 Organizarea circulației	72
3.7 Intravilan propus. Zonificare funcțională. Bilanț teritorial	73
3.8 Măsuri în zonele cu riscuri naturale	83
3.9 Dezvoltarea echipării edilitare	84
3.9.1 Gospodărirea apelor	84
3.9.2 Lucrări hidroedilitare.....	85
3.9.3 Alimentare cu energie electrică	85
3.9.4 Telefonie.....	86
3.9.5 Alimentarea cu energie termică.....	86
3.9.6 Alimentare cu gaze naturale	86
3.9.7 Gospodărie comunală	86
3.10 Protecția mediului	86
3.11 Reglementări urbanistice.....	88
3.12 Obiective de utilitate publică	98
4. CONCLUZII	99

PLAN URBANISTIC GENERAL

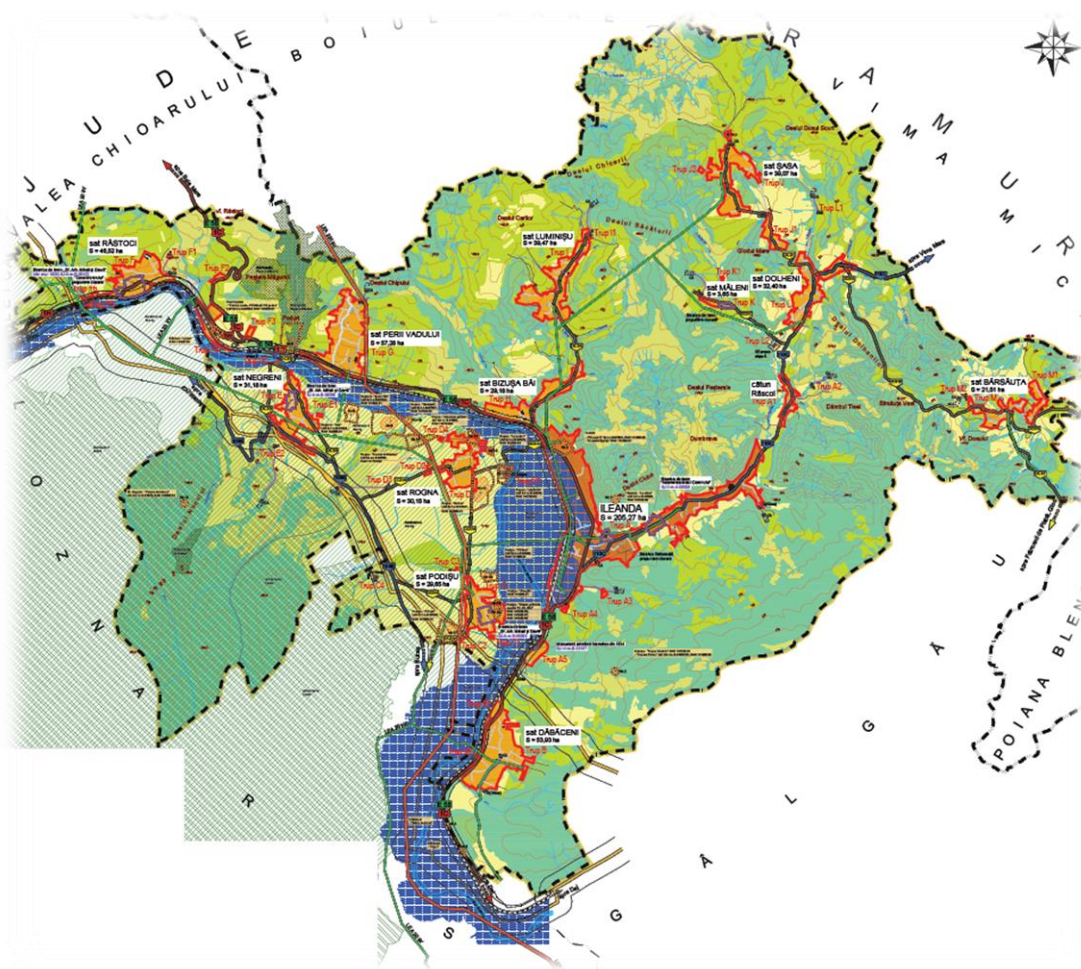
COMUNA ILEANDA

JUDEȚUL SĂLAJ

Nr. pr.: AED -7 - 2016

VOLUMUL I

MEMORIU GENERAL

2019

LISTA DE SEMNĂTURI

PROIECTANT GENERAL: S.C. AEDILIS PROIECT S.R.L.

Şef proiect: arh. urb. Dan Florin FLORUȚ

Proiectanți:

Urbanism: arh. urb. Dan Florin FLORUȚ

ing. geogr. urb. Camelia FAUR

Transporturi:

Ing. Gheorghe BOROȘ

Tehnico-edilitare:

Ing. Andrei MOLDOVAN

Economic:

ec. Marcel Andrei MARE ROȘCA

PR. NR.7/2016
COMUNA ILEANDA
JUDEȚUL SĂLAJ

MEMORIU GENERAL

1. INTRODUCERE

1.1. DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI

DENUMIREA LUCRĂRII:

**PLAN URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI ILEANDA,
JUDEȚUL SĂLAJ**

BENEFICIAR:

COMUNA ILEANDA

PROIECTANT:

S.C. AEDILIS PROIECT S.R.L.

DATA:

2019

2. OBIECTIVELE LUCRĂRII

Planul urbanistic general are atât caracter director și strategic, cât și caracter de reglementare și reprezintă principalul instrument de planificare operațională, constituind baza legală pentru realizarea programelor și acțiunilor de dezvoltare. Fiecare unitate administrativ-teritorială are obligația să își întocmească și să își aprobe Planul Urbanistic General, care se actualizează periodic la cel mult 10 ani.

Cuprinde prevederi pe termen scurt cu privire la:

- Restabilirea și delimitarea teritoriului intravilan, în relație cu teritoriul administrativ al localităților;
- Stabilirea modului de utilizare a terenurilor din intravilan;
- Zonificarea funcțională în corelație cu organizarea rețelei de circulație;
- Delimitarea zonelor afectate de servituți publice, afectate de interdicții temporare și permanente de construire și a zonelor expuse la riscuri naturale;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare;
- Stabilirea zonelor protejate și de protecție a monumentelor istorice, a siturilor arheologice reperate și a zonelor care au instituit un regim special de protecție, prevăzut în legislația în vigoare;
- Formele de proprietate și circulația juridică a terenurilor;
- Precizarea condițiilor de amplasare și conformare a volumelor construite și amenajate și plantate;
- Zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și la măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone .

Cuprinde prevederi pe termen mediu și lung cu privire la:

- Evoluția în perspectivă a localității;
- Direcțiile de dezvoltare funcțională în teritoriu;
- Traseele coridoarelor de circulație și de echipare prevăzute în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean;
- Zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și la măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone;
- Lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare ;
- Stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară și definitivă de construire ;
- Delimitarea zonelor în care se preconizează operațiuni urbanistice de regenerare urbană.

Completarea Planului Urbanistic General al Comunei Ileanda urmărește, prin introducerea în cadrul documentației de urbanism existente a constrângerilor și permisivităților urbanistice generate de zonele propuse pentru extindere, crearea condițiilor de autorizare a noilor construcții, crearea premiselor spațiale pentru desfășurarea activităților economice și sociale în acord cu obiectivele de dezvoltare județene. De asemenea, vor fi accentuate implicațiile dezvoltării urbanistice asupra sistemului de circulații și a rețelei de infrastructură edilitară, fiind conturate măsurile pentru dezvoltarea armonioasă a localităților.

1.3. SURSE DOCUMENTARE

1.3.1 Surse documentare propriu zise:

- Plan de Amenajare al Teritoriului Național;
- Plan de Dezvoltare al Teritoriului Județean Sălaj;
- Plan Urbanistic General al comunei Ileanda;
- Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Ileanda;

Pentru suportul topografic s-au folosit ortofotoplanuri, scara 1:5000, planuri topografice, scara 1:5000, alte hărți și planuri referitoare la comuna Ileanda.

1.3.2 Elemente legislative:

Baza proiectării:

Legea 350/ 2001 privind amenajarea teritoriului si urbanismul cu modificările și completările ulterioare

Elemente legislative conexe:

- Codul Civil.
- Legea nr.50/1991 cu modificările și completările ulterioare privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor și completări.
- Legea nr. 18/1991 a fondului funciar cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 98/1994 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele legale de igienă și sănătate publică.
- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordonanta de urgenta 195/2005, aprobată prin Legea nr.265/2006, privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 7/1996 privind cadastrul și publicitatea imobiliară cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 46/2008 – Codul silvic.

- Legea nr. 107/1996 a apelor.
- Legea nr. 33/1994 exproprierea pentru cauză de utilitate publică.
- Legea nr. 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor.
- Legea nr. 82/1998 pentru aprobarea O.G. nr. 43-1997 privind regimul juridic al drumurilor.
- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.
- Legea nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea I- Rețele de transport;
- Legea nr. 171/1997 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a II-a- Apa;
- Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a- Zone protejate;
- Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea a IV-a: Rețeaua de localități;
- Legea 575/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a V-a – Zone de risc natural;
- Legea 190/2009 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a VIII-a – Zone cu resurse turistice;
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare;
- HGR nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului General de Urbanism, cu completările și modificările ulterioare.
- HGR nr. 162 / 2002 privind depozitarea deșeurilor
- Ordinul MLPAT nr. 91/1991 privind formularele, procedura de autorizare și conținutul documentațiilor.
- Ordinul nr. 34/N/M 30/3422/4221 din 1995 al MLPAT, MI, MAPN, SRI, pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea construcțiilor.
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 43/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind încadrarea în categorii a drumurilor naționale.
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 45/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor.
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 46/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice.

- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 47/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind amplasarea lucrărilor edilitare, a stâlpilor pentru instalații și a pomilor în localitățile urbane și rurale.
- Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 50/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale.
- Ordinul Ministerului de Interne nr. 1312/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de avizare și autorizare privind prevenirea și stingerea incendiilor.
- Ordinul Ministerului de Interne nr. 163/2007 pentru aprobarea Normelor generale de apărare împotriva incendiilor.
- Ordinul nr. 994/2018 pentru modificarea și completarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 119/2014
- HG nr. 741/2016 - aprobarea Normelor tehnice și sanitare privind serviciile funerare, înhumarea, incinerarea, transportul, deshumarea și reînhumarea cadavrelor umane, cimitirele, crematoriile umane.

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII URBANISTICE

2.1. EVOLUȚIE

Comuna Ileanda are în componența sa așezări vechi, atestate documentar prima dată în secolele XIV-XVIII. Denumirile folosite în documentele epocii și anul atestării localităților se prezintă după cum urmează:

NR. CRT.	DENUMIREA LOCALITĂȚII	DENUMIREA FOLOSITĂ ÎN DOCUMENTUL DE ATESTARE	ANUL ATESTĂRII
1	Ileanda	Yleandameze	1390
2	Bizușa – Băi	Bendrospatak	1567
3	Bârsăuța	Ujffa	1603
4	Dăbîceni	Doboka	1533
5	Dolheni	Dolha	1571
6	Luminișu	Izakathura	1546
7	Măleni	Majlya	1733
8	Negreni	Konkoliosfalva	1591
9	Perii Vadului	Kwothuclerw	1405
10	Podișu	Haraztos	1554
11	Răstoci	Rosztoczfalva	1530
12	Rogna	Rona	1322
13	Șasa	Sachay, Saczay	1553

Comuna Ileanda este situată în partea de nord-est a județului Sălaj, pe șoseaua națională DN 1C Dej-Baia Mare.

Se învecinează cu următoarele unități administrativ-teritoriale:

- Gâlgău în partea de sud-est, județului Sălaj
- Poiana Blenchii în est, județului Sălaj
- Rus în sud, județului Sălaj
- Lozna în sud-vest, județului Sălaj
- Letca în vest, județului Sălaj
- Valea Chioarului în nord-vest, județului Maramureș.
- Boiu-Mare în nord, județului Maramureș.
- Vima Mică în nord-est, județului Maramureș.

Comuna cuprinde 13 sate:

- Ileanda, centrul de comună
- Podișu, Rogna și Negreni, situate pe malul stâng al Someșului;
- Dăbăceni, Bizușa și Perii Vadului de-a lungul soselei Dej – Baia-Mare;
- Răstoci la ramificarea drumului spre Jibou, pe malul drept al Someșului;
- Dolheni de-a lungul văii Ileanda spre amonte de Ileanda,
- Măleni situat pe coasta de deal;
- Șasa și Bârsăuța situate pe platurii netede care ating până la 500m altitudine;
- Luminișu situat într-un bazinet al văii cu același nume.

Comuna se întinde pe o suprafață de 87 km pătrați, cu o populație de puțin peste 2400 de locuitori conform datelor INS 2019). Toate aceste sate au un potențial agroturistic deosebit, însă, nevalorificat suficient până în prezent.

SCURT ISTORIC¹

Primele date despre satul Ileanda se cunosc din anul 1350 când se numea “Ylandmeze” care însemna câmpie deoarece așezarea era situată lângă Someș în regiunea de luncă numită Buruieni. Ileanda se pare că a luat ființă ca așezare omenească între anii 1465-1467 când este amintită sub denumirea de Ilonda. În 1603 își schimbă numele din Ilonda în Ileanda Mare ca să se deosebească de Ileanda Mică. Locuitorii erau majoritatea români și maghiari și se ocupau cu agricultura, păstoritul și arderea varului. În anul 1850 ia ființă postul de jandarmi, iar în anul 1865

¹ https://www.primaria-ileanda.ro/ileanda_istoricul%20localit%C4%83%C5%A3ii-44.html

Ileanda devine centru de plasament administrativ, judecatoresc și notarial. În anul 1880 se deschide farmacia sub emblema “La cerbul”.

În perioada mării foamete, în pădurile satului Sașa s-au adunat vreo 400 de locuitori care vroiau să emigreze în Moldova, dar au fost împiedicați de autorități care le-au oferit hrană. În amintirea acestui eveniment pe drumul vechi ce ducea peste deal de la Ileanda spre Dăbăceni și Glod s-a ridicat un monument cu o inscripție ce amintește de foametea din 1817.

Biserica a jucat un rol însemnat în acele timpuri în ce privește culturalizarea țăranilor iobagi până la înființarea de școli în 1862. Primele școli au fost confesionale până în 1881 când școala devine instituție de stat. În anul 1894 ia ființă și o gradiniță de copii. Tot în 1894 se organizează Banca de economii, societate pe acțiuni. Satul deținea patru Biserici dintre care 2 românești, 2 maghiare și o Sinagogă. Cele două Biserici românești sunt:

- Biserica nobililor care datează din 1441 în locul numit Buruieni până în 1600 când a fost mutată pe marginea unui pârâu în mijlocul noului sat, care la această dată este monument istoric
- Biserica ginerilor construită în 1730, care a rămas nemodificată până în 1970 când pe temelia ei s-a construit noua Biserică ortodoxă.

Biserici întâlnim în toate celelalte sate. Cele două Biserici maghiare sunt: cea reformată construită în 1890 și cea romano-catolică construită în 1918.

Transporturile se dezvoltă și ele prin construirea căii ferate Dej-Zalău, Cluj-Dej-Baia-Mare și prin înființarea de gări la Ileanda, Răstoci și haltă la Bizușa. Un pas important a fost și construirea șoselei asfaltate Cluj-Dej-Baia-Mare. Lupta pentru libertate și unitate naționale a românilor din Ardeal are ecouri puternice și în Ileanda.

Pentru ca serviciile se înmulțesc după 1919 de asemenea și numărul funcționarilor, vechea încăpere numită cancelaria notarială devenind neîncăpătoare, se vând plopii de pe strada gării pentru cumpărarea casei comunale, care a adăpostit și în trecut și în prezent Primăria și Notariatul până în zilele noastre.

În 1938 ia ființă o cooperativă românească “Speranța”. Până în 1920 există un singur medic de circumscripție sanitară. În 1930-1935 s-a construit un dispensar, dispunând de mai multe cadre sanitare. În 1944 în Ileanda au loc o serie de schimbări, de construcții noi, de modernizări. S-au reparat poduri și drumuri s-a construit trotuar în centrul comunei, pe drumul gării și în Bizușa. S-a construit Căminul Cultural și un parc în fața acestuia, loc unde altădată era piața agro-alimentară.

Între anii 1952-1956 s-a realizat o parte din șoseaua națională actuală de-a lungul căreia s-au construit în anii următori un sediu nou al poliției, blocuri pentru locuitori, poșta, noul sediu al Cooperativei de consum, al Cooperativei de credit, magazine, farmacii, ateliere de reparat

electrocasnice, cabinet stomatologic, spital în vechiul local al liceului, subunitate de pompieri. O realizare importantă a comunei a fost introducerea curentului electric în anul 1962.

Comuna Ileanda este străbătută de râul Someș, o importantă arteră de comunicații din cele mai vechi timpuri, care a atras de-a lungul ei formarea unor așezări omenești. Primele așezări erau mici, locuite de daci, ulterior de romani (o constituie urmele unui drum roman descoperit de cercetători mai recent, care a existat pe teritoriul comunei Ileanda), care au apărut până în secolul al IV-lea ca așezări omenești, peste care s-au perindat diverse popoare migratoare, dintre care cea mai mare influență a avut-o elementul slav, fapt ce se constată din diferitele cuvinte și denumiri de origine slavă, ca de exemplu: Ileanda (coasta, spate de deal), Bârsăuța (barsa=piesă de plug), Dăbăceni (de la dubloku=adâncime), Răstoci (rastoca=locul unde se zăgăzuiște apa pentru iazul morii). Ulterior denumirile au fost maghiarizate unele până în secolul al XVIII-lea, altele până în secolul al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.

Din cauza inundațiilor, a incendiilor, a năvălirilor tătarilor și turcilor, așezările s-au retras pe văile înguste, între dealuri unde erau adăpostite. Satele de pe dreapta Someșului au aparținut Cetății Ciceului din secolul al XIV-lea, când sunt predate Cetății Chioarului (Cetatea de piatră) unde funcționa un "capitanat", care apăra drumurile cele mai importante de pătrundere în interiorul Transilvaniei, având o proprietate de 88 de sate. Satele de pe malul stâng al Someșului au aparținut Cetății Almașului. Faptul că stăpânii maghiari se schimbau destul de des, fie prin transmiterea moșiilor unor urmași, fie prin pierderea lor la jocul de cărți sau prin credința manifestată de stăpânire, moșiile le erau luate și date altor proprietari. Remarcăm următoarele: maghiarii erau proprietarii de moșii, vatafii și servitorii lor, dar baza populației o constituiau românii, care munceau pământurile în calitate de iobagi, jeleri, vagi (o categorie de țărani care se deplasau dintr-un loc în altul pentru a-și câștiga cele necesare traiului). Datorită situației lor de iobagi, timp atât de îndelungat, datorită lipsei de drepturi, a muncilor și datoriiilor la care au fost supuși de către feudali, precum și a numeroaselor incursiuni ale tătarilor și turcilor, invaziilor militare care au dus la pustiirea satelor, toate acestea au contribuit la o evoluție foarte înceată a numărului populației până în secolul al VIII-lea. Prefacerile economice și politice petrecute în acea perioadă au avut urmări și în ceea ce privește structura societății. Principii, pentru a-și crea o bază socială și militară mai statornică, înobilează un număr mare de țărani români "pușcași" – iobagi cu obligații militare din jurul Cetății Chioarului, care s-au distins prin diferite fapte militare, înnobilitate care continuă mai ales în secolul al XVIII-lea. Unii dintre acești mici nobili, cunoscuți sub numele de "nemeși", ajung cu timpul să stăpânească proprietăți și se ridică alături de feudații mai vechi maghiari.

Dupa desființarea iobagiei, populația începe să se înmulțească, noile așezări devin mai mari, iau ființă primele scoli, la început confesionale, apoi de stat pe la sfârșitul secolului al XIX-

lea. Ileanda se dezvoltă ca un centru mai important, din 1865 devine centru de plasă administrativ, judecătorească și notarial.

O importanță deosebită o are și descoperirea izvoarelor de la Bizușa și dezvoltarea unei mici stațiuni balneo-climaterice, care atrage tot mai multă lume în timpul verii, precum și construirea căii ferate, a șoselei, organizarea târgurilor săptămânale, construirea dispensarului medical etc.

Astăzi Ileanda este unul dintre centrele polarizatoare din județul Sălaj pentru zona așezată în bazinul Someșului în amonte de comuna Surduc.

În ce privește creșterea numărului populației în secolul al XX-lea, se observă o oarecare fluctuație - o creștere până la al doilea război mondial, apoi o descreștere prin plecarea definitivă a evreilor din această regiune, iarăși o creștere prin 1956, datorită deschiderii vremelnice a unor șantiere de muncă, o nouă descreștere prin dezvoltarea industriei la orașe și plecarea definitivă a unor familii precum și a unor tineri. Cu referire la structura națională și religioasă, în această regiune românii au deținut din totdeauna și dețin și astăzi majoritatea. Sunt de religie ortodoxă, greco-catolică, penticostali și baptisti, pe lângă aceștia mai există câteva familii de maghiari, dar în creștere sunt familiile de romi, deținând totalitatea în cătunul Răscol.

2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

2.2.1. Caracteristicile reliefului

Zona Ileanda se încadrează în marea unitate a Podișului Someșan, care are înfățișarea unei platforme vâlurite, în interiorul ei alternând regiuni deluroase înalte cu altele joase depresionare, cu altitudinea medie de 600 m.

Partea nord-estică aparține Podișului Purcăreț - Boiu Mare - Jugăstreni. Acesta este un podiș structural format din calcare Eocene și Oligocene, care au favorizat apariția formelor caracteristice reprezentate prin doline, cursuri subterane, chei, suprafețe structurale formate prin adâncirea afluenților marunți ai Someșului în orizonturile calcaroase, reprezentate la Bizușa și Luminiș. Peste cumpăna apelor se întâlnesc bazinete de eroziune în care s-au cantonat așezări omenești, precum satele Luminiș și Dolheni. Unele localități s-au dezvoltat pe suprafețe structurale, de exemplu: satele Șasa și Bârsăuța.

Relieful deluros este impus de valea râului Ileanda, astfel că la est de aceasta se desfășoară Dealurile Ciceului, iar partea de sud, sud-vest și vest aparține dealurilor Clujului și Dejului (care mărginesc satele de pe stânga Someșului).

Între aceste regiuni deluroase se întinde culoarul Someșului, care în această zonă prezintă sectoare largi de 2 km la Ileanda, dar și îngustări de până la câteva sute de metri între Perii Vadului și Răstoci.

Culoarul Someșului se caracterizează printr-o luncă bine dezvoltată, care variază între 1,5-2km la Ileanda; 100-150 m la Dăbăceni și Buzușa, lipsind complet între Perii Vadului și Răstoci și terase etajate pe mai multe nivele, foarte bine reprezentate în regiunea Podiș-Rogna, o regiune de dezvoltare clasică a tuturor nivelurilor. Terasa a II-a cu altitudine de 8-12 m și a III-a cu altitudine de 18-22m sunt reprezentate pe ambele maluri ale Someșului, permițând extensia culturilor și a majorității așezărilor omenești.

2.2.2. Geologia

SOLURILE

Varietatea condițiilor de climă, substratul petrografic, relieful, altitudinea, panta și expoziția, în strânsă legătură cu covorul vegetal au creat o varietate de tipuri de sol:

a) Cele mai răspândite sunt solurile brune podzolite și uneori pseudogleizate, care s-au format sub influența unui climat cu precipitații abundente și cu o circulație deficitară a apei în sol, iar temperatură medie a fost propice dezvoltării pădurilor de foioase. Aceste soluri sunt specifice dealurilor mai înalte din bazinul Someșului.

b) Solurile brun roșcate au un areal foarte mare de răspândire, acoperind practic toată zona. Ele s-au format în condițiile unui climat relativ umed de sub pădurile de stejar: sunt folosite pentru cultivarea cerealelor (grâu, porumb și a plantelor industriale. Fertilitatea acestui sol este destul de slabă.

c) Solurile de luncă sunt reprezentate prin soluri aluvionale, cu diferite grade de humificare. Ele apar sub forma unor fâșii de-a lungul văii Someșului. Datorită conținutului ridicat de humus și al gradului înalt de fertilitate sunt favorabile culturilor agricole și culturii legumelor.

d) Solurile erodate de gradele III și IV (regosolurile sau protosolurile) se reprezintă sub formă de petice izolate. Ele sunt legate de eroziune, fragmentarea reliefului și de prezența argilei, marnei și nisipurilor.

e) Soluri brune de pădure – se găsesc în dealurile Girbou-Simisna și Podișul Purcăreț, Poiana Blenchii. Fertilitatea lor este moderată sau chiar scăzută. Sunt cultivate cu cereale, plante tehnice și nutrețuri;

f) Soluri brune acide – sunt ocupate în majoritate de păduri, pe alocuri de pajiști naturale, având o productivitate foarte scăzută.

Caracteristica zonei este dată de Stratele de Bizușa - constituite din marne cenușii-albicioase, slab bituminoase. Ele au cantonat izvoarele minerale cu compoziții mineralogice complexe, în jurul cărora s-a amenajat stațiunea balneară Bizușa.

O pondere ocupă solurile care datorită proceselor de eroziune intense au fost subțiate datorită înlăturării parțiale sau totale a orizonturilor de sol. Ocupă în general versanții înclinați, indiferent de expoziție. Procesele de versant se desfășoară pe suprafețe extinse și au un caracter complex fiind reprezentate prin alunecări și în mod deosebit prin eroziunea de suprafață (areolară) și de adâncime (torențială).

În ceea ce privește **structura geologică**, aceasta prezintă o importanță deosebită pentru geologii care s-ar abate prin această regiune dorind să-și îmbogățească cunoștințele, să-și adune fosile sau să facă cercetări, oligocenul mediu este reprezentat prin "stratele de Bizușa și Ileanda Mare".

"Stratele de Bizușa" sunt constituite din marne cenușii-albicioase, slab bituminoase cu cardiacee și ostracode. Ele au cantonat izvoarele minerale cu compoziție complexă în jurul cărora s-a amenajat stațiunea balneară Bizușa."Stratele de Ileanda Mare" sunt constituite din sisturi argiloase, foioase, nisipoase, cenușii-negriceoase, care trec treptat în sisturi argiloase negre bituminoase cu solzi și schelete de pește (Clupea) și cu eflorescențe de sulf sau sulfat de calciu, având la partea superioară intercalații grezoase. Această succesiune este asemănătoare sisturilor disodilice, considerate ca roca-mamă principală a hidrocarburilor din Depresiunea Transilvaniei și care au atras multi geologi în această regiune pentru cercetări.

2.2.3. Hidrografie. Hidrologie

Rețeaua hidrografică de pe teritoriul comunei Ileanda este bogată, majoritatea cursurilor de apă au debite semipermanente, iar văile cu debite temporare sunt reduse numai la zonele intracolinare calcaroase unde infiltrația apelor este mare. Pârâiele al căror debit de apă este permanent sunt puține, reprezentativă fiind Valea Ileandei. Rețeaua hidrografică este drenată de râul Someș, care străbate comuna Ileanda, însoțit de lunci și terase, primind o serie de afluenți, care toți străbat regiuni deosebit de pitorești. Afluenții de dreapta mai importanți sunt:

- Valea Ileanda, care izvorăște din Măgura Vimii, alimentată de două izvoare. Străbate satele Dolheni, Ileanda și are câțiva afluenți mici: pârâiele Corui, Tisei, Pleșeni (izvor cu debit mare ce alimentează Ileanda), Herții; Valea Ilenzelei alimentată de două izvoare cu debit mai mic care de asemenea alimentează în parte Ileanda.
- Valea Luminișului, cu izvorul în satul cu același nume, care în amonte a format un mic bazinet în care s-a instalat așezarea Luminișu, iar în apropiere de confluență formează o porțiune mică de defileu - cheie la Bizușa. Are câțiva afluenți mici: pârâiele Grozei, Runcului, Pietriș.

Afluenții Someșului de stânga străbat formațiuni ușor friabile în care își sapă văi adânci. Mai importanți sunt Valea Varului cu afluentul Valea Cuptoarelor și Valea Săsarului.

Apele care străbat regiuni cu roci sedimentare au mineralizarea și duritatea mai ridicate. Cauzalitatea apelor este influențată de evacuarea apelor industriale neepurate sau insuficient epurate. O importanță deosebită o au apele subterane, care constituie principala sursă de alimentare cu apă a așezărilor omenești.

În lunca terasată a Someșului se găsește o pânză de apă, al carei nivel hidrostatic este influențat de Someș și de precipitații, apa este în general nepotabilă din cauza durității și substanțelor organice.

Apa potabilă se găsește în pânzele freactice din zona conurilor de dejecție și apa izvoarelor, care alimentează așezările omenești fie prin săpare de puțuri, fie prin captarea izvoarelor cu debit constant.

O importanță mare o au *izvoarele minerale* din localitatea Bizușa, care se ivesc în cursul inferior al văii Luminișului, înainte de confluența cu pâraul Groazei, în jurul cărora s-a amenajat stațiunea balneară. Apa care are valoare terapeutică mare și este indicată în toate afecțiunile cronice ale aparatului locomotor, reumatism cronic, poliartrite, spondiloze, artoze, în afecțiuni ginecologice, dermatologice și neuropsihiatrie sub forma de băi calde. În cură internă este indicată în afecțiunile biliare în special în cele litiazice, în afecțiunile renale și în colite.

2.2.4. Condiții climatice

Clima este temperat-continentală sub influența maselor de aer vestice, care în deplasarea lor creează vreme instabilă, cu precipitații dese primăvara și toamna.

În ultimii ani, pe fondul încălzirii globale, se constată perturbări climatice locale, cu ierni mai calde, cu temperaturi mai scăzute decât media normală în lunile martie, aprilie și ploi torențiale pe perioada verii. Uneori, în timpul primăverii, după topirea zăpezii, debitele de apă cresc, ies din matcă și se revarsă în zonele de luncă, producând inundații, alteori, vara, când precipitațiile în zona de munte sunt bogate, se produc inundații în special pe văile râurilor care nu sunt îndiguite.

Din repartiția și modelul de îmbinare a principalelor elemente climatice în această regiune se diferențiază următoarele tipuri de climă:

- clima de dealuri înalte de peste 500 m;
- clima de dealuri joase sub 500 m;
- clima de depresiuni și în Culoarul Someșului.

2.2.4.1 Temperatura

Mediile anuale înregistrează valori între 7,4°C în regiunile deluroase și 8,8°C în culoarul Someșului. Temperaturile cele mai scăzute se înregistrează în luna ianuarie -2°C și -3°C în

regiunea dealurilor și între -1°C și -2°C în zonele depresionare. În culoarul Someșului sunt frecvente inversiunile de temperatură cu maximum de inversiune în luna decembrie. Temperaturile cele mai ridicate se înregistrează în luna iulie cu valori medii de 16°C și 20°C .

2.2.4.2 Precipitațiile

Precipitațiile înregistrează cantități medii anuale de 700-900 mm dar, în anii cu activitate ciclonică deosebit de intensă, cantitățile de precipitații căzute au fost de 1300-1400 mm (la Ileanda 1420 mm). Cantități maxime au căzut în anii: 1912, 1955, 1970, 1974.

2.2.4.3 Vânturile

Vântul dominant este vântul de nord-vest care pătrunde pe Culoarul Someșului, transportând aer umed în special primăvara și vara.

2.2.4.4 Nebulozitatea

Timpul noros are frecvența anuală medie de 100-110 zile în zona dealurilor Gîrbou – Șimisna și între 110-120 zile în restul teritoriului.

2.2.4.5 Fenomene meteorologice

Printre fenomenele meteorologice întâlnite în Ileanda se remarcă înghețul, care se înregistrează începând cu luna noiembrie și până la jumătatea lunii martie. Adâncimea de îngheț conform STAS 6054/1977 este $-0,90$ m de la cota terenului natural considerată în mod arbitrar $0,00$ m.

2.2.4.6 Seismicitatea

Conform Legii nr. 575/2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a V-a – „Zone de risc natural”, unitățile administrative – teritoriale din județul Sălaj sunt amplasate în zone pentru care intensitatea seismică exprimată în grade MSK este minim VII.

Adâncimea de îngheț conform STAS 6054/77 „Teren de fundare – Adâncimi maxime de îngheț” este de $-1,0$ m față de cota terenului natural.

Presiunea convențională conform STAS 3300/2-85 are următoarele valori pentru terenurile de fundare: marne – 325 kPa; gresii – 475 kPa; bolovăniș cu pietriș – 500 kPa; argilă nisipoasă – 175 kPa.

Perioada medie de revenire a cutremurelor de intensitate VII este de 100 de ani, $a_g = 0,08$ g și perioada de control a spectrului de răspuns $T_c = 0,7$ sec.

2.2.5 Solurile

Pe teritoriul comunei Ileanda se pot diferenția următoarele tipuri de sol: brune podzolite și uneori pseudogleizate, brun roșcate, soluri de luncă, soluri erodate de gradele III și IV.

2.2.6 Vegetația

Această zonă se încadrează în regiunea de vegetație euro-siberiană, provincia est-carpatică, fiind alcătuită predominant din elemente euro-siberiene; elemente dacice – fapt pentru care se consideră aparținând „provinciei floristice Dacia”²; elemente europene și în proporție mai mică elemente mediteraneene.

Diversitatea vegetației naturale este dată de condițiile naturale optime dezvoltării întinselor suprafețe cu păduri de foioase, pășuni, fânețe naturale, vegetație de luncă, precum și plantații de conifere.

Flora comunei Ileanda aparține provinciei Daco-ilirice, fiind caracterizată prin ponderea mare a elementelor central-europene. Pădurea a fost din cele mai vechi tipuri unul din locurile dragi ale populației, pentru că ea a fost aceea care le-a oferit adăpost în perioadele istorice mai tulburi, ea le-a furnizat lemnul necesar construcțiilor și încălzirii locuințelor, le-a oferit hrană atât din vânat cât și din faună. Elementele floristice principale ale pădurii de foioase dezvoltate pe teritoriul comunei sunt:

- fâgetele pe înălțimile de 500-600 m cu solurile brune de pădure sau brune-podzolite;
- urmate de fâgete în asociație cu carpen și gorun;
- gorunete de fag, cărpinete cu fag, gorunete, cărpinete cu plop, plopiș, specifice dealurilor mai puțin înalte.

Zona Ileanda fiind situată din punct de vedere morfologic în regiunea dealurilor cu o atitudine de 500-600 m, cu o apropiere de sectorul de influență vestică în climă, care explică sporul general al precipitațiilor, are ca vegetație prodominantă aceea de dealuri și podișuri: fâget, goronete și uneori chiar plantații de conifere.

Predomină fagul (49%) atât ca întindere în suprafață, cât și ca masă lemnoasă, urma de cvercinee (26%), carpen (13%), și mai puțin rășinoase (1%) sau alte specii 11%. Particularitatea comunei Ileanda este dată de prezența pădurii de *castan comestibil* de pe teritoriul satului Negreni, care a găsit aici condițiile prielnice de dezvoltare datorită unui climat de adăpost.

Sub etajul arborilor principali se dezvoltă etajul subarborilor reprezentat prin speciile de lemn câinesc, corn, păducel, sânger, merișor, soc, porumbar. În poieni și luminișuri, la adăpostul arborilor, cresc o serie de plante specifice condițiilor locale.

Alături de păduri se întind fânețe, livezi de pomi fructiferi și culturi de porumb. În zona de luncă și terase se află domeniul culturilor agricole, pășunilor și fânețelor. După modul de folosință a arboretelor: 34% sunt conduse pentru exploatare ca lemn de construcții și foc, 58% au rol de protecție, destinate protecției solului, protecției căii ferate, iar din acestea 1% sunt destinate arborete de interes social în jurul stațiunii balneo - climaterice Bizusș și 0, 08% rezervații de semințe.

---

² Traian Săvălescu

În lunca Someșului, dar și a afluenților săi, specifice speciilor lemnoase sunt salcia și plopul. Din flora ierboasă predomină platele hidrofile: specii de rogoz, laptele câinelui, stânjelul de baltă, răchitele.

2.2.7 Fauna

Fauna este variată și bogată în strânsă dependență cu varietatea reliefului, a climei și vegetației. În zona pădurilor de foioase animalele se pot grupa în trei categorii:

- specii care depășesc limitele pădurii: jderul, dihorul, mai rar pisica sălbatică, mai rar căprioara, pârșul de alun, pârșul de stejar;
- specii larg răspândite în toate tipurile de pădure: veverița, vulpea, lupul, mistrețul, bursucul și diverse păsări;
- specii rar răspândite, care trăiesc și în afara zonei de pădure: păsări, insecte, rozătoare, reptile, broaște, etc.

Pădurile asigură habitatul mamiferelor, care au o largă răspândire în teritoriu, oferind o variată gamă de specii ca: veverița, vulpea, lupul, mistrețul, bursucul. La limita inferioară a pădurilor se întâlnesc rozătoarele și iepurii, iar la limita superioară, jderul, dihorul, pârșul de stejar, cerbul, lupul și chiar ursul și mai rar pisica sălbatică și râsul. Mamiferele de interes cinegetic sunt bine reprezentate prin efectivele iepurilor, vulpilor, căprioarelor sau mistreți. Fauna luncilor este reprezentată de păsări și rozătoare, iar fauna apelor curgătoare prin pești (lipan, mreana, cleanul, somnul, scobarul și mai rar crapul).

2.3. RELAȚII ÎN TERITORIU

Comuna Ileanda este situată în partea de nord-est a județului Sălaj, pe șoseaua națională DN 1C Dej-Baia Mare (E58), la o distanță de aproximativ 40 km față de prima localitate respectiv la 52 km față de a doua.

Este încadrată de comunele:

- Gâlgău în partea de **SUD-EST**;
- Poiana Blenchii în **EST**;
- Rus în **SUD**;
- Lozna în **SUD-VEST**;
- Letca în **VEST**;
- Valea Chioarului în **NORD-VEST**;
- Boiu-Mare în **NORD**;
- Vima Mică în **NORD-EST**.

ultimele trei comune aparținând județului Maramureș.

Comuna cuprinde 13 sate:

- **Ileanda**, centrul de comună
- **Podișu, Rogna și Negreni**, situate pe malul stâng al Someșului;
- **Dăbăceni, Bizușa și Perii Vadului** de-a lungul soselei Dej – Baia-Mare;
- **Răstoci** la ramificarea drumului spre Jibou, pe malul drept al Someșului;
- **Dolheni** de-a lungul văii Ileanda spre amonte de Ileanda,
- **Măleni** situat pe coasta de deal,
- **Șasa și Bârsăuța** situate pe platouri netede care ating până la 500m altitudine
- **Luminășu** situat într-un bazinet al văii cu același nume.

Comuna se întinde pe o suprafață de **87 km pătrați**, cu o populație de aproximativ 2674 locuitori (2005). Toate aceste sate au un potențial agroturistic deosebit, însă, nevalorificat suficient până în prezent.

Figură 1 - Incadrarea în teritoriu

CĂI DE ACCES

În comuna Ileanda avem următoarele căi de acces principale:

- Drum european - național: **E 58 - DN 1C** Cluj – Baia-Mare;
- Drum național: **DN 1H** Aleșd (jud. Bihor) - Răstoci;

- Calea ferată Apahida – Baia-Mare, traversează comuna Ileanda având gară la Ileanda, Răstoci și haltă la Buzușa Băi;

Teritoriul studiat este deservit de linia **412** Apahida - Baia Mare, linie de cale ferată convențională, cu viteze până la **160 km/h**. Acest tronson de cale ferată este neadaptată unui trafic conform normelor europene în vigoare, cu treceri la nivel cu calea ferată care nu dispun de instalații automate de semnalizare rutieră, fiind fără bariere și nepăzite. Lungimea căii ferate situată în comuna Ileanda este **12,847 km**.

Accesul între centrul de comună și satele aparținătoare se face cu mijloace proprii auto sau cu tracțiune animală.

2.4. POTENTIAL ECONOMIC

Economia comunei Ileanda este preponderent agrară. Din cele mai vechi timpuri și până azi, ocupația de bază a locuitorilor a fost agricultura.

AGRICULTURA

În comuna Ileanda, majoritatea satelor au funcții predominant agrare. Așezarea geografică a comunei în zonă de luncă, pe terase și dealuri cu altitudine relativ reduse, a permis agriculturii să se dezvolte din cele mai vechi timpuri, constituind în același timp ocupația de bază a populației. Reducerea drastică a locurilor de muncă în agricultură după 1989 a avut ca urmare practicarea unei agriculturi de subzistență. În prezent, circa 96% a agriculturilor muncesc doar pentru necesitățile proprii.

Suprafața comunei este de 8.759 ha, din care 623 ha în intravilan. Suprafața agricolă ocupă 87,8% din totalul teritoriului comunei, fiind structurată după cum urmează: 1.425 ha arabil; 1.048 ha fânețe; 2.148 ha pășuni, 3.071 ha păduri și 1 ha livezi. O suprafață semnificativă o reprezintă terenurile agricole necultivate: 845 ha.

Cultivarea pământului este principala sursă de venit pentru mulți dintre localnici.

O problemă însemnată o reprezintă suprafețele agricole foarte mici, și fragmentate. Localnicii dețin mai multe parcele, amplasate dispersat, fapt care reduce eficiența lucrărilor agricole.

Dimensiunea medie a gospodăriilor este redusă și împiedică, de asemenea, un asolament adecvat. În plus, aceste suprafețe nu sunt suficient de mari și compacte pentru utilizarea eficientă a tehnologiilor moderne sau a mașinilor agricole, pentru obținerea de recolte bogate.

Datorită caracteristicilor reliefului și a condițiilor pedoclimatice ramurile agricole predominante sunt pomicultura și zootehnia.

Pomicultura este foarte răspândită datorită extinderii celor mai mari suprafețe agricole în regiunea de deal. Prioritatea o deține prunul, urmat de măr, nuc și mai puțin cireșul. În anul 2007 producția de fructe a fost de 16.213 kg, care a avut următoarea componență: 7810 kg de măr (48,2%), 5734 kg de prun (35,36%), 1260 kg de cași (7,8%), 510 kg de vișini și cireșe (3,2%) și 280 kg de pere (1,72%).

În comună există un centru de prelucrare și valorificare a fructelor de pădure.

În zonele de luncă, pe terase și pe dealurile mai joase cu climat temperat, unde sunt precipitații suficiente, predomină cultivarea cerealelor (porumb, grâu), a cartofului, mai puțin a plantelor industriale și alimentare. Cele mai întinse suprafețe sunt destinate porumbului (647 ha), suprafețe mai mici fiind ocupate de culturile de cartofi (68 ha) și de grâu (60 ha). Pe suprafețe de sub 50 de ha se mai cultivă plante de nutreți, secară, orz, ovăz, orzoaică sau floarea soarelui.

Legumicultura este practică în grădinile proprietarilor, legumele fiind destinate consumului propriu și în mică măsură comercializării pe piață.

Cea de a doua ramură a agriculturii, care se dezvoltă în comuna Ileanda este creșterea animalelor. Suprafețe destul de întinse de pășuni, fânețe naturale și cultura plantelor de nutreț au favorizat creșterea ovinelor și bovinelor. Prioritatea o dețin ovinele (5500), urmate de creșterea porcinelor (1200) și mai puțin de cea a bovinelor (412). Cabalinele (96) se cresc mai puțin, în special pentru efectuarea muncilor în zonă de deal, unde nu pot urca tractoarele. Aproape toți proprietarii cresc păsări de curte (9800) și porcine. În evidențele statistice ale administrației locale din comuna sunt înscrise 800 familii de albine, aparținând apicultorilor.

La nivel de comună există și fermieri care cresc animale sub formă de antreprenoriat. În satul Negreni există o fermă de vite modernizată, cu efectiv de rasă de 20 de capete, specializată pe producția de lapte. Tot acolo există și centrul de colectare a laptelui.

În ceea ce privește accesarea fondurilor europene, un singur fermier care deține un efectiv de 600 de capre, a accesat Fonduri Sapard.

INDUSTRIA ȘI SERVICIILE

Sectorul economic secundar al comunei Ileanda este reprezentat de industrie, care produce venituri numai la nivel local. Comuna Ileanda este una din cele mai dezvoltate localități din acest punct de vedere din microregiune și din zonă. Comuna este percepută în prezent ca un centru comercial al zonei, cu servicii care nu se regăsesc în multe sate din jur (de exemplu depanare radio-TV, reparații auto, spălătorie auto, stomatologie, servicii bancare și de creditare, etc).

După anul 1990, în comuna Ileanda funcționează o moară, o brutărie, o presă de ulei, o stație PECO a companiei PetromV, o carieră de piatră cu 30 de angajați și două balastiere (cu 7,

respectiv 15 angajați), 1 gater de prelucrare a lemnului (cu aproximativ 20 de angajați), 2 croitorii cu capital străin care lucrează pentru export (cu 25 de angajați). În cadrul AGROMECH funcționează o stație de tractoare și un centru fitosanitar.

Serviciile accesibile în comună sunt specializate pe: depanare radio-TV, ateliere reparații auto, spălătorie auto, vulcanizare, frizerie. În satul Perii Vadului funcționează un atelier pentru confecții metalice - împletituri din sârmă și bobinări, iar la Răstoci este o carieră de piatră. În comunele Ileanda, Perii Vadului și Șasa funcționează cazane de fiert și distilat țuică.

Ileanda este una dintre puținele comune pe raza căreia locuitorii pot accesa servicii bancare ale CEC, respectiv credite pentru nevoi persoanele (Ro-Credit). În comună există mai mulți furnizori care oferă servicii de televiziune prin cablu (Astral – singura companie care are caserie la nivel local și are cel mai mare număr de abonați la nivel de comună), Digi TV, Dolce TV (Romtelecom), Focus TV. În ceea ce privește serviciile medicale, în comună există farmacie, cabinete stomatologice, dispensar veterinar și o farmacie veterinară particulară.

COMERȚ

Comerțul comunei este destul de dezvoltat la nivelul microregiunii, fiind format din serviciile oferite de magazine mixte, două magazine cu profil fero-metale, depozit de materiale de construcție, parteneri ai reprezentanțelor de telefonie Cosmote și Orange. La nivelul comunei Ileanda funcționează 8 magazine alimentare, dintre care 7 sunt particulare.

Analiza SWOT³

ECONOMIA

PUNCTE TARI	OPORTUNITĂȚI
<ul style="list-style-type: none"> → suprafețe întinse de păduri, raportat la suprafața totală a comunei (o treime din suprafața teritoriului) → existenta bazei de tratament Bizușa → existența resurselor naturale: livezi, pășuni, apă pe raza comunei → aer curat, care oferă posibilitatea pășunatului ecologic → există servicii diversificate la nivel local: restaurante, benzinărie, coafor, bănci → existența resurselor naturale de la Bizușa, propice pentru dezvoltarea turismului termal. 	<ul style="list-style-type: none"> → comuna este percepută ca centru comercial de alte comune din împrejurimi → comuna este percepută ca centru microregional la nivel de județ → deschiderea unor fabrici în zonă (Dej, Tîrgu Lăpuș sau chiar Jucu) care pot prelua o parte din forța de muncă locală. (Aceștia li se asigură gratuit transportul). → programele de finanțare prin FEADR, POS-DRU care stimulează înființarea și dezvoltarea microîntreprinderilor → creșterea pretențiilor salariale în orașe determină angajatorii să caute forță de

³ Strategia de dezvoltare a comunei Ileanda, noiembrie 2014

	muncă din mediul rural.
PUNCTE SLABE	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → lipsa oportunităților de afaceri la nivel local; → lipsa locurilor de muncă pentru tinerii din comună, motiv pentru care aceștia pleacă în mediul urban; → stațiunea Buzușa este într-o stare degradantă din punct de vedere al infrastructurii și are servicii puțin atractive pentru public; → nepopularizarea facilităților oferite investitorilor; → suprafețe din ce în ce mai mari de pășuni se transformă în terenuri neproductive. 	<ul style="list-style-type: none"> → Cerințe mari pentru accesarea fondurilor europene, pe care locuitorii comunei la pot îndeplini foarte greu (birocrăție, co-finanțare, asigurarea cash-flow-ului); → Migrarea btinerilor către mediul urban și Europa.

INFRASTRUCTURA

PUNCTE TARI	OPORTUNITĂȚI
<ul style="list-style-type: none"> → așezare geografică favorabilă a comunei: existența căilor de acces către județele limitrofe Cluj, Maramureș și orașele de reședință ale acestora → unele sate ale comunei se află pe drumul european E58 care străbate comuna → comuna are acces direct la cale ferată → existența rețelei de gaz în comunitate → existența liniei de telefonie fixă atât în instituțiile publice cât și la nivel de populație, → în comună locuitorii au acces la servicii de TV cablu → există o unitatea de pompieri în comună, care poate intrveni prompt în caz de nevoie → în anumite zone ale comunei sunt amplasate recipiente pentru colectarea PET-urilor → există lucrări de pietruire drum care vor fi implementate (deja sunt începute) → există proiecte în curs de derulare (punte pietonală peste Someș, reabilitarea rețelei de apă). 	<ul style="list-style-type: none"> → Programele europene de finanțare a infrastructurii din mediul rural - Măsura 322 fac posibile atragerea surselor financiare externe comunității pentru soluționarea problemelor de infrastructură. → Probleme de infrastructură asemănătoare sunt și în comunele învecinate; → se pot încheia parteneriate pentru creșterea șanselor de accesare a fondurilor europene și scăderea costurilor.
PUNCTE SLABE	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Lipsa spațiilor cu destinație de parcare ; → Drumul județean 109 E este într-o stare proastă, iar reabilitarea lui nu intră în atribuțiile comunei, de aceea nu pot fi luate măsuri pentru reabilitare ; → Drumurile comunale și ulițele sunt pline de gropi și gunoi ; → Serviciile de canalizare lipsesc la 	<ul style="list-style-type: none"> → Regula de post-finanțare în cadrul proiectelor de infrastructură, care presupun investiții mari, ar putea întârzia graficul lucrărilor.

<p>nivelul întregii comune ;</p> <ul style="list-style-type: none"> → In satele Perii Vadului, Dăbâceni, Dolheni, Rogna, Negreni și Luminișu nu există rețea de apă potabilă, iar drumurile sunt de o calitate inferioară ; → Aspect general neîngrijit al localităților : spații verzi neîntreținute, șanțuri necurățate, garduri căzute, fațade de case ponosite – inclusiv clădirea Primăriei ; → Insuficiența trotuarelor în centrul de comună Ileanda, de-a lungul drumului european, siguranța pietonilor fiind pusă în pericol. 	
---	--

EDUCAȚIE, TINERET ȘI CULTURĂ

PUNCTE TARI	OPORTUNITĂȚI
<ul style="list-style-type: none"> → transportul școlar al elevilor este asigurat de școli ; → există personal calificat în școlile din localitate ; → există în comună o școală cu toate nivelurile de școlarizare, ceea ce constituie avantaj în raport cu alte comune ; → s-au atras fonduri substanțiale pentru reabilitarea clădirilor destinate învățământului – Școala Dolheni, grădinițele Ileanda, Grupul școlar ; → există bibliotecă comunală ; → funcționează un Centru de Documentare și Informare conectat la internet ; → în cadrul comunei funcționează două echipe sportive ; → este aprobată realizarea unei baze sportive. 	<ul style="list-style-type: none"> → Programele de mobilitate profesională dedicate cadrelor didactice, pot motiva și fideliza profesorii.
PUNCTE SLABE	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Lipsa unor spații de joacă și recreere special amenajate pentru copii și tineri ; → Lipsa serbărilor (tip câmpenești, ziua recoltei, zilele comunei) și a târgurilor tematice, în afara serbărilor de Crăciun în cadrul școlilor și grădinițelor ; → Atelierul din cadrul Liceului Tehnologic „Ioachim Pop” nu este dotat corespunzător – cu utilaje, scule, mobilier ; → Nu există suficiente activități cu caracter cultural, care să se adreseze membrilor comunității în principal din lipsa unui spațiu adecvat. 	<ul style="list-style-type: none"> → Atractivitatea mediului urban pentru tineret, în detrimentul stabilirii în comună.

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

PUNCTE TARI	OPORTUNITĂȚI
<ul style="list-style-type: none"> → Existența stației de ambulanță (Centru de Permanență și Salvare) → colaborări fructuoase cu AJOFM cu scopul ocupării persoanelor asistate social → funcționarea centrului Centrului Medico-Social la nivel de comună → existența unor cadre medicale specializate la nivel de comună (stomatologie, oftamologie) 	<ul style="list-style-type: none"> → dezvoltarea serviciilor sanitare din comună având în vedere caracterul regional al stației de ambulanță (Centru de Permanență și Salvare).
PUNCTE SLABE	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → populație îmbătrânită, lipsită de asistență adecvată, specifică vârstei, pentru toți cei în nevoie; → lipsa unei policlinici la nivel de comună; → ponderea ridicată a romilor – cu probleme sociale în familie, părinți fără loc de muncă, care nu știu să scrie și să citească. 	<ul style="list-style-type: none"> → Creșterea în timp a numărului de vârstnici, care vor avea nevoie de servicii medicale și sociale; → Cadrele medicale sunt atrase mai mult de mediul urban decât de cel rural.

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

PUNCTE TARI	OPORTUNITĂȚI
<ul style="list-style-type: none"> → existența inițiativelor pentru atragerea fondurilor de finanțare externă, pentru dezvoltarea locală → implementarea cu succes a unor proiecte de infrastructură (de exemplu Proiectul de Dezvoltare Rurală) 	<ul style="list-style-type: none"> → Programele de finanțare existente în cadrul Programului Operațional Sectorial - Dezvoltarea Capacității Administrative, unde funcționarii publici se pot perfecționa și se pot iniția noi servicii pentru cetățeni.
PUNCTE SLABE	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Au existat proiecte care s-au finalizat cu mari întârzieri, iar unele nici nu s-au finalizat; → Lipsa posibilităților de informare a populației; → Comunicarea defectuoasă între administrația publică locală și cetățeni – disponibilitatea redusă de comunicare a funcționarilor cu cetățenii; → Nepregătirea și slaba mediatizare a acțiunilor de interes comunitar; → Lipsa măsurilor împotriva celor care perturbă liniștea publică; → Conlucrarea ineficientă a poliției locale pentru asigurarea securității cetățeanului și a bunurilor sale; → Nu sunt respectate legile privind ordinea publică – noaptea se organizează curse de căruțe, motorete și 	

- motociclete care poluează sonor;
- În comună au fost cazuri de furturi, spargerii, atacuri, fără ca autorii să fie identificați.

PROTECȚIA MEDIULUI

PUNCTE TARI	OPORTUNITĂȚI
<ul style="list-style-type: none"> → acțiuni organizate pentru curățirea spațiilor verzi → nu există surse de poluare locale și la nivel de comună. 	<ul style="list-style-type: none"> → Programele existente pentru reamenajarea văilor și a cursurilor de apă, programele de reîmpădurire.
PUNCTE SLABE	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> → Nerespectarea condițiilor de protecția mediului – așezarea latrinelor și a grajdurilor în imediata apropiere a cursurilor de apă, depozitarea gunoiului menajer la întâmplare; → Neimplicarea cetățenilor în gospodărirea propriilor spații și în general a localității 	<ul style="list-style-type: none"> → Poluarea Someșului de către activitățile industriale din Dej.

2.5. POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

Comuna Ilanda cuprinde 13 sate: Ileanda, Podiș, Rogna, Negreni, Dăbâceni, Bizușa, Perii Vadului, Răstoci, Dolheni, Măleni, Șasa, Luminișu și Bârsăuța. Conform evidențelor Primăriei, în anul 2002 comuna număra 2589 de locuitori, din care:

- Ileanda 1201 locuitori
- Bârsăuța 23 locuitori
- Bizușa 79 locuitori
- Dăbâceni 233 locuitori
- Dolheni 113 locuitori
- Luminișu 122 locuitori
- Măleni 10 locuitori
- Negreni 117 locuitori
- Perii Vadului 154 locuitori
- Podiș 159 locuitori
- Răstoci 170 locuitori
- Rogna 118 locuitori
- Șasa 90 locuitori

Structură etnică a populației: **români** 89,8%, **rromi** 9,5% și **maghiari** 0,7%.

Structura pe religie: 79,8% **ortodocși**, 8,8% **greco-catolici** și 10,6% **neoprotestanți** (bapțiști, adventiști, penticostali). Un procent de 0,8% al populației este de **altă religie**.

Densitatea populației este mică, de 26,45 de locuitori pe kmp, această valoare datorându-se raportului dintre suprafața mare a comunei și numărului mic de locuitori, dar și a slabei dezvoltări economice atât pe plan industrial, cât și turistic, elemente care, dacă ar fi dezvoltate, ar putea contribui la stabilitatea populației tinere și indirect la mărirea densității.

Ponderea populației cu vârsta sub 19 ani este redusă (15%), în timp ce populația cu o vârstă peste 60 de ani reprezintă 42% din populația totală a comunei, un procent mult mai mare față de media pe țară (19-20%).

Structura populației pe vârste și sexe reflectă gradul de îmbătrânire al populației din comună. Îmbătrânirea se datorează în primul rând natalității scăzute (25 de nou născuți în 2013), ceea ce are la rândul lui două cauze: emigrarea populației tinere din comună și numărul redus al căsătoriilor.

Tendențe demografice sunt în scădere, în anul 2011 înregistrându-se 2301 locuitori, în anul 2012, 2279 de locuitori, iar în anul 2013 2266 de locuitori.⁴ La recensământul din 2011, în comuna Ileanda erau înregistrate 2301 de persoane, cu 238 mai puține față de recensământul din 2002. Ponderea populației pe sexe este relativ egală, sexul feminin fiind ușor mai ridicat.

Conform datelor publicate pe site-ul Institutului Național de Statistică, populația comunei Ileanda din ultimii ani se prezintă în felul următor:

- Anul 2015: 2441 locuitori
- Anul 2017: 2409 locuitori
- Anul 2019: 2403 locuitori

În concluzie, populația comunei Ileanda se află într-un ușor declin, după cum este situația și la nivel național.

PARTICIPAREA POPULAȚIEI LA ACTIVITATEA ECONOMICĂ

Conform ultimului recensământ, din anul 2011, din punctul de vedere al implicării locuitorilor în viața economică, populația se împarte în: activă și inactivă. Structura populației se prezintă astfel:

	PERSOANE	PROCENT DIN POPULAȚIA TOTALĂ
populația activă	763	33,16%
→ ocupată	→ 717	→ 31,16%
→ în șomaj	→ 46	→ 2,00%
Populația inactivă	1538	66,84%
→ pensionari	→ 636	→ 27,64%
→ elevi	→ 489	→ 21,25%

⁴ Recensământul populației 2011, Direcția Județeană de Statistică Sălaj, 2011, Evidențe ale Primăriei Comunei Ileanda 2012, 2013

→ altă situație	→ 413	→ 17,95%
POPULAȚIA TOTALĂ	2301	100%

Populația inactivă a comunei este dublul populației active. 66,87% din populația comunei Ileanda este inactivă conform evidențelor statistice. Aproximativ 23% din populația comunei este angajată în activități de servicii și doar circa 8% în activități productive (fie ca salariați, lucrători pe cont propriu sau patroni). În anul 2014, un număr de 529 de persoane au realizat venituri din salarii. Domeniile cele mai frecvente care ocupă resursele umane locale sunt: servicii de transporturi, exploatarea lemnului și silvicultura, servicii turistice, comerț, educație, administrație publică și servicii medicale.

În anul 2013, 46 de persoane au beneficiat de ajutor de șomaj, din care 29 de bărbați și 17 femei. Numărul șomerilor aflați în căutarea primului loc de muncă a fost de 18 persoane.

În ciuda faptului că viața economică este diversificată la nivel de comună, numărul locurilor de muncă este sub cerere. De aceea, o parte a localnicilor fac naveta în orașele apropiate comunei. Persoanele care au calificări în diverse meserii, părăsesc comuna, de cele mai multe ori definitiv.

2.6. CĂI DE COMUNICATIE ȘI TRANSPORT

În comuna Ileanda există următoarele căi de acces principale:

- Drum european - național: **E 58 - DN 1C** Cluj – Baia-Mare, pe o lungime de 11 km, drum asfaltat în întregime, cu două benzi de circulație, modernizat în anul 2013.
- Drum național: **DN 1H** Aleșd (jud. Bihor) – Răstoci, lungime de 4 km, drum asfaltat în întregime, cu două benzi de circulație
- Drumul Județean 109 E Ciocmaini-Rus – lungime 6 km, parțial asfaltat, două benzi,
- Drumul Județean 110 C Ileana – Vima Mică – 7,5 km, asfaltat, două benzi,
- Drumul Comunal 33Negreni, lungime cca. 1 km, degradat
- Drumul Comunal 31A DNC- Rogna- Podișu- DJ 109E, lungime cca. 7 km, degradat
- Drumul Comunal 34 Bizușa – Luminișu, lungime 3,4 km, degradat
- Drumul comunal 31 Șasa-Dolheni, lungime 3 km, degradat
- Drumul comunal 31B Dolheni – Bârsăuța, lungime 5,5 km, degradat
- Drumul comunal 37 – Bârsăuța – Glod, lungime 1,5 km, degradat

Lungimea rețelei de străzi și drumuri comunale este de 44 km, din care 35 km drumuri pietruite și 9 km drumuri de pământ.

Calea ferată Apahida – Baia-Mare, traversează comuna Ileanda având gară la Ileanda, Răstoci și haltă la Bizușa Băi;

Teritoriul studiat este deservit de linia **412** Apahida - Baia Mare, linie de cale ferată convențională, cu viteze până la **160 km/h**. Acest tronson de cale ferată este neadaptată unui trafic conform normelor europene în vigoare, cu treceri la nivel cu calea ferată care nu dispun de instalații automate de semnalizare rutieră, fiind fără bariere și nepăzite. Lungimea căii ferate situată în comuna Ileanda este **12,847 km**.

Amplasament: suprafața de teren CFR aflată pe UAT Ileanda este în zona de siguranță și de protecție a liniei CF 412 Apahida - Baia Mare, pe partea dreaptă și stângă în sens kilometric:

- interstația Rus-Ileanda între km 82+294 - km 85+218;
- Stația Ileanda între km 85+218 - km 86+271;
- interstația Ileanda-Răstoci între km 86+271 - km 92+153;
- Stația Răstoci-Letca între km 93+271 - km 95+141.

Caracteristicile liniei ce străbat comuna Ileanda:

- linia ferată 412 Apahida - Baia Mare, între km 82+294 - km 86+271 linie magistrală, interoperabilă, infrastructură publică, dublă, neelectrificată;
- linia ferată 412 Apahida - Baia Mare, între km 86+271 - km 95+141 linie magistrală, interoperabilă, infrastructură publică, simplă, neelectrificată;

Pozițiile kilometrice ale intersecțiilor dintre calea ferată cu teritoriul administrativ precum și lungimea acestora în cadrul comunei sunt:

- linia ferată 412 Apahida - Baia Mare km 82+294 - km 95+141 = 12,847 km;

Pe teritoriul administrativ al comunei Ileanda, nu există linii industriale.

Trecerile la nivel cu calea ferată de pe teritoriul comunei sunt:

- linia 412 Apahida - Baia Mare: km 84+860 DV, IR; km 85+197 DV, IR; km 86+867 DV, IR; km 87+627 DV, IR; km 90+190 DV, IR; km 93+270 DC, SAT.

Poduri, podețe, pasaje inferioare și superioare situate pe raza comunei:

Podete: km 82+395/I, km 82+395/II; km 85+592/I, km 85+592/II; km 82+806/I, km 82+806/II; km 82+918/I, km 82+918/II; km 83+406/I, km 83+406/II; km 83+605/I, km 83+605/II; km 84+028/I, km 84+028/II; km 84+184/I, km 84+184/II; km 84+363/I, km 84+363/II; km 84+789/I, km 84+789/II; km 85+340 L3-4 Ileanda; km 85+771/L1 Ileanda, km 85+771/L2-3 Ileanda; km 85+771/L4-5 Ileanda; km 87+321/I; km 87+612/I; km 89+035; km 89+361; km 89+607; km 90+870; km 90+952; km 91+964; km 92+145; km 92+525; km 93+250; km 93+883; km 94+193; km 94+482; km 94+815.

Poduri: km 86+322; km 87+949; km 90+286; km 91+469; km 93+386; km 93+776; km 95+041.

Transportul public în comună este asigurat prin curse rutiere regulate pe rutele Cluj Napoca, Baia Mare, cu opriri în oricare din localitățile aparținătoare comunei, Perii Vadului, Ileanda, Dăbâceni. Ocazional, se practică și transport în comun cu microbuze private.

Accesul între centrul de comună și satele aparținătoare se face cu mijloace proprii auto sau cu tracțiune animală.

Transportul în comun mai este asigurat pe cale feroviară – halta Ileanda, cu legături înspre Dej (și de aici înspre oricare parte a țării - Cluj Napoca, București, etc), respectiv înspre Jibou, Baia Mare (cu legătură de aici înspre nordul țării).

Comuna Ileanda nu dispune de aeroport propriu, circulația aeriană fiind tributară în principal aeroportului de la Cluj Napoca (98 km).

Transportul de marfă se desfășoară alături de circulația generală, drumurile naționale, județene și comunale fiind cele utilizate ca legătură între localități. Drumul național 1C (european 58) este cel mai tranzitat, fiind legătura dintre localități importante – Municipiul Baia Mare, Municipiul Dej, Municipiul Gherla, Municipiul Cluj Napoca.

În comuna Ileanda nu există mijloace alternative de mobiliate, precum circulații dedicate pentru deplasări cu bicicleta, trotuare și nici facilități pentru persoane cu mobilitate redusă.

2.7. ZONIFICAREA FUNCȚIONALĂ A INTRAVILANULUI EXISTENT; BILANȚUL TERITORIAL

Limitele teritoriului administrativ și ale intravilanului existent au fost corelate cu datele puse la dispoziție de Primăria comunei Ileanda și de Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Sălaj. Suprafața unității administrativ teritoriale comunei Ileanda este de **8733 ha**.

Intravilanul total existent al comunei Ileanda însumează **623,28 ha** și reprezintă **7,14 %** din teritoriul administrativ al comunei.

TERITORIUL ADMINISTRATIV AL UNITĂȚII DE BAZA	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ (HA)												TOTAL
	AGRICOL						NEAGRICOL						
	ARABIL	PĂȘUNI	FÂNEȚE	VII	LIVEZI	TOTAL AGRICOL	PĂDURI	APE	DRUMURI ȘI CĂI FERATE	CURȚI-CONSTRUCȚII	NEPRODUCTIV	TOTAL NEAGRICOL	
EXTRAVILAN	1148,06	2148,00	955,68	0,00	0,00	4214,14	3071,00	260,00	209,78	0,00	354,80	3895,58	8109,72
INTRAVILAN	276,94	0,00	92,32	0,00	1,00	407,86	0,00	20,00	42,22	152,00	1,20	215,42	623,28
TOTAL	1425,00	2148,00	1048,00	0,00	1,00	4622,00	3071,00	280,00	252,00	152,00	356,00	4111,00	8733,00
% DIN TOTAL	52,93						47,07						100,00

Limita intravilanul existent este cea stabilită în anul 1998 prin documentația PUG – elaborată de SC. PROCONSAL S.A. Zalău.

Intravilanul existent este alcătuit din **13** trupuri principale mari și un număr de **6** trupuri izolate mai mici.

La nivel de comună, principala zonificare funcțională este cea de locuințe și funcțiuni complementare, reprezentând un procent de **23,43 %** din intravilan. Se observă, însă faptul că terenurile libere ocupă procentul cel mai mare din intravilan, și anume **55,24 %**.

Instituțiile publice sunt limitate și sunt situate în principal în zonele centrale ale localităților. Analizând bilanțul teritorial de mai jos se constată slaba dezvoltare a unităților de producție (industrie și agrozootehnie) și a spațiilor verzi, de agrement. Pădurile ocupă și ele un procent semnificativ în cadrul intravilanului, **4,72%**.

În localitatea Ileanda există un imobil cu destinație specială aflat în administrarea Ministerului Afacerilor Interne – postul de poliție.

BILANȚ TERITORIAL COMUNA ILEANDA		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	146,09	23,43
Locuințe colective și funcțiuni complementare	0,89	0,14
Unități industriale și depozite	4,87	0,78
Unități agro-zootehnice	3,30	0,53
Instituții și servicii de interes public	11,58	1,85
Terenuri cu destinație specială	0,02	0,01
Căi de comunicație și transport din care	37,63	6,04
Rutier	26,38	4,23
Feroviar	11,25	1,81
Teren cu destinație specială (MAI)	0,02	0,01
Spații verzi, sport, agrement, protecție	12,52	2,01
Construcții tehnico-edilitare	0,26	0,04
Gospodărie comunală, cimitire	5,49	0,88
Terenuri libere	344,33	55,24
Păduri	29,42	4,72
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	26,86	4,31
TOTAL PE TRUP	623,28	100,00

1. Sat reședință de comună – Ileanda

Repartiția pe trupuri:

Ileanda	182,48 ha
Trup A	172,80
Trup A1	7,97
Trup A2	0,73
Trup A3	0,30
Trup A4	0,68

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Ileanda		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%

Locuințe individuale și funcțiuni complementare	44,82	24,56
Locuințe colective și funcțiuni complementare	0,89	0,49
Unități industriale și depozite	3,58	1,96
Unități agro-zootehnice	2,33	1,28
Instituții și servicii de interes public	6,76	3,70
Căi de comunicație și transport din care	15,43	8,46
Rutier	7,67	4,20
Feroviar	7,76	4,26
Teren cu destinație specială (MAI)	0,02	0,01
Spații verzi, sport, agrement, protecție	7,28	3,99
Construcții tehnico-edilitare	0,18	0,10
Gospodărie comunală, cimitire	1,99	1,09
Terenuri libere	79,87	43,77
Păduri	9,40	5,15
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	9,95	5,45
TOTAL PE TRUP	182,48	100,00

2. Dăbâceni

Repartiția pe trupuri:

Dăbâceni	49,34 ha
Trup B	49,34

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Dăbâceni		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	14,66	29,71
Unități industriale și depozite	0,50	1,01
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,49	0,99
Căi de comunicație și transport din care	2,24	4,54
Rutier	2,12	4,30
Feroviar	0,12	0,24
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,30	0,61
Construcții tehnico-edilitare	0,03	0,06
Gospodărie comunală, cimitire	0,69	1,40
Terenuri libere	26,16	53,02
Păduri	2,50	5,07
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,77	3,59
TOTAL PE TRUP	49,34	100,00

3. Podișu

Repartiția pe trupuri:

Podișu	38,15 ha
Trup C	38,15

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Podișu		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	10,02	26,26
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,28	0,73
Instituții și servicii de interes public	0,69	1,81
Căi de comunicație și transport din care	1,20	3,15
Rutier	1,20	3,15
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,42	1,10
Construcții tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodărie comunală, cimitire	0,41	1,09
Terenuri libere	22,86	59,92
Păduri	0,65	1,70
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,62	4,25
TOTAL PE TRUP	38,15	100,00

4. Rogna

Repartiția pe trupuri:

Rogna	51,77 ha
Trup D	51,77

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Rogna		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	7,89	15,24
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,71	1,37
Căi de comunicație și transport din care	1,58	3,05
Rutier	1,58	3,05
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,81	1,56
Construcții tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodărie comunală, cimitire	0,19	0,37
Terenuri libere	38,82	75,00

Păduri	0,00	0,00
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,76	3,40
TOTAL PE TRUP	51,76	100,00

5. Negreni

Repartiția pe trupuri:

Negreni	52,05 ha
Trup E	51,49
Trup E1	0,56

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Negreni		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	7,95	15,27
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,16	0,31
Instituții și servicii de interes public	0,27	0,52
Căi de comunicație și transport din care	1,87	3,59
Rutier	1,87	3,59
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,29	0,56
Construcții tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodărie comunală, cimitire	0,00	0,00
Terenuri libere	39,56	76,00
Păduri	0,10	0,19
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,85	3,55
TOTAL PE TRUP	52,05	100,00

6. Răstoci

Repartiția pe trupuri:

Răstoci	41,49 ha
Trup F	41,08
Trup F1	0,41

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Răstoci		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	11,87	28,61
Unități industriale și depozite	0,45	1,08
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,70	1,69

Căi de comunicație și transport din care	5,98	14,41
Rutier	2,94	7,08
Feroviar	3,04	7,33
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,00	0,00
Construcții tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodărie comunală, cimitire	0,39	0,94
Terenuri libere	20,12	48,49
Păduri	0,46	1,11
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,52	3,66
TOTAL PE TRUP	41,49	100,00

7. Perii Vadului

Repartiția pe trupuri:

Perii Vadului	42,21 ha
Trup G	42,21

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Perii Vadului		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	10,67	25,28
Unități industriale și depozite	0,14	0,33
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,16	0,38
Căi de comunicație și transport din care	2,02	4,79
Rutier	2,00	4,74
Feroviar	0,02	0,05
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,00	0,00
Construcții tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodărie comunală, cimitire	0,38	0,90
Terenuri libere	26,90	63,73
Păduri	0,00	0,00
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,94	4,60
TOTAL PE TRUP	42,21	100,00

8. Bizușa Băi

Repartiția pe trupuri:

Bizușa Băi	23,74 ha
Trup H	23,74

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Bizușa Băi

Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	5,06	21,31
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,19	0,80
Instituții și servicii de interes public	0,56	2,36
Căi de comunicație și transport din care	1,39	5,86
Rutier	1,08	4,55
Feroviar	0,31	1,31
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,86	3,62
Construcții tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodărie comunală, cimitire	0,29	1,22
Terenuri libere	12,19	51,35
Păduri	1,31	5,52
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,89	7,96
TOTAL PE TRUP	23,74	100,00

9. Luminișu

Repartiția pe trupuri:

Luminișu	46,60 ha
Trup I	46,60

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Luminișu		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	11,16	23,95
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,23	0,49
Căi de comunicație și transport din care	1,63	3,50
Rutier	1,63	3,50
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,04	0,09
Construcții tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodărie comunală, cimitire	0,24	0,52
Terenuri libere	25,43	54,57
Păduri	7,06	15,15
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	0,81	1,74
TOTAL PE TRUP	46,60	100,00

10. Șasa

Repartiția pe trupuri:

Șasa	34,66 ha
Trup J	34,66

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Șasa		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	10,50	30,29
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,46	1,33
Căi de comunicație și transport din care	1,30	3,75
Rutier	1,30	3,75
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,00	0,00
Construcții tehnico-edilitare	0,05	0,14
Gospodărie comunală, cimitire	0,67	1,93
Terenuri libere	16,00	46,16
Păduri	4,15	11,97
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,53	4,41
TOTAL PE TRUP	34,66	100,00

11. Măleni

Repartiția pe trupuri:

Măleni	3,62 ha
Trup K	3,62

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Măleni		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	1,06	29,28
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,04	1,10
Căi de comunicație și transport din care	0,10	2,76
Rutier	0,10	2,76
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,00	0,00
Construcții tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodărie comunală, cimitire	0,00	0,00
Terenuri libere	2,39	66,02

Păduri	0,00	0,00
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	0,03	0,83
TOTAL PE TRUP	3,62	100,00

12. Dolheni

Repartiția pe trupuri:

Dolheni	36,63 ha
Trup L	36,63

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Dolheni		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	7,79	21,27
Unități industriale și depozite	0,20	0,55
Unități agro-zootehnice	0,34	0,93
Instituții și servicii de interes public	0,30	0,82
Căi de comunicație și transport din care	1,72	4,70
Rutier	1,72	4,70
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	2,52	6,88
Construcții tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodărie comunală, cimitire	0,24	0,66
Terenuri libere	21,32	58,20
Păduri	0,51	1,39
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,69	4,61
TOTAL PE TRUP	36,63	100,00

13. Bârsăuța

Repartiția pe trupuri:

Bârsăuța	20,54 ha
Trup M	20,54

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Bârsăuța		
Zone funcționale	Existent	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	2,56	12,46
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00

Instituții și servicii de interes public	0,18	0,88
Căi de comunicație și transport din care	1,17	5,70
Rutier	1,17	5,70
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,00	0,00
Construcții tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodărie comunală, cimitire	0,29	1,41
Terenuri libere	12,56	61,15
Păduri	3,28	15,97
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	0,50	2,43
TOTAL PE TRUP	20,54	100,00

2.8 ZONE CU RISCURI NATURALE:

a). Inundațiile:

Apele curgătoare de pe teritoriul unității administrativ teritoriale Ileanda, deși în general sunt mici, cu excepția râului Someș, produc uneori, în anotimpurile ploioase (toamna și primăvara), când se topesc zăpezile, sau chiar pe timpul verii, când cad ploi torențiale, inundații care aduc pagube cetățenilor.

Conform Secțiunii a V – a – Zone de risc natural din Planul de Amenajare a Teritoriului Național, comuna Ileanda se află într-o arie geografică caracterizată printr-o cantitate maximă de precipitații căzută în 24 de ore de mai puțin de 100 mm.

Datorită așezării comunei Ileanda de-a lungul râului Someș, există zone joase care în perioade cu precipitații se inundă, afectând atât terenurile agricole din extravilan, cât și unele zone din intravilanul comunei, cu precădere din satul Ileanda. Revărsările cursurilor de apă datorate ploilor torențiale afectează culturile agricole, gospodăriile, căile de comunicație și pot provoca alunecări de teren.

Conform Hărților de inundabilitate din baza de date a Administrației Bazinale Someș-Tisa, terenurile cu probabilitate mare a fi afectate de inundații sunt:

- Adiacent râului Someș, în zona localităților Răstoci, Negreni, terenuri agricole din extravilan, pe partea dreaptă până la calea ferată (100-300 m), pe partea stângă cca. 50 m de la albia minoră a râului Someș
- Adiacent râului Someș, în zona localității Rogna – de la limita perimetrului constructibil până la calea ferată. Se constată fenomene de inundabilitate inclusiv adiacent văii ce străbate localitatea (afluent al râului Someș), terenuri din intravilan

- În zona dintre localitățile Rogna și Podișu, de la Râul Someș până la drumul național (pe distanțe 200 -1200 m), cuprinzând toată partea de la vest de la drumul național, din intravilanul localității Ileanda.
- Zona localității Podișu – de la limita perimetrului constructibil până la calea ferată.
- În zona localității Dăbâceni, de la calea ferată până la cca. 1000 m vest (cuprinde terenuri agricole de pe UAT Comuna Rus)

b). Alunecări de teren:

În unitatea administrativ teritorială Ileanda, potențialul de producție a alunecărilor de teren este mediu, cu probabilitate intermediară de producere a acestora.

Alunecările de teren de la cele de tip glimee până la cele superficiale (lenticulare, în brazde) afectează anumite suprafețe (majoritatea din extravilan) și se constituie într-un proces de modelare activ.

Alunecările de teren, în cea mai mare parte, se produc datorită ploilor abundente (scurgerea rapidă a torenților) și topirii zăpezilor, în urma erodării solului.

Alunecările de teren sunt prezente pe raza comunei Ileanda, dar fără a avea caracter de masă, iar în perioadele secetoase, alunecările se consolidează și puține rămân sesizabile.

Alunecările lenticulare sunt specifice versanților pe care se practică pășunatul intens.

În zonele din intravilan, doar în localitatea Luminișu se constată pericole de alunecări de teren, după cum este indicat și pe planșele anexate.

2.9 ECHIPARE EDILITARĂ:

2.9.1 Gospodărirea apelor:

Activitățile ce se realizează în perimetrul comunei nu produc efecte poluante majore asupra apelor curgătoare. În general, apele ce traversează arealul geografic al comunei sunt ape curate, care nu conțin elemente chimice sau substanțe poluante.

La nivelul comunei nu există lucrări hidrotehnice de tipul lacuri de acumulare.

2.9.2 Alimentarea cu apă:

Comuna Ileanda beneficiază parțial de alimentare cu apă potabilă în sistem centralizat.

În prezent alimentarea cu apă în localitatea Ileanda se realizează prin captarea a două izvoare de coastă racordate fiecare la un rezervor de apă. Din aceste rezervoare apa este distribuită la consumatori prin rețele de distribuție existente. Lungimea rețelei este 33 km. Întrucât debitul acestor izvoare a scăzut de la cca. 10-20 l/s la 2,45 l/s, ceea ce a diminuat mult posibilitatea de alimentare cu apă a localității, se constată necesitatea realizării unei surse noi de apă.

În localitatea Bizușa Băi există un foraj care are cca. 7 l/s și este artezian. Analiza chimică a apei din acest foraj arată că apa are conținut de fier și mangan peste limitele admise de STAS 1342 pentru apă potabilă. Din cauza lipsei de apă în localitate s-au racordat aceste foraje la rețeaua de distribuție fără a realiza o tratare prealabilă a apei. Ca urmare efectul de coroziune a conductei de oțel s-a mărit.

În restul localităților alimentarea cu apă se realizează prin sisteme de alimentare proprii pe grupe de gospodării și fântăni proprii. 503 gospodării au acces la rețeaua de apă potabilă.

2.9.3 Canalizarea:

În prezent în comuna Ileanda nu există rețea de canalizare cu sistem centralizat. Evacuarea apelor uzate menajere de la gospodăriile individuale, instituții și unități industriale se face la instalații locale fose septice, bazine vidanjabile, sau necontrolat, direct pe sol, etc. cea ce duce la efect negativ în timp, constituind un important focar de poluare a solului și a apei freatică din zonă.

2.9.4 Alimentare cu gaz metan:

Comuna dispune parțial de alimentare cu gaze naturale. Centrul de comună și satul Luminișu dispun de conducte de distribuție a gazelor naturale, lungimea rețelei fiind 19,9 km. În satul Răstoci există instalația stradală, iar în satul Podișu instalații și bransamente. În satele în care populația nu are acces la gaz, principala sursă de încălzire a locuitorilor o reprezintă lemnul.

2.9.5 Alimentare cu căldură:

Sursa de încălzire este asigurată în general de sobe care folosesc combustibil solid (lemn). Fiecare gospodărie își obține necesarul de căldură independent, dar în condiții improprie și ineficiente.

2.9.6 Alimentare cu energie electrică:

Toate gospodăriile din comuna Ileanda sunt racordate la rețeaua electrică S.A. ELECTRICA SA. Străzile principale ale comunei sunt iluminate.

2.9.7 Telefonie:

Există patru furnizori de servicii de telecomunicații: Romtelecom, Vodafone, Orange și Cosmote. Comuna Ileanda este una dintre puținele localități unde operatorii de telecomunicații au reprezentanțe sau dealeri autorizați.

2.9.8 Gospodărie comunală:

Activitățile specifice gospodăriei comunale sunt administrate astfel:

- Cimitirele - de către biserici;
- Deșeurile – de către fiecare producător al acestora.

În comună se produc următoarele tipuri de deșeuri: deșeuri menajere, deșeuri animaliere și deșeuri industriale, care momentan sunt preluate de firme de specialitate și sunt transportate la depozitele de deșeuri din județ.

2.10 PROBLEME DE MEDIU:

Sursele de poluare care afectează factorii de mediu, apa și solul, constau în deșeuri menajere provenite din activități desfășurate în gospodăriile populației și obiective de interes public, de producție și de deservire.

Pe teritoriul comunei Ileanda nu sunt probleme majore de modificare a echilibrului ecologic. De asemenea, fenomenele legate de riscurile naturale sunt ținute sub control și nu creează probleme deosebite.

Zone inundabile:

Există zone inundabile provocate de văi și pârauri la topirea bruscă a zăpezii sau în cazul ploilor cu caracter torențial. Râul Someș reprezintă principalul factor de risc din punct de vedere al inundațiilor.

Zone cu alunecări de teren:

Fragmentarea accentuată a reliefului, structura geologică, declivitatea pantelor, defrișarea pădurilor de pe versanți, precum și modul de folosință a terenurilor (în unele cazuri necorespunzător), constituie factorii care au favorizat desfășurarea, rareori puternică, a proceselor de versant pe anumite suprafețe. Acestea se întâlnesc în general zona deluroasă a comunei și pe un areal redus din intravilanul localității Luminișu.

SITURI ARHEOLOGICE⁵

1. Ileanda - "Ciuha" turn roman, Cod RAN 141599.07;

Din literatura de specialitate cunoaștem o referință cu privire la acest punct, anume o formațiune de teren în formă de calotă sferică care ar putea să acopere ruinele unui turn roman (Ferenczi 1988, p. 260). Cercetările ulterioare inclusive cele efectuate în cadrul programului *Limes* nu au adus elemente de identificare a unui turn roman în acest punct. În apropiere pe o altă înălțime, a fost pomenit în literatura de specialitate un alt turn roman în locul numit "**La căsoi**", **COD RAN 141599.03, COD LMI SJ-I-s-B-04903 (Hartă Nr. 1)** (Matei, Lako 1979, p. 126; Ferenczi 1988, p. 260). Pe vârful înălțimii au fost observate contururile unei ruine inelare cu

⁵ Conform Studiu de fundamentare pentru definirea, instituirea și delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniu arheologic, comuna Ileanda, județul Sălaj, Muzeul Județean de Istorie și Artă Sălaj

diametrul de 6-7 m. Într-un mic sondaj de verificare ar fi fost identificate numai bucăți de cărbune. Azi în teren pot fi observate ruine în formă de mamelon aplatizat. Turnul este afectat de o bornă topografică pe latura sud – vestică. Pe suprafața sa sunt căzuți copaci. Șanțul turnului este greu perceptibil.

2. Ileanda - “Toaca Glodului”, Cod RAN 141599.06, ”Coama Pietrar”, Cod LMI SJ-I-m-B-04902.05, Cod RAN 141599.02

Din punct de vedere geografic toponimul ”Coama pietrar” este o ramnificație de NV a dealului Toaca Glodului. În literatura de specialitate este consemnat în anul 1979 existența pe dealul Coama Pietrar a unui turn roman (Matei, Lako 1979, p. 126) punct reevaluat în anul 1991 de către Ferenczi. Azi în teren sunt observate urmele unei ruine sub forma de mamelon. La suprafață se observă piatră și chirpic. Nu pare deranjat de intervenții ulterioare. Ruinele sunt păstrate pe o înălțime de 80 – 90 cm. Zidul este construit din tuf vulcanic și calcar local. Șanțul este integral păstrat cu excepția laturii vestice. Dimensiunea acestuia este de aproximativ 2 m. Șanțul este erodat lent de lățirea drumului forestier. În proximitatea obiectivului s-au observat gropi făcute de detectoriștii de metale. Zona de protecție a sitului este stabilită la o distanță de 50 m de jur-impjurul monumentului. Cu titlul de probabilitate în anul 1991 a fost presupusă existența pe același deal Toaca Glodului a unui alt turn, acesta fiind cel cuprins în Repertoriul Arheologic Național cu codul **141599.06**. A fost astfel introdus un nou turn care nu există, fiind o confuzie preluată în literatura de specialitate.

3. Ileanda - “Pă coastă”, Cod LMI SJ-I-s-B-04904, Cod RAN 141599.05, ”Dealul Măgurița”, Cod RAN 141599.01

Așezare aparținând epocii bronzului identificată în anul 1987 (Bajusz, Tamba 1988, p. 94). Așezarea este amplasată pe panta unui deal, la capătul dinspre Bizușa al localității Ileanda, în grădina cu nr 225. Pe baza materialului ceramic cules așezarea a fost atribuită epocii bronzului. Tot de la capătul dinspre Bizușa al localității pe un pinten al dealului Măgurița, în grădina casei cu nr 233 (numerotarea din anul 1987) au fost recoltate fragmente ceramice aparținând epocii bronzului. Având în vedere cele de mai sus se constată că cele două puncte aparțin aceluiași sit de mari dimensiuni așa cum sunt majoritatea celor atribuite acestei perioade.

4. Dăbâceni - “Stanu cu placa” și ”Figuri”

Importanța culoarului Someșului pentru perioada paleolitică este din plin dovedită de descoperirile de la Cuciulat și Perii Vadului. Petroglifele de la Dăbâceni identificate de câțiva ani au fost prezentate în literatura de specialitate, dar din motive legate de protecția monumentelor nu au fost date elemente legate de amplasare, fiind nominalizate doar orientativ sub denumirea de ”petroglifele de la Ileanda”. Descoperirea se numără printre cele mai spectaculoase descoperiri aparținând artei rupestre din România. Tehnica de realizare a petroglifelor de la Dăbâceni a fost

incizia. Marna sau gresia compactă din care este constituit defileul Someșului permițând folosirea unei astfel de tehnici în realizarea „panourilor” cu incizii. Cu excepția unei siluete umane, majoritatea reprezentărilor aparțin regnului animal - capre sau antilope în goană sau statice, cerbi care apar păsând sau în mișcare. În plus ca dovada că zona a fost utilizată de-a lungul stau marturie o serie de cruci și desenul unei bărci. (Bejinariu, Pop, 2013, p.1; Pop, Ghemis 2013, p. 193-209, Lazarovici 2016). Într-o zonă relativ redusă au fost identificate încă din 2007, 2 monumente amplasate pe partea dreaptă a drumului Dej - Baia Mare, partea stângă a râului Someș. În acest moment sunt imperios necesare măsuri de protecție a siturilor, pe lângă pericolul reprezentat de elementul uman, panourile cu gravuri sunt afectate de factori naturali, procese geologice care determină desprinderea ”coajei” pe care acestea sunt incizate. **Un prim pas ar fi introducerea monumentelor în Lista monumetelor istorice.** Deși este vorba de 2 puncte cu descoperiri, datarea, tipologia, modul de realizare ne-au determinat să le tratăm unitar, chiar dacă ele sunt amplasate separat pe hartă având fiecare zona de protecție proprie.

5. Perii Vadului - “Cariera veche, Pă Stîncă, Pă poduri”, Cod LMI SJ-I-s-A-04934, Cod RAN 141679.01

Situl de la Perii Vadului a fost identificat în anii 60 cu ocazia unor sondaje pedologice, din punct de vedere arheologic primele cercetări având loc în 1969 (cercetare de suprafață) și 1971 cercetări arheologice sistematice. În cercetarea anului 1971 au fost ilustrate 2 nivele de locuire aparținând paleoliticului. Situl este amplasat pe terasa IV a Someșului atribuită pleistocenului vechi (Bitiri, Cârciumaru 1980, p. 18) situată deasupra unei vechi cariere de calcar, mărginită la est de Valea Seacă sau Secătura și la sud de drumul național DN 1C.

6. Răstoci - ”Lazuri”, Cod RAN 141697.01

Situl de la Răstoci a fost identificat în anul 1987 cu ocazia unor cercetări arheologice de teren (Bajusz, Tamba 1988, p. 94). Situl este amplasat în zona primei case din Răstoci, pe o terasă din partea dreaptă a Someșului, zona cu descoperiri fiind cuprinsă între DN 1H și calea ferată. Pe baza puținelor fragmente ceramice identificate situl a fost atribuit perioadei Laténe.

7. Negreni - “Șesul Mic” Cod LMI SJ-I-s-B-04924, Cod RAN 141660.01,

Așezare de la Negreni a fost descoperită în cadrul cercetărilor de teren efectuate în anii 60-70 de către I. Ferenczi (Ferenczi 1976, p. 43) când în aratură au fost identificate materiale ceramice preistorice și au fost observate urme de locuințe. În cercetarile de suprafață din anul 1987 au fost recoltate alte materiale ceramice care atribuie situl epocii bronzului. În cercetarea anului 2018 zona nefiind arată, nu s-a reușit recoltarea unor materiale ceramice. Situl este amplasat pe terasa din partea stângă a Someșului fiind marginită la sud și est de valea Oșenii sau Orșului pe hărțile vechi, la ieșrea din sat spre Rogna.

8. Negreni - “Arie”, Cod LMI SJ-I-s-B-04925, Cod RAN 141660.02

Situl a fost identificat în anul 1987 cu ocazia unei campanii de cercetare arheologică de suprafață, când au fost recoltate fragmente ceramice și lame de silex atribuite preistoriei. Așezarea este amplasată pe aceeași terasă cu situl de la Șesul Mic, la cca 700 m V de acesta la baza dealului denumit Arie. Terasa este traversată de o vale secată. În cercetarea efectuată în anul 2018 nu s-a reușit identificarea unor materiale ceramice, zona fiind înierbată.

9. Negreni - "Poiana lui Arbore", Cod LMI SJ-I-s-B-04926, Cod RAN 141660.03

Turn roman identificat în secolul XIX amplasat pe malul drept al unui pârâu care se varsă în pârâul Valea Lungii (Ferenczi 1988, p. 266). Azi la suprafața solului sunt observabile ruine în formă de calotă sferică foarte aplatizată. Sub stratul superficial de frunziș apar urme puternice de arsură. Pe alocuri apar fragmente de gresie dezagregată. Pe toată latura vestică, în imediata apropiere a turnului, tot sub nivelul superficial de frunziș s-a observat un nivel consistent de lutuire. Șanțul turnului este slab vizibil pe latura sud-sud-estică și estică. Unde se observă, acesta are o lățime de aproximativ 1,5 m. Un vechi drum forestier intersectează structura turnului, aplatizând relativ destul de mult latura vestică a turnului. În partea sudică a ruinei se observă o intervenție ulterioară sub formă de șanț, cel mai probabil acesta fiind sondajul lui I. Ferenczi. Lângă turn, la aproximativ 100 m. nord – est se observă o groapă rezultată în urma extragerii pietrei.

10. Negreni - "Podireu", "Dealul Secăturii", Cod LMI SJ-I-s-B-04927, Cod RAN 141660.04;

Turn roman identificat la sfârșitul secolului XIX. I Ferenczi în 1988 consemnează că în anul 1971 ar fi identificat acest punct (Ferenczi 1988, p. 267). Deși s-a cercetat integral punctul Podireu în anul 2018 nu s-a reușit identificarea lui fiind astfel în imposibilitatea marcării lui pe hartă.

11. Negreni - "Zănoagă" Cod RAN 141660.03;

Situl a fost identificat în anul 1967 în cadrul unei campanii de cercetare arheologică de suprafață. Situl este amplasat pe terasa din partea stângă a Someșului în apropierea turnului roman de la Rogna "Bontauă". Din păcate în cercetarea anului 2018 terenul nefiind arat nu s-a reușit identificarea unor materiale ceramice și nici delimitarea sitului, informațiile din literatura de specialitate fiind insuficiente pentru determinarea sitului.

Tot de la Negreni literatura de specialitate mai veche și Repertoriul arheologic național mai pomenesc câteva puncte cu descoperiri printre care turnuri la Negreni "Bontauă" care ar fi amplasate în dreptul intersecției DN 1C cu DN 1H. În teren punctul Bontauă aparține localității Rogna și nu se află vizavi de intersecție.

12. Rogna - "Bulbuc", Cod LMI SJ-I-s-B-04947, Cod RAN 141704.01,

Situl de la Bulbuc a fost identificat în anul 1987 în cadrul unor cercetări arheologice de suprafață (Bajusz, Tamba 1988, p. 92-93) ocazie cu care a fost recoltat un bogat material ceramic atribuit epocii bronzului. Situl este amplasat pe terasa înaltă a Someșului la ieșirea din sat spre Podișu în dreptul ultimelor case din Rogna. În cercetarea din anul 2018 au fost identificate 2 zone cu descoperiri, ceea ce indică existența unui sit de mari dimensiuni.

13. Rogna - "Lăpăstău", Cod LMI SJ-I-s-B-04948, Cod RAN 141704.02,

Situl a fost identificat în campania de cercetare arheologică de teren din anul 1987 când pe partea dreaptă a drumului ce urcă dinspre Someș spre sat, actualmente drumul care duce la podul care traversează Someșul, au fost culese materiale ceramice aparținând epocii bronzului (Bajusz, Tamba 1988, p. 93). Situl este amplasat pe terasa din partea stângă a Someșului pe o zonă ușor mai ridicată a unei zone mlăștinoase de unde și denumirea de Lăpăstău.

14. Rogna - "La poduri", Cod LMI SJ-I-s-B-04949, Cod RAN 141704.03,

Așezarea a fost descoperită în anul 1987 când au fost recoltate sporadice fragmente ceramice atipice și 2 fragmente ceramice medieval timpurii (Bajusz, Tamba 1988, p. 93). După informațiile oferite de descoperitori, situl este amplasat în gradina casei cu numărul 11 (număr corespunzător anului 1987). În cadrul cercetării efectuate în anul 2018 nu s-a identificat materiale arheologice.

15. Rogna - "Intravilan grădini", Cod LMI SJ-I-s-B-04952, Cod RAN 141704.04,

În Lista monumentelor istorice și în Repertoriu arheologic național, situl apare la numerele 10, 20, 21, dar în literatura de specialitate, descoperitorii au precizat numerele 19, 20, 21, unde în timpul unei cercetări arheologice de suprafață au fost identificate materiale ceramice preistorice și medieval timpurii. Situl este amplasat pe panta lină dinspre Someș a terasei pleistocene fiind tăiat de drumul care urcă de la Someș spre sat. În partea superioară a terasei în cercetarea anului 2018 au fost identificate și materiale ceramice medievale târzii, fapt care indică existența în acest areal a vechii vetre a satului.

16. Rogna - "Coasta lui Nicolae", Cod LMI SJ-I-s-B-04950, Cod RAN 141704.05,

Situl a fost identificat în anul 1987 în cadrul campaniei de cercetare arheologică de suprafață iar în anul 1988 a fost trasată o secțiune pentru verificarea stratigrafiei (Bajusz, Tamba 1988, p. 93). Situl este amplasat pe un platou de deal de unde în anul 1987 au fost culese numeroase fragmente ceramice aparținând epocii bronzului. În anul 2018 nu s-au recoltat materiale ceramice zona fiind actualmente pășune.

17. Rogna - "Bontauă", Cod LMI SJ-I-s-B-04951, Cod RAN 141704.05,

Turn roman de formă patrulateră cu zidul construit în tehnica *opus incertum*, fiind utilizată calcar local. Este păstrat pe o înălțime de 30 - 40 cm. Șanțul turnului este puțin vizibil. În structura turnului și în jurul lui este crescută vegetație tânără. Zidul are o grosime de 70 cm. Este poziționat în lunca Someșului, foarte aproape de acesta. Urmele sondajelor sunt vizibile mai ales pe latura

vestică. Pe anumite porțiuni se observă zidul păstrat intact, cât și colțurile turnului. În apropierea turnului se găsesc urme de exploatare a calcarului. I. Ferenczi a sondat ruina turnului pentru a determina structura acestuia. A descoperit de asemenea o cantitate însemnată de ceramică romană comună. (Ferenczi 1988, p.268)

18. Podișu - "Pă Lab", Cod LMI SJ-I-s-B-04936, Cod RAN 141688.02,

Situl a fost identificat în anul 1987 în timpul cercetării de teren de suprafață efectuată pe valea Someșului. La capătul dinspre Podișu al terasei pleistocene dintre Podișu și Buzaș la locul numit *Lab* a fost identificată o așezare aparținând epocii bronzului. (Bajusz, Tamba 1988, p. 92). În cercetarea anului 2018 nu s-au identificat alte materiale zona fiind pășune.

19. Podișu - "Pă Inat", Cod LMI SJ-I-s-B-04935, Cod RAN 141688.01,

La capătul satului venind dinspre Rognă la sud de valea Secășului în grădinile ultimelor case au fost culese câteva fragmente ceramice atipice preistorice. Așezarea este situată pe terasa din partea dreaptă a Someșului. În cercetarea anului 2018 nu s-au înregistrat materiale ceramice în teren.

20. Podișu - "Ciorgău", Cod RAN 141688.01 (Hartă Nr. 19);

Pe un bot de terasă separat de un izvor de restul terasei a fost identificată în anul 1987 o așezare aparținând epocii romane (Bajusz, Tamba 1988, p. 92). În cercetarea anului 2018 au fost recoltate câteva fragmente ceramice. Situl este situat în apropierea celui de la Glijeni sau grădinile caselor 72, 80, 85A care aparține tot epocii romane, dar terasa fiind tăiată de un drum și de alte construcții nu s-a găsit o zonă continuă de locuire.

**21. Podișu - "Glijeni, grădinile caselor 72, 80, 85A", Cod RAN 141688.03,
Cod RAN 141688.07, Cod RAN 141688.08**

Deși în Repertoriul arheologic național figurează 3 situri dintre care 2 sunt o repetiție a aceluiași sit, este vorba de unul și același sit, un presupus burgus aparținând limesului roman. Atât în cercetările anterioare cât și în cercetarea anului 2018 au fost identificate resturi de piatră sau cărămidă precum și numeroase materiale ceramice care indică posibilă existența a unor construcții aparținând epocii romane.

MONUMENTE ISTORICE

**1. BISERICA DE LEMN "ADORMIREA MAICII DOMNULUI" - ILEANDA
(SJ-II-M-A-05066)**

Figură 2 - Biserica de lemn Ileanda

Biserica de lemn din Ileanda se află în localitatea omonimă din județul Sălaj și se numără printre cele mai vechi biserici de lemn ale Sălajului, ridicată cel mai târziu în veacul al 17-lea. Tradiția reține mutarea ei de două ori în vatra satului. Biserica se află pe noua listă a monumentelor istorice sub codul LMI: SJ-II-m-A-05066.

În localitatea Ileanda, se află “Biserica nobililor” construită din lemn în secolul 17 pe locul numit “Buruieni” unde a fost situat prima dată satul. Ea a fost mutată ulterior în regiunea dealurilor, odată cu schimbarea vetrei satului. A slujit ca biserică a satului, până la construirea unei biserici mai mari în anul 1730 numită “Biserica Ginerilor”, care a fost demolată și pe locul căreia s-a construit actuala biserică ortodoxă.

Biserica actuală datează din secolul al XVII-lea. Forma este dreptunghiulară, cu absida nedecroșată, poligonală, cu trei laturi. Dimensiunile sunt de 9,30 / 4,10 m. Ancadramentul ușii intrării de pe latura de sud are un chenar din "frânghie" și altul din pătrate străbătute de trei linii, precum și rozete lângă prag. Cheia de boltă de pe grinda-meșter a naosului este decorată cu un cerc în torsadă. Bolta semicilindrică a altarului își păstrează structura originală, cu suprafețe plane către pereți și un timpan la est. Bolta semicilindrică a altarului își păstrează structura originală, fiind retrasă de la pereți pe suprafețe plane și închis, la Est, într-un timpan. Bisericii i s-a înălțat un turn secund, cu foișor și fleșă, profilată pe pădurea din apropiere, ceea ce o pune în valoare în peisaj⁶. Pe o bârnă a peretelui din partea de vest a lăcașului este săpat anul 1441 care indică, în acest caz, nu data ridicării acestei bisericii, ci a celeia anterioare, care deservise localitatea pe vremea când aceasta era așezată pe o altă vatră, numită „La buruiene

⁶Valer Hossu, Biserica-monument din Ileanda, Cluj-Napoca, edit. Napoca Star, 2011, p. 5

Figură 3 - Biserca de lemn Negreni

2. BISERICA DE LEMN "SF. ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIIL" – NEGRENI

(SJ-II-M-B-05086)

Biserica de lemn din Negreni se află în localitatea omonimă din județul Sălaj și este una dintre bisericile vechi ale Sălajului, fiind ridicată cel mai târziu în veacul al 17-lea. Biserica se află pe noua listă a monumentelor istorice sub codul LMI: SJ-II-m-B-05086.⁷

Aceasta are planul străvechi al navei cu absida nedecroșată, poligonală, cu trei laturi, naosul cu o boltă semicilindrică sprijinită pe o bârnă, iar altarul – boltă semicilindrică ce se continuă spre est cu o altă boltă realizată din trei fâșii curbe, cu muchiile marcate prin nervuri⁸.

Potrivit literaturii de specialitate, intrarea originală a locașului, de pe sud, a fost desființată, păstrându-se doar ancadramentul sculptat cu frânghie și alte motive decorative. Noua intrare a fost practică în peretele de vest, în fața acestuia adăugându-se și un pridvor. Ușa trecerii în naos conservă ancadramentul inițial – în care se regăsesc și rozete – pe lângă motivele sculptate la exterior. De asemenea, iconostasul este prevăzut cu doar două intrări. Peste pereții bisericii, încinși de brâu în frânghie și ancorați la îmbinări de console profilate, coboară acoperișul (initial învelit cu sita, ulterior înlocuit cu tabla), care le urmează forma, având deasupra pronaosului o clopotniță scurtă⁹.

3. BISERICA DE LEMN "SF. ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIIL" – PODIȘU (SJ-II-M-B-05096)

Biserica de lemn din Podișu, a fost construită probabil la sfârșitul secolului XVIII sau începutul secolului XIX, în locul unei alte biserici greco-catolice, construite în 1733. În 1947, anul trecerii la ortodocși situația este precară, însă nici ortodocșii nu au restaurat-o numai în perioada 2005-2006. Atunci biserica a fost pictată. Pe pereți au montat placaj, după care a fost zugrăvită toată biserica. Tot atunci a fost introdus și curentul electric și construit un cor.

⁷ https://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_de_lemn_din_Negreni

⁸ Ileana Petran-Păușan, *Bisericile de lemn din Sălaj*, Zalău, edit. Sylvania, 2008, p. 118.

⁹ Ileana Petran-Păușan, *Bisericile de lemn din Sălaj*, Zalău, edit. Sylvania, 2008, p. 118.

Biserica este construită în formă de dreptunghi cu absida decroșată, poligonală, cu cinci laturi, iar sistemul de acoperire este: tavan drept la pronaos și boltă semicilindrică în naos și altar. De asemenea, în naos, bolta se reazemă pe laturile de nord și sud pe câte o grindă, iar în altar se racordează cu pereții prin trei fâșii curbe, fiind mai joasă. Astfel, deasupra iconostasului (cu două intrări) se creează o suprafață circular ce unește cele două bolți.

Figură 5 - Biserica Podișu
vechii biserici de la „anul domnului 1680”¹⁰.

Asemenea golurilor ferestrelor, intrarea, situată pe partea de vest, este marcată prin ancadramente din bârne. Tot pe partea de vest se află situate și pridvorul cu arcade din umerăși ciopliți și cu stâlpii, de secțiune poligonală, frumos profilați.

„Acoperișul, mult mai jos deasupra absidei, coboară în pante repezi, câte o cruce asemănătoare lucarnelor străjuind deasupra formelor de șiță, de pe estul coamei”. Acoperișul este străpuns de turnul-clopotniță, care adăpostește unul din clopoțele

Figură 4 - Detaliu Biserica Podisu

¹⁰ Ileana Petran-Păușan, *Bisericile de lemn din Sălaj*, Zalău, edit. Sylvania, 2008, p. 140.

Figură 6 -Biserica de lemn Răstoci

4. BISERICA DE LEMN "SF. ARHANGHELI MIHAIL ȘI GAVRIIL" – RĂSTOCI (SJ-II-M-B-05102)

Locașul de cult a fost construit în perioada 1827-1928. Pictura a fost realizată între anii 1832-1833 de Eliiazar Tocaci din Piroșa, după cum menționează inscripția dinăuntru, de deasupra ușii de la intrare în încăperea bărbaților: *„Toată podoaba și zugrăvirea aceștii sfinte bisierici din lăuntru ce să viade și să arată, (fără de doao icoane ce sunt pusă una pe fruntariul altarului și ceialaltă din lăuntru la priastol) s-au gătit prin mine umilitul robul lui Dumnezeu Eliiazar Tocaci Zugravul, din Piroșa născut. În anii domnului 1832 și 1833.”*¹¹

Biserica poartă caracteristici arhitectonice originale, fiind construită în stilul tradițional românesc din Nordul Transilvaniei, pe un plan simplu, cu încăperile dispuse în lungime. Pronaosul a avut în tavanul drept intrarea la turnul cu clopote și la loja corului, dar ulterior aceasta a fost închisă, fiind scoasă în pridvor. Naosul ocupă spațiul cel mai mare din ansamblu. Are o boltă înaltă, frumos arcuită, retrasă de la pereți pe grinzi sculptate cu brâu în "funie". Altarul, dispus spre răsărit, are formă poligonală, iar tavanul boltit se racordează cu pereții prin trei fâșii înclinate. Turnul-clopotniță măsoară aproximativ 17 m înălțime, având o siluetă deosebit de zveltă, acesta având baza în patru laturi¹².

Inscripția din afară, de deasupra ușii de la intrarea în încăperea bărbaților, menționează: *„Fie numele domnului în vieci bine cuvântat care din bună voire cu mila sa mi-au ajutat de pre cum mi-au fost cu dorire începutul așe am agiuns cu bucurie și sfârșitul în anul dela Hristor 1833 septem:5”*¹³. O altă inscripție, situată pe partea dinăuntru a fruntariului altarului, deasupra ușilor împărătești, menționează istoricul locașului: *„Această sfântă biserică, cu mila și cu ajutorul prea înaltului și atot putiarnicului milostivului Dumnezeu s-au zidit și cu tot lucrul ce era de lipsă s-au gătit de la începutul lui maiu al anului 1827, până la sfârșitul lunii iarăși maiu al anului următoriu 1828, supt pre lăudata și putiernica biruință a prea înălțatului întîiu Francisc împăratul*

¹¹ Ileana Petran-Păușan, *Bisericile de lemn din Sălaj*, Zalău, edit. Silvania, 2008, p. 153.

¹² https://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_de_lemn_din_Răstoci

¹³ Ileana Petran-Păușan, *Bisericile de lemn din Sălaj*, Zalău, edit. Silvania, 2008, p. 153.

Austriei. Supt stăpânirea arhierescă a Sfinții sale luminatului și pria sfințitului domnului domn episcop al Făgărașului Ioani Ioani Bobe Nemeș de Kapolnok Monoftor (Mănăstur) dintru acest vidic al Chiuvarului și supt ocârmuirea a cinstitului protopop dela Ciocmani Mezei Lupp.

Iar cu zugrăvirea și cu podoaba ce să vede peste tot din lăuntru (afară de două cinstite icoane ce sunt în altariu peristol și cealaltă pe fruntariul altarului dinainte) s-au gătit în anii domnului 1832 și 1833 cu strădania, cu lucrul și ajutoriul chieftuieilor tuturor sătianiilor fiește căruia după buna îndurare, voința inimii și puterii sale, fără de nicio silnică aruncare, însă cu toată chieftuiala ce s-au poftit și s-au cuvenit, în bani de jumătate a cinstitului domn perceptorului crăiesc acestui cinstit vidic și a satului fiucorator Nicolae Hosu, care mai întâiu după masuraria pământului, în care au străduit 4 ani, au fost scriitoriu varmeghiesc 5 ani, diacii solgăbirău în 15 ani, iar mai pe urmă de la începutul anului 1819 până în anul de acum curgătoriu 1836, din mila lui Dumnezeu de 26 de ani, pe al 27-lea [text cojit] perceptoriasțe¹⁴.

Biserica are, de asemenea, și numeroase elemente exterioare de decor, precum: șindrila zimțuită, ramele traforate de la ferestre, zăbrelele contorsionate în formă de cărcei de vie, „ochiurile” în faguri ale geamurilor, crucile de pe turn și de pe coama acoperișului. Totodată, trebuie amintite și bogata decorație interioară, existând aici picturi și icoane cu o deosebită reprezentare simbolică-creștină: „Roata vieții”, „Iona în pânțelele chitului”, obiecte de cult ș.a.m.d¹⁵.

Figură 7 - Monument aintind foamea Ileanda

5. Monument amintind foametea din 1814 – Ileanda (SJ-IV-m-B-05157)

La 1 km de satul Ileanda inspre Dăbâceni se găsește obeliscul ridicat în 1849 în amintirea episodului din anii 1814-1817, când sătenii care voiau să-și părăsească gospodăriile și să ia drumul Moldovei din cauza cumplitei foamete ce s-a abătut peste aceste locuri, au fost împiedicați de către vicecomitele Ujfalvi Sámuel care, dându-le de lucru, i-a pus să sape drumul peste deal între Dăbâceni și Glod. Este inclus în Lista Monumentelor Istorice cu cod LMI: cod SJ-IV-m-B-05157

¹⁴Ibidem, p. 154.

¹⁵Ibidem, p. 152.

PROPUNERI PENTRU CLASARE ÎN LISTA MONUMENTELOR ISTORICE:**Biserica de lemn din Măleni:**

Figură 8 - Biserica Măleni

Biserica a fost adusă în anii '30 din satul Vima Mare, județul Maramureș. În localitatea de origine era cunoscută drept biserica "de jos" și era folosită de comunitatea greco-catolică. În urma construirii unei noi biserici de zid în anul 1911, vechea biserică a fost folosită din ce în ce mai puțin, fiind ulterior mutată la doar două sate depărtare, în Măleni. Deși nu se poate preciza cu exactitate vârsta bisericii, se poate afirma că aceasta exista în a doua parte a secolului al XVIII-lea, referiri la aceasta făcând mai multe documente din acea epocă. Ținând cont de aceste documente, momentul edificării acestei biserici poate fi plasat într-un interval de timp destul de îngust delimitat de anii 1760-1763. Cu toate acestea biserica lipsește din studiile dedicate edificiilor de cult din lemn, neregăsindu-se nici în lista monumentelor istorice.

Conscripțiile bisericesti și recensămintele făcute în secolul al XVIII-lea aduc primele referiri concrete cu privire la viața bisericească din Vima Mare. Astfel, în 1733 în localitate sunt atestați doi preoți: Matei, bigam și Ioan, amândoi uniți. La acea dată în Vima Mare era o singură biserică. În 1750, în conscripția făcută de către Petru Pavel Aron este precizat faptul că satul are o singură biserică, doi preoți și un cantor. Statistica românilor ardeleni întocmită între 1760-1762 de către generalul Buccow surprinde următoarea situație: o singură biserică - neunită, cu 147 familii neunite. La acel moment satul nu avea nici un preot. Politica prouniație dusă de către autoritățile imperiale austriece trebuie să fi avut câștig de cauză în Vima Mare dacă doar peste un an, în 1763 erau două biserici, cea de-a doua fiind construită probabil, pentru credincioșii uniți. Acest

fapt este confirmat de o însemnare de pe o carte bisericească, un Chiriacodromion tipărit la Bălgrad, în 1699, carte care se afla în jurul anului 1978 în inventarul bisericii din Fălcușa. Această carte "călătoare", care în baza însemnărilor purtate se poate constata că a fost folosită în Bogata de Sus, Valea Hranei, Uriu, Vima Mare, Muncel și Fălcușa, pe dosul filelor 367 și 368 poartă următoarea însemnare: "Încă o dau eu Popa Gheorghe de la Bogata Ungurească această ... oțetelnă până la Sîmpetru fără nici un ban, numai pomană, în Vima Mare la biserica din josu 1763". Sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul celui de-al XIX-lea continuă să fie o perioadă în care se înregistrează treceri succesive a unei părți a comunității din Vima Mare de la Biserica Ortodoxă la Biserica Greco-Catolică și invers, pentru ca în anul 1807 o parte a comunității să accepte uniația, fiindu-i atribuită biserica cu hramul "Sfânta Maria", cunoscută de localnici sub apelativul "biserica de jos". După mutarea bisericii în Măleni, aceasta a fost sfințită cu hramul "Sfântul Gheorghe", starea bisericii în anul 1947 fiind considerată bună. În anul 2011 biserica a fost reparată, cu această ocazie fiind refăcut acoperișul de șindrilă. De asemenea a fost schimbată o parte din talpa bisericii de pe latura de nord, în interior fiind refăcută pardoseala iar pereții au fost căptușiți cu lambriuri până la jumătate. Cu toate acestea biserica încă are nevoie de lucrări de reparații, fiind ușor înclinată spre nord.

Sub aspect constructiv, biserica este caracterizată de un plan dreptunghiular, prelungit în partea de răsărit cu absida altarului, cu cinci laturi, nedecroșată. Lung de aproximativ 9 m și lat de aproximativ 4,3 m, edificiul bisericii este mai degrabă mic. Acoperișul bisericii, în patru ape, este unitar peste întreaga construcție. Spre vest coama acoperișului este străpunsă de turnul-clopotniță ce atinge, în punctul său cel mai înalt aproape 13,80 m. În biserică se intră printr-o singură ușă, amplasată pe latura de vest, în axul bisericii. Prin intermediul acestei intrări, se ajunge în pronaosul bisericii. Cu lungimea de doar 2,18 m și lățimea de 3,71 m, pronaosul este tăvănit cu scânduri de brad având înălțimea de doar 1,81 m, și este despărțit de naos printr-un perete de lemn, mai mult simbolic. Se remarcă faptul că trecerea din pronaos spre naos nu se află poziționată exact la mijloc ci este ușor deplasată spre dreapta, marginea sa dreaptă aflându-se la doar 1,07 m față de peretele drept în timp ce marginea sa stângă se află la o distanță de 1,33 m față de peretele stâng. Fără a fi decorată cu creștături sau incizii în lemn, trecerea din pronaos în naos are partea superioară a ancadramentului realizată sub forma unei acolade, situații asemănătoare regăsindu-se în aceeași zonă la biserica de lemn din Lozna, biserica de lemn din Săcălășeni sau la intrarea fostei biserici de lemn din Rus. Din naosul bisericii, prin intermediul unei scări de lemn se poate ajunge în turnul-clopotniță sau în micul cor din partea vestică a naosului. Naosul bisericii, având lungimea de 3,78 m, lățimea de 3,71 m și înălțimea bolții de 3,68 m, se înscrie aproape perfect într-un cub. În partea sa vestică, sprijinit pe o grindă ce traversează naosul se află amplasat un mic cor, cu o lungime mai mică de un metru de la peretele ce separă pronaosul de naos. Trecerea din naos spre altar se face

prin intermediul celor trei intrări în absida altarului. Iconostasul, care separă cele două încăperi poată urmele evidente ale unor transformări suferite de-a lungul timpului. Dacă naosul este acoperit de o boltă semicilindrică, de scânduri, absida altarului este acoperită tot de o boltă semicilindrică, retrasă de la pereții bisericii, încheiată în partea sa de răsărit prin intermediul unor suprafețe curbe. Principalele dimensiuni ale absidei altarului sunt: lungimea maximă 2,15 m, lățimea maximă 3,71 m, lungimea cu care sunt prelunși pereții bisericii în absida altarului 1,15 m, lungimea laturilor II și IV ale absidei altarului (laturile care îngustează absida) aproximativ 1,20 m, lungimea laturii care închide absida altarului 2,73 m, retragerea originii bolții absidei altarului de la pereții bisericii 0,4 m iar înălțimea bolții în absida altarului este de aproximativ 3,37 m. Pereții bisericii sunt tencuiți atât în interior cât și în exterior. Pentru a susține tencuiala, pe pereții de lemn au fost prinse în cuie nuielușe de mesteacăn așezate în diagonală. Câte trei ferestre se regăsesc pe fiecare din laturile de sud și de nord ale bisericii, câte două, paralele pentru fiecare încăpere a bisericii. Pe latura de est a absidei altarului se mai află încă o fereastră, mai mică. În partea de est a bisericii, la colțuri, datorită îngustării absidei altarului, acoperișul se sprijină pe doi stâlpi, ornamentați diferit, care fac legătura dintre talpa bisericii și cosoroabă, o soluție asemănătoare putând fi regăsită și la o altă biserică din zonă, biserică de lemn din Buzaș. În turnul clopotniță se află două clopote. Unul dintre acestea poartă inscripția: "Turnătoria Emil Anca Cluj". Fără a fi menționat în inscripție anul turnării clopotului, acesta a fost probabil făcut după anul 1908, an în care Turnătoria Anca din Cluj a fost fondată. Turnătoria din care provine acest clopot se bucura în perioada interbelică de o oarecare notorietate, datorată și reclamei pe care și-o făcea în ziarul Clujul, deținut și condus de către familia Anca. În 1935, Alexandru Anca conducea "cea mai mare firmă românească din Ardeal, fabrică de clopote, mare depozit de ornate, icoane și cărți bisericești, mare librărie și tipografie". Iconostasul, inițial cu doar două intrări în absida altarului, modificat ulterior pentru a permite realizarea celor trei intrări actuale, pe lângă registrul icoanelor împărătești mai are un al doilea registru aflat în partea superioară, registru ce îi prezintă pe cei doisprezece apostoli. Așezați doi câte doi, în icoane late de aproximativ 43 cm și 68 cm înalte, cu marginea superioară rotunjită, cu numele înscrise cu caractere chirilice, apostolii stau de o parte și alta a lui Isus Hristos, redat în icoana centrală. Deasupra acestei icoane centrale este redată răstignirea Domnului Nostru Isus Hristos. Având dimensiuni ce conferă întregului edificiu proporții echilibrate, furnizând astfel privitorului o impresie plăcută, biserică nu are doar o importanță locală. Valoarea sa nu este dată doar de clădirea propriu-zisă, ci este completată de istoria edificiului și de valoarea individuală a diferitelor obiecte de cult, precum icoanele bisericii - de lemn și de sticlă, cele două rânduri de uși împărătești sau cărțile vechi ce fac sau au făcut parte din patrimoniul acestei biserici.

Cele două icoane pe sticlă păstrate în biserica din Măleni reprezentând Maica Domnului cu Pruncul (60,5 cm x 49,5 cm) și pe Isus Învățător (62 cm x 50 cm) au fost cuprinse într-un studiu dedicat răspândirii icoanelor pe sticlă în Sălaj. Conform acestui studiu^[14], cele două icoane menționate nu se încadrează, prin caracteristicile lor cromatice și de stil, în nici unul dintre centrele de iconari consacrate, fapt pentru care se presupune că aceste icoane au fost realizate de iconari din zonă, de pe valea Someșului sau din Țara Lăpușului. Cu toate că cele două icoane se presupune că provin din același centru, icoana ce reprezintă pe Maica Domnului, alături de alte două icoane cu aceeași temă, una provenind de la biserica de zid din Perii Vadului și o alta de la biserica de lemn din Rogna, împreună cu o altă icoană, reprezentând pe Sf. Nicolae, provenind tot din Rogna, au fost pictate de același pictor în timp ce a doua icoană, cea reprezentând pe Isus Învățător, alături de o altă icoană cu același subiect provenită de la biserica de lemn din Negreni este similară, în privința detaliilor anatomice ale figurilor, în trasarea conturilor mâinilor dar și în ceea ce privește ornamentarea fondului și celelalte elemente de decor, cu un alt exemplar provenit de la biserica de lemn din Purcăreț, fiind vorba în acest caz de mâna unui alt meșter iconar.

Biserica Reformată (calvină) din Ileanda.

Figură 9 - Biserica Reformată Ileanda

Biserica a fost construită în anul 1890, fiind așezată la poalele muntelui Ciuha, azi închisă din lipsa enoriașilor de confesiune calvină. Biserica este puternic degradată, necesitând lucrări de

intervenție de urgență de consolidare și restaurare. De curând a fost înlocuită învelitoarea din țiglă ceramică. În tablă de culoare roșie.

„Casa Morarului” din Răstoci. Datare: anul 1867.

Figură 10 - Casa Morarului Răstoci

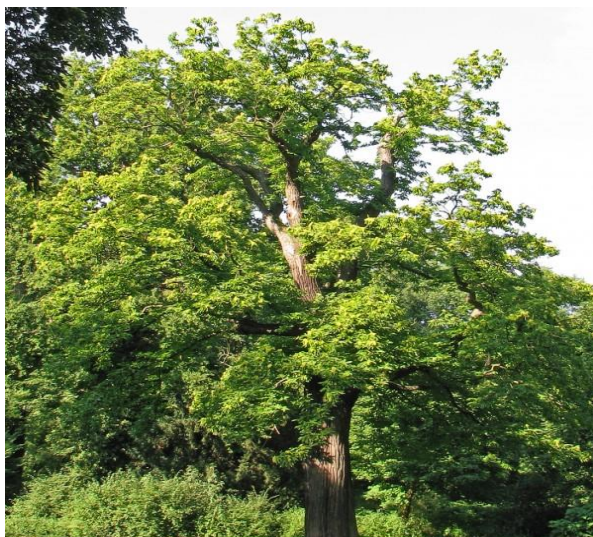
Singura casă tradițională cu acoperiș de paie încă locuită din Sălaj, cu o importantă valoare arhitecturală și turistică. Casa a fost numită a morarului, după ce într-o monografie a satului Răstoci s-a găsit o fotografie veche cu această casă, sub care scria "Casa morarului". Monografia arată că morăritul era o ocupație foarte întâlnită în zonă, în sat existând mai multe mori de apă, legate și de cursul râului Someș, ce trece prin localitate.

Această casă este construită pe un teren în pantă, pe o temelie din piatră, cu liant de pământ. Panta terenului a favorizat construirea unei pivnițe sub încăperea de locuit, spre drum, cu acces din exterior, element mai puțin întâlnit în zonă, care dă o anumită monumentalitate construcției. Sub aspect planimetric, casa corespunde primei faze de evoluție a locuinței tradiționale locale, având doar încăperea de locuit, tindă și prismă fără stâlpi, pe latura estică și sudică. Cele trei ferestre ale încăperii de locuit, amplasate pe laturile ei de est, sud și vest, au fost mărite, conform tradiției familiale, pe la anul 1900, de către bunicii ultimei proprietare, Câmpean Iuliana, născută în anul 1925. Pereții sunt realizați din bârne de lemn, rotunde, prinse în cheutori și sunt acoperiți cu lipitură de pământ și pleavă, în interior și exterior.

În interiorul casei se păstrează două componente originale de mare vechime și extrem de rare în prezent, nu numai în zonă, ci în întreaga Transilvanie de nord-vest: cuptorul cu horn arhaic (vatra liberă) și băbăția din tindă, sub care era evacuat fumul. Un cuptor asemănător a fost identificat în anul 1982 și în Șoimușeni, sat din apropiere, fiind numit acolo cuptor cu bolfă. Prezența în forma inițială a acestor două elemente, de mare vechime, sub aspect tipologic sporește considerabil valoarea istorico-documentară a construcției din Răstoci. În casă se mai păstrează lavița de vatră autentică".

Potrivit studiului istoric realizat de etnograful Augustin Goia pentru clasarea imobilului, din fondul construit tradițional s-au păstrat în zonă puține construcții intacte, motiv pentru care casa din Răstoci, situată relativ aproape de biserica de lemn monument istoric, a devenit reprezentativă atât pentru sat cât și pentru zonă.

ARII NATURALE PROTEJATE

<http://www.skvtrip.ro/imaes/obiective/iudet/Sa>

Figură 11 - Pădurea de castani

compoziție: 60% castan comestibil (*Castanea sativa*), 20% fag (*Fagus sylvatica*) și 20% gorun (*Quercus petraea*). Circa 80% dintre exemplarele de castan comestibil s-au regenerat natural. Vârsta exemplarelor din rezervație este cuprinsă între 1 și 100 de ani.

2. PEȘTERA MĂGURICI cu suprafața de 1 ha. a fost declarată arie protejată și monument al naturii de tip speologic (categoria III IUCN)

Figură 12 - Peștera Măgurici

conform actului normativ Hotărârea Guvernului României nr. 2151/2004. Ca localizare se află în comuna Răstoci (componentă a comunei Ileana) și constituie teren public, fiind în administrația Primăria comunei Ileana.

Importanța științifică constă în structura geologică (compoziția mineralogică) a peșterii, dar și faptului că oferă condiții de habitat pentru specii rare de lilieci. Dintre cele cinci specii identificate în Peștera Măgurici, trei specii de liliac: Liliacul mic cu potcoavă (*Rhinolophus ferrumequinum*, *R. hipposideros*), Liliacul cu barbă și Liliacul cu mustăți (*Miniopterus schreibersii*) sunt prioritare pentru Convenția pentru conservarea populației de lilieci în Europa - EUROBATS.

Peștera a fost declarată arie naturală protejată de interes național în 2004, Peștera Măgurici aflându-se în partea nord-vestică a Podișului Someșan (în versantul sudic al Dealului Măguriței), pe teritoriul satului Răstoci, comuna Ileana, din județul Sălaj, în imediata apropiere a drumului european E58, care este și cea mai ușoară cale de acces.

Peștera a fost explorată și topografiată în octombrie 1978. Atunci, speologii care au pătruns și au executat măsurători au descoperit bogata faună de lilieci. Între galeriile peșterii se face remarcată Galeria cu Lilieci, întrucât peștera este un spațiu de hibernare, reproducere și creștere a puilor, pentru lilieci, precum și un loc de întâlnire pentru colonia de împerechere a speciei *Miniopterus schreibersii*.

Una dintre cele mai cunoscute peșteri din județul Sălaj, Peștera Măgurici rămâne un important obiectiv turistic din Transilvania. Aceasta reprezenta un punct de atracție și pentru căutătorii de comori, care extrăgeau cristale de ghips, cu efect negativ asupra populațiilor de lilieci, azi această activitate fiind complet interzisă. În peșteră sunt formațiuni cu totul și cu totul speciale. Chiar de la intrare sunt stalagmite, unele de-o palmă, altele de jumătate de metru, din gheață. Accesul efectiv în peșteră este permis doar speologilor. Relieful carstic din interior este foarte colorat, de la maro intens, până la nuanțe pământii, de la crem pe alocuri, până la zone gri, galbene și verzi de la o vegetație primară, adaptată la condiții de temperaturi scăzute și lumina puțină. Merită să ajungi aici, chiar dacă accesul în peșteră nu este recomandat, pentru ineditul locului și pentruspectacolul pe care îl oferă, gratuit lilieci.

2.11 DISFUNCȚIONALITĂȚI:

2.11.1 Privind activitățile economice:

- Insuficienta valorificare a resurselor turistice ale cadrului natural;
- Slaba dezvoltare a structurilor turistice (capacități de cazare, unități de alimentație publică și structuri de agrement);

- Potențial economic restrâns;
- Puține inițiative private locale;
- Agricultură este practică în mare parte în sistem individual și cu mijloace rudimentare.

2.11.2 Privind structura populației:

- Lipsa locurilor de muncă îndeamnă persoanele active să părăsească localitatea pentru a obține un loc de muncă în alte localități din țară sau din străinătate.
- Populație îmbătrânită, spor natural negativ.

2.11.3 Privind căile de circulație:

- Unele porțiuni ale drumurilor principale ce străbat comuna necesită lucrări de reabilitare și modernizare;
- Pentru străzile existente se constată următoarele: necesitatea modernizării străzilor locale prin asfaltare și lărgire a carosabilului, realizare de trotuare și de spații verzi de protecție;
- Zone greu accesibile cu autovehicule;
- Există imobile din intravilan care nu au asigurat accesul carosabil până la proprietăți.
- Lipsa unui sistem de canalizare pluvială pentru anumite artere de circulație.

2.11.4 Privind fondul construit și utilizarea terenurilor:

- Existența unor zone din intravilan, care în prezent sunt utilizate pentru activități agricole sau sunt împădurite și cu disfuncționalități din punct de vedere al sistemului de circulație local;
- Clădirile monument nu au instituite zone de protecție și nu au un regulament de urbanism al zonei care să protejeze și să pună în valoare obiectivele și împrejurimile;
- Dotări publice insuficiente.

2.11.5 Echipare edilitară:

- Insuficiența sistemului centralizat de alimentare cu apă potabilă care să deservească toate localitățile aparținătoare comunei;
- Inexistența unui sistem centralizat de canalizare menajeră și stație de epurare care să deservească localitățile aparținătoare comunei;
- Necesitatea modernizării rețelei de alimentare cu energie electrică
- Asigurarea iluminatului stradal pe toate străzile comunei
- Alimentarea cu gaze naturale nu acoperă toate satele comunei;
- Utilizarea unei cantități importante de material lemnos pentru încălzirea gospodăriilor.

2.11.6 Protecția mediului:

Se constată diferite tipuri de poluare:

- Poluarea aerului – se face prin surse de poluare grupate în categoria surselor tipic rurale, neexistând surse majore de poluare.
- Poluarea apei – se reflectă în efectele nocive produse atât asupra apelor de suprafață (deversări necontrolate), cât și asupra apelor subterane.
- Poluarea solului – se înregistrează fenomene de eroziuni de suprafață, alunecări de teren sau cazuri de băltiri.
- Prezenta zonelor cu risc de alunecari de teren
- Imobile cu valoare de patrimoniu aflate in stare de degradare si insuficient promovate
- Aree naturale protejate insuficient promovate sau conservate

2.12 NECESITĂȚI ȘI OPORTUNITĂȚI ALE POPULAȚIEI:

Propunerile privind organizarea viitoare social-economică și urbanistică ale comunei Ileanda au ținut seama de necesitățile și opțiunile populației în contextul amplasării geografice, infrastructura rutieră, precum și importanța deținută de comună la nivel teritorial. Au fost consultate autoritățile locale și analizate propunerile pentru dezvoltarea de noi unități economice și de producție, precum și alte sugestii făcute pe parcursul consultărilor din perioada elaborării Planului Urbanistic General.

În discuțiile purtate cu factorii de decizie, aceștia și-au expus punctul de vedere asupra politicii proprii de dezvoltare a localității, și anume:

- ➔ Includerea în intravilan a gospodăriilor și dotărilor aflate în prezent în extravilan, precum și a zonelor cu potențial de dezvoltare pentru zone rezidențiale, activități productive și turistice.
- ➔ Sporirea gradului de confort al localității prin :
  - ➔ asfaltarea și modernizarea drumurilor locale
  - ➔ extinderea sistemului centralizat de alimentare cu apă potabilă;
  - ➔ realizarea sistemului centralizat de canalizare menajeră;
  - ➔ consolidarea malurilor pârâurilor, în vederea combaterii eroziunii terenurilor din apropiere;
  - ➔ încurajarea turismului prin înființarea unor structuri cu potențial turistic;
  - ➔ stabilirea unor zone destinate activităților productive;
  - ➔ înființarea unor unități de colectare și prelucrare a produselor agricole;
  - ➔ modernizarea dotărilor existente și realizarea de noi obiective;
  - ➔ crearea de spații verzi publice, spații pentru agrement și sport.
- ➔ Atragerea investitorilor, prin acordarea de facilități, pentru realizarea de obiective noi în sectoarele micii producții și a serviciilor, ceea ce ar duce la crearea locurilor de muncă.

- Protejarea și punerea în valoare a obiectivelor cu valoare de patrimoniu și a celor cu valoare arhitecturală (case tradiționale).

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ:

3.1 STUDII DE FUNDAMENTARE. DIAGNOSTIC GENERAL. DIAGNOSTIC PROSPECTIV.

La întocmirea Planului Urbanistic General al Comunei Ileanda s-au întocmit într-o fază premergătoare studii complementare, pe domenii, care să constituie fundamentul P.U.G.:

- Studiu topografic pentru actualizare P.U.G.
- Condiții geotehnice și hidrogeologice
- Protecția mediului
- Studiu de fundamentare istoric
- Studiu arheologic
- Studiu pedologic
- Consultarea populației
- Plan de mobilitate urbană

Concluziile studiilor de fundamentare:

- Studiu topografic pentru actualizare P.U.G.:

În urma efectuării reambulării imobilelor din cadrul UAT Ileanda și în urma consultării datelor oficiale din registrele Oficiului de Cadastru Sălaj cu privire la limitele de intravilan în vigoare și raportările cu parcelele cu numere cadastrale, care dispun de geometrie, s-au constatat următoarele:

- Limitele intravilanului sunt cele stabilite prin planul urbanistic general elaborat în anul 1998, de la momentul respectiv și până la momentul de față nemaifiind aprobată altă documentație de urbanism la nivel de UAT.
- Trasarea limitelor de intravilan s-a realizat la momentul respectiv (1998) pe suporturi analogice, cu o precizie scăzută. Așadar, limitele actualului intravilan nu respectă limitele de proprietate și nici pe cele naturale.
- Există rezerve de terenuri în intravilanul existent pentru noi construcții
- Există zone cu terenuri forestiere în intravilan și terenuri agricole

- Condiții geotehnice și hidrogeologice

Pe teritoriul unității administrativ teritoriale Ileanda există zone cu risc de inundabilitate, râul Someș fiind principalul factor care cauzează în perioade ploioase sau la topirea bruscă a zăpezilor inundații pe terenurile limitrofe, care sunt atât terenuri agricole, cât și cu construcții.

Pe teritoriul UAT Ileanda nu se înregistrează fenomene deosebite cu risc de alunecări de teren; alunecările de teren sunt prezente pe raza comunei, dar fără a avea caracter de masă, iar în perioadele secetoase, alunecările se consolidează și puține rămân sesizabile.

→ Protecția mediului

Sursele de poluare care afectează factorii de mediu, apa și solul, constau în deșeuri menajere provenite din activități desfășurate în gospodăriile populației și obiective de interes public, de producție și de deservire.

Pe teritoriul comunei Ileanda nu sunt probleme majore de modificare a echilibrului ecologic.

Se constată fenomene legate de riscurile naturale, în special risc de inundabilitate.

Pe teritoriul administrativ al UAT Ileanda se află ariile naturale Peștera Măgurici, Cursul Mijlociu al Someșului și Lozna.

→ Studiu de fundamentare istoric

Satele și zonele construite nu au fost afectate în mare măsură de avântul imobiliar de după 1989, respectiv din ultimul deceniu, ca urmare, imaginea și structura satelor este una autentică, marcată doar de mici schimbări contextuale datorate intervențiilor de modernizare de la nivelul comunei.

Deoarece satele în discuție au o componentă tradițională semnificativă este indicată menținerea unui anumit tip de abordare pentru noile construcții, care să fie în armonie cu imaginea actuală a localităților. Aici se poate spune că menținerea înălțimii caselor la o structură de maxim P+1 ar reprezenta o abordare pozitivă care nu ar distorsiona imaginea actuală a zonei locuite. De asemenea se recomandă construcții retrase de la drum, prin aliniere la vecinătăți. Casele existente și excepțiile de la regulă în momentul de față nu afectează în măsură iremediabilă această dimensiune a problemei

Comuna în ultimul deceniu a cunoscut un proces de modernizare relativ semnificativ, efortul autorităților locale în revitalizarea economică și socială a zonei au deschis noi oportunități, însă acestea trebuie tratate cu atenție, deoarece o dezvoltare fără strategie coerentă ar putea distruge iremediabil specificul satelor.

Conservarea patrimoniului

Se impune, ca măsură de salvare a patrimoniului imobil, înscrierea pe Lista Monumentelor Istorice a Casei Morarului din satul Răstoci, Biserica din Măleni, Biserica Reformată din Ileanda.

Arhitectura tradițională a comunei Ileanda trebuie pusă mai bine în valoare și prezentată locuitorilor săi, pentru a fi cunoscută și transformată într-o marcă a așezării, nu o piedică în calea dezvoltării.

Se recomandă în primul rând recuperarea/refuncționalizarea clădirilor vechi, tradiționale, sau cel puțin păstrarea acestora în parcelă. Noile construcții vor trebui să țină seama de specificul zonei, se recomandă utilizarea materialelor tradiționale pentru a întări specificul local.

→ Studiu arheologic

Pe teritoriul comunei au fost identificate numeroase situri aparținând paleoliticului, epocii bronzului și epocii romane. De o mare importanță atât din punct de vedere istoric, cât mai ales din punctul de vedere al necesității imperioase de protejare a monumentelor, sunt cele două descoperiri recente de pietroglyfe de la Dâbâceni. Aceste 2 monumente nu sunt incluse în Lista monumentelor istorice și astfel nu beneficiază de protecția cerută. Deasemenea trebuie corectate numeroasele erori din Repertoriul arheologic național unele preluate și în Lista monumentelor istorice, situație datorată informațiilor vechi și a preluărilor fără o verificare în teren a acestor informații.

→ Studiu pedologic

Conform datelor culese din teren, a analizelor de laborator și a calculațiilor efectuate în cadrul Studiului Pedologic, terenurile din cadrul UAT Ileanda se încadrează în clasele de calitate II, III, IV și V, având categoria de folosință de teren agricol (arabil, pășuni, fânețe, vii, livezi), teren forestier și curți construcții.

→ Tipuri de proprietate

Pe teritoriul UAT Ileanda au fost identificate terenuri proprietate publică de interes național, terenuri proprietate publică de interes județean, terenuri proprietate publică de interes local și terenuri proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.

→ Consultarea populației

În cadrul elaborării Planului Urbanistic General al comunei Ileanda s-a realizat informarea și consultarea publicului în toate etapele planului. Solicitățile de introducere a terenurilor în intravilan pentru construire de locuințe individuale sau activități economice au fost preluate în documentație.

→ Plan de mobilitate urbană

Fiind vorba despre o unitate administrativ teritorială de tip rural, care nu are nevoi complexe în ceea ce privește mobilitatea, domeniile de intervenție pentru a răspunde obiectivului strategic general de îmbunătățire a calității vieții pe principiile dezvoltării durabile sunt:

- Reabilitarea, modernizarea infrastructurii rutiere din interiorul comunei
- Facilitarea accesului la proprietăți prin înființarea de noi drumuri
- Facilitarea accesului în localități prin construirea de noi poduri peste râul Someș.
- Promovarea transportului nemotorizat și implementarea de măsuri pentru asigurarea acestuia în condiții de siguranță (piste de biciclete, trotuare)
- Implementarea de măsuri pentru asigurarea circulației pentru persoane cu dizabilități
- Informarea populației și încurajarea folosirii transportului nemotorizat sau cu emisii reduse privind gazele cu efecte de seră (transport electric, hybride, etc).
- Amenajarea de locuri de parcare publice în zonele centrale și turistice.

DIAGNOSTICUL GENERAL:

Comuna Ileanda este un centru polarizator pentru localitățile rurale din vecinătate, fiind totodată și o localitate atractivă pentru turiști, datorită valorilor pe care le păstrează, a patrimoniului material și imaterial.

Este o localitate preponderent rezidențială, iar principala ocupație a locuitorilor este agricultura, caracter care se va menține și pe termen mediu și lung. În localitatea Ileanda există instituții publice și servicii care deservește satele aparținătoare comunei, dar și alte localități rurale din vecinătate (comuna Rus, Vima Mică, etc)

Sectorul economic secundar al comunei Ileanda, reprezentat de industrie produce venituri doar la nivel local, însă din acest punct de vedere comuna Ileanda este una din cele mai dezvoltate comune din microregiune. Comuna funcționează ca un centru comercial al zonei (centru medical, reparații auto, spălătorii autom, piață agroalimentară, stație peco, servicii bancare, etc).

Stațiunea balneoclimaterică Bizușa are un potențial turistic deosebit, fiind dotată cu o bază de tratament cu aparatură specializată pentru tratament cu băi galvanice, parafină, curenți, masaj, băi calde. În apropierea bazei de tratament se află două izvoare de apă carbo-gazoasă cu rol curativ în tratarea diferitelor afecțiuni.

Populația inactivă a comunei este dublul populației active și deși viața economică este diversificată la nivel de comună, numărul locurilor de muncă este sub cerere, de aceea o parte din locuitori fac naveta în orașele apropiate comunei.

Comuna se încadrează în zona etnogeografică a Culoarului Someșului (Dealurile Clujului), satele păstrându-și siluetele tradiționale și multe exemple de case cu arhitectură tradițională. Comuna deține și patrimoniu natural, în teritoriu fiind și arii naturale protejate. Peisajul cultural

este dominat de alternanța dealurilor domoale și a văilor sinuoase, în lungul cărora s-au dezvoltat așezările umane.

Pe teritoriul UAT Ileanda se înregistrează fenomene cu risc de inundabilitate, însă acestea au o frecvență redusă, prin urmare este un teritoriu propice locuirii și practicării agriculturii, în special pentru culturile de cereale, pomicultură, legume.

Infrastructura tehnico-edilitară este puțin dezvoltată fiind necesare lucrări de înființare și extindere rețele de alimentare cu apă, canalizare, respectiv modernizări de drumuri.

DIAGNOSTICUL PROSPECTIV:

Proprietarii de terenuri și-au exprimat intenția de construire de noi locuințe individuale pentru membrii mai tineri ai familiilor sau de înființare a unor noi activități economice, motiv pentru care pe parcursul procedurii de consultare a populației în vederea restabilirii reglementărilor urbanistice, aceștia și-au exprimat dorința de a le fi introduse terenurile în intravilan.

Fiind o zonă propice pentru practicarea agriculturii, sunt preconizate investiții în domeniul agriculturii și prelucrării produselor agricole, acest fapt fiind stimulat și de oportunitățile financiare pe care le oferă programele de finanțare ale Programului Național De Dezvoltare Rurală.

Totodată, fiind un centru miroregional sunt preconizate investiții în sectorul serviciilor, producție/depozitare.

Comuna are un real potențial turistic, datorită zonei etnogeografice în care se încadrează și a bogățiilor materiale și imateriale pe care le moștenește. Stațiunea balneoclimaterică Buzușa poate fi modernizată și dezvoltată astfel încât să devină o zonă de atracție turistică de maxim interes, prin urmare una din direcțiile de dezvoltare cea mai probabilă a comunei va fi în domeniul turismului.

3.2 EVOLUTIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI

3.2.1 PREVEDERI ALE PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI NAȚIONAL – pentru Comuna Ileanda:

Secțiunea I – REȚELE DE TRANSPORT:

→ Prin comuna Ileanda este prevăzută autostrada Petea – Satu Mare – Baia Mare – Mireșu Mare – Dej – Bistrița - Vatra Dornei – Suceava, pe traseul actual al DN 1C

Secțiunea a II-a – APA:

→ nu sunt prevederi pentru comuna Ileanda.

Secțiunea a III-a – ZONE PROTEJATE:

Pe teritoriul administrativ al Comunei Ileanda este identificat următorul sit de importanță comunitară:

→ Pădurea „La Castani” – comuna Ileanda, satul Rogna

Secțiunea a IV-a – REȚEAUA DE LOCALITĂȚI:

Comuna Ileanda are în componență localitățile: Ileanda – sat reședință de comună și următoarele sate: Dăbâceni, Podișu, Rogna, Negreni, Răstoci, Perii Vadului, Bizușa Băi, Luminișu, Dolheni, Măleni, Șasa și Bârsăuța.

Secțiunea a V-a – ZONE DE RISC NATURAL:

Comuna Ileanda este încadrată în categoria localităților cu risc mic de producere a fenomenelor de inundabilitate și risc mediu de alunecări de teren.

Inundațiile sunt prezente pe cursurile de apă.

Alunecările de teren sunt de tip primar și reactiv.

Secțiunea a VI-a – ZONE TURISTICE:

Comuna Ileanda este identificată ca o unitate administrativ – teritorială care deține resurse naturale, dar cu probleme ale infrastructurii turistice și tehnice.

3.2.2 PREVEDERI ALE PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN – SĂLAJ:

Comuna Ileanda este tratată ca un pol de influență zonală, fiind prevăzute următoarele direcții de dezvoltare:

- modernizarea infrastructurii de transport
- înființarea și extinderea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare, gaze naturale
- înființarea unui Centru de Sănătate Multifuncțional în Ileanda.
- înființare centru de colectare produse agricole
- Înființarea unui centru meșteșugăresc
- Reabilitarea centrului civic
- Lucrări de apărare împotriva inundațiilor
- Centre antreprenoriale pentru tineri fermieri și IMM-uri
- Înființarea zonelor agrozootehnice
- modernizarea clădirilor publice

3.2.3. Conform Strategiei de Dezvoltare a Comunei Ileanda 2014-2020, viziunea și obiectivele strategice sunt:

Viziune: Comuna Ileanda – o comună cu condiții de trai de nivel urban, centru regional de calificare și recalificare în domenii specifice agriculturii, cu accent pe agricultură bio, un model de dezvoltare economică și socială care protejează resursele naturale și satisface nevoile populației.

Obiective strategice:

- Dezvoltarea capacității locale
- Echiparea teritoriului
- Dezvoltarea economiei locale
- Înfrumusețarea localității
- Îmbunătățirea calității vieții prin servicii de interes comunitar

Domenii de intervenție:

- Îmbunătățirea serviciilor administrației publice locale
- Dezvoltarea capacității administrației
- Îmbunătățirea capacității liceului tehnologic
- Realizarea sistemului public de alimentare cu apă și canalizare
- Dezvoltarea și modernizarea căilor de circulație
- Asigurarea resurselor energetice pentru consum
- Lucrări împotriva inundațiilor
- Sistem de gestiune a deșeurilor
- Atragerea de investitori
- Dezvoltarea centrelor agro-alimentare
- Susținerea antreprenorilor locali
- Creșterea productivității economiei locale
- Realizarea unui regulament de urbanism care să ghideze tipurile de construcții agreate și aspect/materiale de construcții.
- Reabilitarea clădirilor publice
- Amenajarea spațiilor publice
- Dezvoltarea facilităților de infrastructură educațională și recreațională
- Îmbunătățirea serviciilor socio-medicale
- Realizarea unor programe de asistență socială

PRIORITĂȚI DE INTERVENȚIE:

1. Zone de dezvoltare. Extinderea intravilanului:

- ➔ Restructurarea zonelor dezafectate sau/și cu utilizare neadecvată;
- ➔ Urbanizarea zonelor din intravilan (asigurarea de accese, rețele edilitare);
- ➔ Extinderea echilibrată a intravilanului, conform estimărilor suprafețelor necesare de teren și a unor suprafețe rezervă pentru evoluții imprevizibile;
- ➔ Delimitarea intravilanului;
- ➔ Ocuparea prioritară a suprafețelor libere aflate deja în intravilanul comunei și etapizarea extinderii intravilanului (politica de dezvoltare ”de la centru spre periferie”).

2. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii edilitare:

- Modernizarea drumurilor de acces
- Reabilitarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei stradale;
- Extinderea sistemului centralizat de alimentare cu apă potabilă;
- Realizarea sistemului centralizat de canalizare menajeră pentru toate zonele din perimetrul intravilan;
- Extinderea sistemului centralizat de alimentare cu gaze naturale;
- Extinderea iluminatului public și în zonele periferice;
- Regularizarea, decolmatarea și amenajarea văilor prin îndiguire împotriva inundațiilor.

3. Creșterea confortului locuirii

- Extinderea spațiului locativ;
- Crearea unor noi centre pentru dotări publice;
- Suplimentarea spațiilor verzi publice;
- Echiparea tehnico-edilitară a zonelor rezidențiale, asigurarea de accese carosabile;
- Încurajarea folosirii sistemelor de producere a energiei alternative pe baza potențialului regenerabil existent (solar, eolian, geotermal, etc);
- Evitarea supradensificării în zonele centrale;
- Protejarea construcțiilor valoroase din punct de vedere al arhitecturii vernaculare.

4. Dezvoltarea activităților economice:

- Valorificarea optimă, durabilă a potențialului de dezvoltare economică locală, în mod special prin încurajarea practicării unor forme de agricultură performantă și eficientă;
- Atragerea de investitori, prin crearea premiselor necesare dezvoltării sectorului industrial, agrozootehnic, turistic și servicii: stabilirea zonelor destinate acestui sector, echiparea cu rețele edilitare și realizarea acceselor, acordarea unor facilități pentru investitori, etc.
- Modernizarea și dezvoltarea zonei turistice și de agrement Buzușă
- Valorificarea produselor naturale/tradiționale provenite din activitățile gospodărești ale locuitorilor;
- Sprijinirea înființării unor micro-ferme în domeniul zootehniei, legumiculturii și pomiculturii;
- Etapizarea consumului de resurse financiare.

5. Îmbunătățirea gestiunii patrimoniului natural și protecția mediului:

- Delimitarea și instituirea zonelor de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu: monumente arhitecturale, situri arheologice, monumente ale naturii;
- Regularizări, decolmatări și îndiguiuri ale văilor ce pot cauza produceri de inundații;
- Implementarea sistemului selectiv de gestiune a deșeurilor;
- Amenajarea de noi spații verzi publice: înființarea de parcuri, dotări de agrement;

- ➔ Delimitarea spațiilor verzi, protejarea și amenajarea spațiilor libere;
- ➔ Asigurarea unui procent cât mai mare de spații verzi publice în zonele dens construite și frecventate de locuitori;
- ➔ Limitarea ocupării cu construcții în zonele cu riscuri naturale;
- ➔ Înființarea unor perdele vegetale cu rol de protecție între sursele de emisii (zone industriale, zootehnice) și zonele rezidențiale;
- ➔ Crearea unor puncte de informare turistică;
- ➔ Amenajarea unor puncte de odihnă;
- ➔ Instruirea localnicilor în activități de turism cu scopul valorificării produselor locale și a serviciilor turistice.

6. Asigurarea accesului la învățământul de calitate:

- ➔ Asigurarea unităților de învățământ preșcolar în fiecare din localitățile aparținătoare comunei;
- ➔ Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale a școlilor locale;
- ➔ Modernizarea și reabilitarea terenurilor de sport.

3.3 OPTIMIZAREA RELATIILOR ÎN TERITORIU

Pentru optimizarea relațiilor în teritoriu, pe baza studiilor efectuate privind teritoriul administrativ și a relațiilor de interdependență dintre localități și vecinătăți, se propun:

- ➔ valorificarea amplasării localității în contextul cadrului natural;
- ➔ colaborarea cu localitățile învecinate pentru realizarea unor obiective legate de valorificarea potențialului natural și protecția mediului, cum ar fi folosirea resurselor de apă, gospodărirea deșeurilor, zone de agrement, etc.
- ➔ controlul modului de folosință a teritoriului, corecta gestionare și oprirea tendințelor de folosire excesivă a acestuia;
- ➔ corecta extindere a localităților, prin menținerea sub controlul strict al perimetrului constructibil, ținând cont de principiile de dezvoltare durabilă.
- ➔ respectarea zonificării funcționale și a limitei intravilanului propus.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

Direcțiile de dezvoltare propuse pentru comuna Ileanda vizează sectorul productiv (de industrie și agrozootehnie), precum și sectorul secundar și terțiar – prin dezvoltarea serviciilor și punerea în valoare a potențialului turistic al zonei.

Direcții de dezvoltare propuse prin PUG:

- valorificarea locațiilor centrale vacante pentru dezvoltarea infrastructurii pentru sectorul terțiar (birouri, instituții, servicii, comerț, etc).
- extinderea și organizarea zonelor de producție (industriale/agrozootehnice) prin amplasarea lor judicioasă în raport cu zonele rezidențiale și publice;
- valorificarea potențialului turistic al zonei; modernizarea și dezvoltarea bazei turistice și de agrement Buzușă
- protejarea prin RLU a zonelor rezidențiale tradiționale și a zonelor de protecție a monumentelor istorice;
- eliminarea riscurilor naturale
- modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare
- modernizarea clădirilor publice.
- Existența rezervelor suficiente de teren din intravilanul existent, coroborat cu dinamica populației (care este într-o ușoară scădere) a condus la concluzia că nu sunt necesare extinderi majore de intravilan, ci mai degrabă corecturi punctuale.
- Introducerea de noi zone destinate construirii, în zonele cu potențial de dezvoltare și la solicitarea proprietarilor de terenuri.

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ presupune asigurarea contextului necesar pentru transpunerea în teritoriul a următoarei liste de proiecte de dezvoltare și restructurare, generate din analiza critică a situației existente și diagnosticul general și prospectiv, conform următorului PLAN DE ACȚIUNE:

Nr. crt.	Domeniu de intervenție	Titlu proiect
1.	INFRASTRUCTURĂ	<p>Extindere rețea de alimentare cu apă inclusiv cișmele stradale Etapa I : 2018-2025 Localizare: rețele noi Dăbâceni, Rogna, Negreni, Perii Vadului Răstoci. Etapa II : 2025-2030 Localizare: rest de executat Ileanda, Buzușă – Băi, Podișu, rețele noi Luminișu, Măleni, Sașa, Dolheni, Bârsăuța, Răscol</p> <p>Înființare sistem de canalizare menajeră și stații de epurare ETAPIZARE Etapa I : 2018-2025 Localizare: Ileanda, Buzușă – Băi, Podișu, Dăbâceni, Rogna, Negreni, Perii Vadului, Răstoci. Etapa II : 2025-2030 Localizare: Luminișu, Măleni, Sașa, Dolheni, Bârsăuța, Răscol</p>

		<p>Extindere rețea de alimentare cu gaz metan Etapa I : 2018-2025 Localizare: rest de executat Ileanda, Luminișu, Dăbâceni, Răstoci, Podișu Etapa II : 2025-2030 Localizare: Bizușa – Băi, Rogna, Negreni, Perii Vadului, Răstoci, Măleni, Sașa, Dolheni, Bârsăuța, Răscol</p> <p>Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public Etapa I : 2018-2025 Localizare: rest de executat Ileanda, Bizușa – Băi, Perii Vadului, Răstoci, Dăbâceni, Podișu, Rogna, Negreni, Etapa II : 2025-2030 Localizare: Luminișu, Măleni, Sașa, Dolheni, Bârsăuța, Răscol</p> <p>Reabilitarea și extinderea rețelei rutiere de transport Etapa I : 2018-2025 Localizare: rest de executat Ileanda, Bizușa – Băi, Perii Vadului, Răstoci, Dăbâceni, Podișu, Rogna, Negreni, Etapa II : 2025-2030 Localizare: Luminișu, Măleni, Sașa, Dolheni, Bârsăuța, Răscol</p>
2.	DEZVOLTARE URBANĂ	<p>Amenajare centru civic Ileanda</p> <p>Modernizare infrastructură de sport</p>
3.	ECONOMIE	<p>Înființare Centru de mestesuguri Ileanda</p> <p>Modernizarea pieței agroalimentare și a târgului Ileanda</p>
4.	PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR:	<p>Lucrări de apărare împotriva inundațiilor ETAPIZARE: Etapa I : 2018-2025 Cca. 7,5 km – Someș, tronson Dăbâceni- Ileanda. Etapa II : 2025-2030 Cca. 7,5 km – Someș, tronson Ileanda - Răstoci.</p> <p>Protejarea și Punerea în valoare a siturilor arheologice ETAPIZARE: Etapa I : 2018-2025 Descărcare 5 situri arheologice din intravilan în localitățile Podișu, Rogna, Etapa II : 2025-2030 Punere în valoare 21 situri arheologice din UAT Ileanda, prin lucrări de semnalizare, amenajare, etc.</p> <p>Restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice ETAPIZARE: Etapa I : 2018-2025 Restaurare și punere în valoare a 2 biserici : Ileanda, Podișu Etapa II : 2025-2030 Restaurare și punere în valoare a 2 biserici : Negreni, Răstoci</p> <p>Conservarea și punerea în valoare a ariilor naturale protejate ETAPIZARE: Etapa I : 2018-2025 Amenajare și punere în valoare a ariei naturale ”Pădure de</p>

		Castani” Etapa II : 2025-2030 Amenajare și punere în valoare a ariei naturale ”Peștera Măgurici”
5.	TURISM	Dezvoltarea turismului termal si curativ în Băile Bizusa ETAPIZARE: Etapa I : 2018-2025 modernizare și refuncționalizare clădiri de cazare Bizușa, amenajare spații publice stațiune Etapa II : 2025-2030 Înființare ștrand, izvoare noi, terenuri de sport
6.	SOCIAL	Centru de zi si servicii alternative pentru persoane vârstnice Ileanda
7.	EDUCAȚIE	Modernizare/înființare clădiri de învățământ: liceu, școli, grădinițe, creșe și aducerea la standardele actuale Etapa I : 2018-2025 Modernizare liceu, școli, grădinițe în localitățile Ileanda, Dăbâceni, Rogna, Răstoci, Peri Vadului Etapa II : 2025-2030 Modernizare școli, grădinițe în localitățile Luminișu, Dolheni, Șasa,
		Înființare internat nou în localitatea Ileanda
		Construirea și dotarea unui centru After school în Ileanda
8.	SĂNĂTATE	Modernizea/extinderea unității spitalicești Ileanda ETAPA I 2018-2025: modernizare spital ETAPA II 2025-2030: extindere spital
9.	CULTURĂ	Reabilitarea căminelor culturale din satele aparținătoare comunei și revitalizarea lor prin organizarea de evenimente Etapa I : 2018-2025 Modernizare cămine culturale în localitățile Ileanda, Dăbâceni, Peri Vadului , Răstoci Etapa II : 2025-2030 Modernizare cămine culturale în localitățile Rogna, Podișu, Dolheni, Luminișu

3.5 EVOLUȚIA POPULAȚIEI

Evoluția populației este influențată de o serie de factori: elemente demografice – posibilitățile de creștere naturală a populației în funcție de evoluția contingentului fertil și de evoluția probabilă a indicilor de natalitate, de numărul populației vârstnice și evoluția probabilă a mortalității, de comportamentul specific al femeilor față de natalitate, etc.; posibilitățile de ocupare a resurselor de muncă în raport cu locurile de muncă existente și posibil de creat, veniturile potențiale pe care le pot oferi acestea; gradul de atractivitate al localității ca o consecință directă a numărului și calității dotărilor publice, condițiilor de locuit, gradul de echipare edilitară a localității.

Prognoza populației:

Pentru a realiza prognoza populației comunei Ileanda s-a analizat evoluția populației în perioada precedentă și evoluția probabilă a mișcării naturale și migratorii. Sporul natural și migratoriu s-au considerat constante pentru perioada previzionată.

Analizând evoluția populației în ultimii 8 ani, respectiv intervalul 2011-2019, se constată o ușoară scădere (de 127 locuitori), însemnând o scădere de cca.15 loc/an. Prin urmare, considerând constant acest ritm în următorii 10 ani se va ajunge la o populație de puțin peste **2250 de locuitori**.

Acest fapt susține necesitatea luării unor măsuri care să aibă ca scopuri finale îmbunătățirea potențialului demografic, dezvoltarea resurselor umane și creșterea gradului de ocupare a forței de muncă:

- susținerea natalității prin flexibilizarea oportunităților pe care le au femeile tinere de a se dezvolta profesional, concomitent cu procesele de întemeiere a unei familii și de naștere și creștere a copiilor;
- facilități economico-financiare și privind locuirea acordate tinerelor familii;
- creșterea cantitativă și calitativă a serviciilor oferite familiilor tinere;
- asigurarea accesului la servicii de sănătate de calitate și dezvoltarea serviciilor de asistență socială;
- stimularea încadrării în muncă a tinerilor;
- diversificarea ofertei de locuri de muncă, a activităților economice și instituirea unor programe de formare și reconversie profesională;
- creșterea gradului de ocupare a forței de muncă prin dezvoltarea unor programe destinate tinerilor, femeilor și șomerilor;
- îmbunătățirea nivelului de instruire și a abilităților profesionale și tehnice în vederea asigurării unei forțe de muncă adaptabilă la cerințele pieței;
- promovarea antreprenoriatului prin furnizarea de sprijin pentru persoanele care încep să administreze o afacere.

Premisele de dezvoltare ale comunei Ileanda, constând în crearea de noi locuri de muncă, accesul relativ ușor din și spre orașele apropiate, coroborate cu asigurarea unor condiții civilizate de viață (inclusiv completarea cu dotările necesare), conduc la aprecierea privind creșterea numărului de locuitori în etapa de perspectivă.

Zonele noi propuse pentru dezvoltare vor crea noi locuri de muncă:

- În sectorul primar și secundar: activități agricole și industriale, de producție.

→ În sectorul terțiar: activități din zona serviciilor și a comerțului, care se dezvoltă concomitent cu domeniului productiv și a valorificării potențialului turistic.

3.6 ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

Planul Urbanistic General include un set de propuneri, recomandări și reglementări care vizează ameliorarea organizării infrastructurii de trafic și o mai bună accesare a zonelor constituite. De asemenea, PUG-ul trasează tramele stradale majore pentru zonele de urbanizare. Pentru străzile propuse, sunt reglementate atât traseele, cât și profilele caracteristice.

Suprafețele necesare pentru realizarea măsurilor privind deschiderea de străzi noi, prelungirea unor străzi, lărgirea unor străzi etc. vor trece în domeniul public. Conform Ordinului MLPAT nr. 21/N/2000, aceste lucrări se consideră obiective de utilitate publică.

Rețeaua de căi de comunicație din extravilan:

Arterele principale de circulație pentru accesul rutier în comună, necesită pe unele porțiuni lucrări de reabilitare și modernizare în sensul lărgirii carosabilului, realizării de trotuare, spații de parcare și rigole de scurgere a apei pluviale.

Rețeaua stradală din intravilan:

Se impune reabilitarea drumurilor locale, modernizarea lor prin lărgiri ale carosabilului, realizarea de trotuare, fâșii plantate, respectând profilele transversale tip propuse pe planșele anexate, astfel încât lățimea unei benzi de circulație să fie de minim 2,75 m pentru circulație în sens dublu, respectiv minim 3,75 pentru circulație într-un singur sens, minim 1,00 pentru spații verzi și cel puțin 1,00 m pentru trotuare.

Deschiderea de noi trame stradale:

Prin introducerea unor zone noi în intravilan, vor fi necesare completări ale rețelei secundare locale. Acestea sunt figurate pe planșele anexate. Prin prezenta documentație se stabilește categoria tehnică și profilele transversale ale arterelor (vezi planșe anexate), precum și traseul lor orientativ. Definitivarea traseelor se va face în faza proiectelor de specialitate.

Rețea de piste pentru biciclete:

În funcție de caracteristicile tehnice ale spațiilor, se propune amenajarea rețelelor pentru biciclete fie integrate profilelor stradale, fie în afara acestora (trasee verzi).

3.7. INTRAVILAN PROPUȘ. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANT TERITORIAL.

În cadrul Planului Urbanistic General s-au stabilit suprafețele de teren care alături de cele existente vor forma noul intravilan. Restabilirea intravilanului s-a făcut de comun acord cu autoritățile locale și a populației ca urmare a cererii de terenuri pentru dezvoltarea activităților productive, industriale și agrozootehnice, a serviciilor, sectorului de locuințe și turistic, respectiv a constatării unor terenuri ce aparțin fondului forestier (în intravilanul existent) și a unor zone fără posibilitate de urbanizare, care au fost excluse din noul intravilan.

O dată cu aprobarea Planului Urbanistic, suprafețele de teren ocupate de terenuri agricole vor respecta funcțiunea stabilită prin P.U.G.

Limita noului intravilan a fost astfel stabilită încât să cuprindă toate construcțiile existente, precum și suprafețele necesare dezvoltării, pe care urmează să se realizeze obiectivele propuse.

S-a urmărit trasarea limitei intravilanului pe limite de parcele și simplificarea acesteia în vederea bornării.

De asemenea, s-au scos din intravilanul propus suprafețele de teren fără potențial de construire, terenuri agricole care nu pot fi echipate cu infrastructură tehnico-edilitară sau la care nu se poate asigura acces carosabil și terenurile forestiere, care erau cuprinse în intravilanul existent.

Suprafața totală a noului intravilan este de **619,26 ha**, cu **4,02 ha** mai mică decât cea actuală. Acest fapt rezultă din următoarele modificări aduse limitelor de intravilan:

- Existența rezervelor suficiente de teren din intravilanul existent, coroborat cu dinamica populației (care este într-o ușoară scădere) a condus la concluzia că nu sunt necesare extinderi majore de intravilan, ci mai degrabă corecturi punctuale.
- Introducerea de noi zone destinate construirii, în zonele cu potențial de dezvoltare și la solicitarea proprietarilor de terenuri.
- Scoaterea din intravilan a zonelor fără potențial de construire.

Modificarea intravilanului este o consecință a corelării intravilanului existent cu situația actuală a zonei construite și a perspectivelor de dezvoltare.

Restabilirea intravilanului a avut în vedere următoarele obiective:

- **Respectarea prevederilor legale în vigoare;**
- **Respectarea documentațiilor de amenajare a teritoriului privind gestiunea rațională a resursei funciare;**
- **Necesitatea unei dezvoltări urbanistice controlate, coerente și durabile, care asigură calitatea vieții;**

- Viabilitatea și fezabilitatea extinderii rețelei stradale și a rețelei de infrastructură edilitară pentru zonele noi, prin prisma analizei cost-beneficiu asupra investițiilor din bugetul public;
- Necesitatea concentrării investițiilor de dezvoltare în zone din interiorul intravilanului actual, astăzi părăsite sau utilizate inadecvat, cu avantajul economic al pre-existenței echipărilor edilitare și al acceselor stradale asigurate;
- Necesitatea asigurării de terenuri exploatabile agricol în vederea susținerii economiei agrare;
- Necesitatea protejării cadrului natural, ca susținător al calității ecologice;
- Necesitatea asigurării calității vieții pentru cetățeni, prin rezervarea suprafețelor necesare pentru realizarea arterelor de trafic, a infrastructurii edilitare, a dotărilor și echipamentelor publice (sănătate, învățământ, spații verzi, sport, etc);
- Valorificarea, conservarea și protejarea fondului construit valoros și a peisajului cultural ca factor al dezvoltării și al identității teritoriale.

Repartiția teritoriului în intravilanul propus, în comparație cu cel existent la nivel de comună:

Bilanț teritorial comuna Ileanda				
Zone funcționale	Existent		Propus	
	ha	%	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	146,09	23,43	479,19	77,37
Locuințe colective și funcțiuni complementare	0,89	0,14	1,28	0,21
Turism	0,00	0,00	21,00	3,39
Unități industriale și depozite	4,87	0,78	12,73	2,06
Unități agro-zootehnice	3,30	0,53	9,33	1,51
Instituții și servicii de interes public	11,58	1,86	11,62	1,88
Terenuri cu destinație specială	0,02	0,00	0,02	0,00
Căi de comunicație și transport din care	37,63	6,04	40,73	6,58
Rutier	26,38	4,23	28,29	4,57
Feroviar	11,25	1,81	12,44	2,01
Teren cu destinație specială (MAI)	0,02	0,01	0,02	0,01
Spații verzi, sport, agrement, protecție	12,52	2,01	12,93	2,09
Construcții tehnico-edilitare	0,26	0,04	1,64	0,26
Gospodărie comunală, cimitire	5,49	0,88	7,57	1,22
Terenuri libere	344,33	55,24	0,00	0,00
Păduri	29,42	4,72	0,00	0,00
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	26,86	4,31	21,20	3,42
TOTAL PE TRUP	623,28	100,00	619,26	100,00

1. Sat reședință de comună – Ileanda:

Repartiția pe trupuri:

Ileanda	205,27 ha
Trup A	190,40
Trup A1	7,94
Trup A2	0,02
Trup A3	0,69
Trup A4	0,30
Trup A5	5,92

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Ileanda		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	132,85	64,72
Locuințe colective și funcțiuni complementare	1,28	0,62
Turism	11,78	5,74
Unități industriale și depozite	10,01	4,88
Unități agro-zootehnice	7,57	3,69
Instituții și servicii de interes public	7,34	3,58
Terenuri cu destinație specială	0,02	0,01
Căi de comunicație și transport din care	18,11	8,82
Rutier	8,52	4,15
Feroviar	9,59	4,67
Teren cu destinație specială (MAI)	0,02	0,01
Spații verzi, sport, agrement, protecție	6,50	3,17
Construcții tehnico-edilitare	0,20	0,10
Gospodărie comunală, cimitire	2,41	1,17
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	7,18	3,50
TOTAL PE TRUP	205,27	100,00

2. Dăbâceni

Repartiția pe trupuri:

Dăbâceni	53,93 ha
Trup B	50,78
Trup B1	2,80
Trup B2	0,35

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Dăbâceni		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	47,11	87,35
Unități industriale și depozite	0,54	1,00
Unități agro-zootehnice	0,66	1,22
Instituții și servicii de interes public	0,49	0,91
Căi de comunicație și transport din care	1,42	2,63
Rutier	1,42	2,63
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,53	0,98
Construcții tehnico-edilitare	0,05	0,09
Gospodărie comunală, cimitire	1,07	1,98
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	2,06	3,82
TOTAL PE TRUP	53,93	100,00

3. Podișu
Repartiția pe trupuri:

Podișu	29,65 ha
Trup C	28,32
Trup C1	0,25
Trup C2	1,00
Trup C3	0,06
Trup C4	0,02

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Podișu		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	24,59	82,92
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,34	1,15
Instituții și servicii de interes public	0,69	2,33
Căi de comunicație și transport din care	1,00	3,37
Rutier	1,00	3,37
Feroviar	0,00	0,00

Spații verzi, sport, agrement, protecție	1,04	3,51
Construcții tehnico-edilitare	0,02	0,07
Gospodărie comunală, cimitire	0,41	1,40
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,56	5,26
TOTAL PE TRUP	29,65	100,00

4. Rogna

Repartiția pe trupuri:

Rogna	30,15 ha
Trup D	27,47
Trup D1	0,75
Trup D2	1,59
Trup D3	0,02
Trup D4	0,32

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Rogna		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	25,94	86,04
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,75	2,49
Căi de comunicație și transport din care	1,15	3,81
Rutier	1,15	3,81
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,50	1,66
Construcții tehnico-edilitare	0,77	2,55
Gospodărie comunală, cimitire	0,32	1,06
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	0,72	2,39
TOTAL PE TRUP	30,15	100,00

5. Negreni

Repartiția pe trupuri:

Negreni	31,18 ha
Trup E	30,85

Trup E1	0,31
Trup E2	0,02

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Negreni		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	27,80	89,16
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,16	0,51
Instituții și servicii de interes public	0,27	0,87
Căi de comunicație și transport din care	1,12	3,59
Rutier	1,12	3,59
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,00	0,00
Construcții tehnico-edilitare	0,02	0,06
Gospodărie comunală, cimitire	0,31	0,99
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,50	4,81
TOTAL PE TRUP	31,18	100,00

6. Răstoci

Repartiția pe trupuri:

Răstoci	46,52 ha
Trup F	31,58
Trup F1	0,21
Trup F2	1,25
Trup F3	1,16
Trup F4	11,27
Trup F5	0,07
Trup F6	0,98

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Răstoci		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	30,08	64,66
Turism	5,86	12,60
Unități industriale și depozite	1,84	3,96

Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,70	1,50
Căi de comunicație și transport din care	5,68	11,82
Rutier	2,90	6,23
Feroviar	2,78	5,59
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,00	0,00
Construcții tehnico-edilitare	0,21	0,45
Gospodărie comunală, cimitire	0,81	1,74
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,52	3,27
TOTAL PE TRUP	46,52	100,00

7. Perii Vadului

Repartiția pe trupuri:

Perii Vadului	57,28 ha
Trup G	57,19
Trup G1	0,09

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Perii Vadului		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	51,31	89,58
Unități industriale și depozite	0,14	0,24
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,16	0,28
Căi de comunicație și transport din care	2,50	4,36
Rutier	2,50	4,36
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,95	1,66
Construcții tehnico-edilitare	0,10	0,17
Gospodărie comunală, cimitire	0,42	0,73
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,70	2,97
TOTAL PE TRUP	57,28	100,00

8. Buzușa Băi

Repartiția pe trupuri:

Buzușa Băi	29,18 ha
-------------------	-----------------

Trup H	29,18
--------	-------

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Buzușu Băi		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	21,45	73,52
Turism	3,36	11,51
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,32	1,10
Instituții și servicii de interes public	0,01	0,03
Căi de comunicație și transport din care	2,45	8,40
Rutier	2,38	8,16
Feroviar	0,07	0,24
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,29	0,99
Construcții tehnico-edilitare	0,00	0,00
Gospodărie comunală, cimitire	0,29	0,99
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,01	3,46
TOTAL PE TRUP	29,18	100,00

9. Luminișu

Repartiția pe trupuri:

Luminișu	39,47 ha
Trup I	39,45
Trup II	0,02

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Luminișu		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	36,35	92,10
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,23	0,58
Căi de comunicație și transport din care	1,60	4,05
Rutier	1,60	4,05
Feroviar	0,00	0,00

Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,12	0,30
Construcții tehnico-edilitare	0,02	0,05
Gospodărie comunală, cimitire	0,25	0,63
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	0,90	2,28
TOTAL PE TRUP	39,47	100,00

10. Șasa

Repartiția pe trupuri:

Sat Șasa	39,07 ha
Trup J	31,51
Trup J1	7,13
Trup J2	0,43

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Șasa		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	33,75	86,38
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,46	1,18
Căi de comunicație și transport din care	2,40	6,14
Rutier	2,40	6,14
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,00	0,00
Construcții tehnico-edilitare	0,11	0,28
Gospodărie comunală, cimitire	0,67	1,71
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,68	4,30
TOTAL PE TRUP	39,07	100,00

11. Măleni

Repartiția pe trupuri:

Sat Măleni	3,65 ha
Trup K	3,50
Trup K1	0,15

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Măleni		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	3,25	89,04
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,04	1,10
Căi de comunicație și transport din care	0,26	7,12
Rutier	0,26	7,12
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,04	1,10
Construcții tehnico-edilitare	0,02	0,55
Gospodărie comunală, cimitire	0,00	0,00
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	0,04	1,10
TOTAL PE TRUP	3,65	100,00

12. Dolheni

Repartiția pe trupuri:

Sat Dolheni	32,40 ha
Trup L	32,30
Trup L1	0,02
Trup L2	0,08

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Dolheni		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	26,05	80,40
Unități industriale și depozite	0,20	0,62
Unități agro-zootehnice	0,28	0,86
Instituții și servicii de interes public	0,30	0,93
Căi de comunicație și transport din care	1,54	4,75
Rutier	1,54	4,75

Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	2,55	7,87
Construcții tehnico-edilitare	0,10	0,31
Gospodărie comunală, cimitire	0,32	0,99
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	1,06	3,27
TOTAL PE TRUP	32,40	100,00

13. Bârsăuța

Repartiția pe trupuri:

Sat Bârsăuța	21,51 ha
Trup M	13,87
Trup M1	7,62
Trup M2	0,02

REPARTIȚIA PE ZONE FUNCȚIONALE:

Bilanț teritorial localitatea Bârsăuța		
Zone funcționale	Propus	
	ha	%
Locuințe individuale și funcțiuni complementare	18,93	88,01
Unități industriale și depozite	0,00	0,00
Unități agro-zootehnice	0,00	0,00
Instituții și servicii de interes public	0,23	1,07
Căi de comunicație și transport din care	1,55	7,21
Rutier	1,55	7,21
Feroviar	0,00	0,00
Spații verzi, sport, agrement, protecție	0,51	2,37
Construcții tehnico-edilitare	0,02	0,09
Gospodărie comunală, cimitire	0,00	0,00
Alte zone (terenuri neconstruibile, ape, etc.)	0,27	1,26
TOTAL PE TRUP	21,51	100,00

3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE

Identificarea riscurilor potențiale la nivelul Comunei Ileanda, precum și stabilirea măsurilor, acțiunilor și resurselor necesare pentru managementul riscurilor respective s-a stabilit în cadrul PLANULUI DE ANALIZĂ ȘI ACOPERIRE A RISCURILOR aprobat de către Consiliul Local al Comunei Ileanda.

Zone inundabile:

Pentru prevenirea riscului de inundații, în perimetrele din intravilanul comunei Ileanda (cu prioritate râul Someș) se prevăd: îndiguirea pâraurilor și a văilor ce străbat localitățile și alte lucrări de specialitate ce constau în puțuri și drenuri pentru colectarea și dirijarea apelor, lucrări de refacere și extindere a regularizării cursurilor de apă, executarea de lucrări de specialitate (puțuri, drenuri pentru colectarea și dirijarea apelor), realizarea șanțurilor de gardă la baza versanților, pentru preluarea și dirijarea apelor în văile din apropiere în perioadele cu precipitații abundente, etc.

Adâncimile de fundare vor depăși nivelul stratului mâlos, se vor realiza centuri armate la fundații și se vor executa hidroizolații speciale.

Zone cu alunecări de teren:

Zonele cu alunecări de teren necesită lucrări speciale care constau în foraje pentru verificarea patului de alunecare.

În aceste zone se pot executa construcții după întocmirea studiilor geotehnice, care să furnizeze toate elementele necesare înlăturării zonei alunecate, prin lucrări speciale. Acestea constau în stabilirea adâncimii de fundare a zidurilor de sprijin ce preiau împingerile din versanți, drenuri de colectare a apelor care provoacă alunecări de teren, amenajări cu plantații pentru fixarea versanților și oprirea alunecării.

Lucrările speciale în zonele cu alunecări de teren vor consta în foraje echipate și urmărite pentru a putea stabili la ce adâncime, în ce straturi are loc alunecarea. Fundațiile construcțiilor necesită centuri armate și drenuri în jurul construcțiilor pentru colectarea apei cu dirijare în afara amplasamentului.

În amonte de amplasamente se vor prevedea ziduri de sprijin, fundate la rândul lor sub patul de alunecare și care se vor prevedea cu strat filtrant în spate și barbacane pentru colectarea apelor cu dirijarea acestora prin rigole executate în fața zidurilor.

3.9. DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE

3.9.1. Gospodărirea apelor:

Având în vedere importanța apelor ca factor de mediu, pentru om și societate, se impune cu prioritate protejarea acestora.

Toate apele de suprafață vor fi protejate în conformitate cu prevederile Legii Apelor nr. 107/1996. Delimitarea zonelor de protecție sanitară se stabilește de către C.N. Apele Române SA împreună cu autoritățile de cadastru funciar și deținătorii terenurilor riverane.

Pe lângă instituirea zonei de protecție se vor executa lucrări de refacere și extindere a regularizării râurilor și pâraurilor din zonă.

Se va corecta regimul torențial al tuturor pâraielor din teritoriul administrativ pentru a se evita inundarea și deteriorarea terenurilor agricole, a zonelor construite publice sau private.

Pentru preluarea apelor care șiroiesc pe versanți în perioadele cu precipitații abundente se vor realiza șanțuri de gardă la baza versanților, care vor dirija aceste ape în văile din apropiere.

Se vor organiza lucrări de igienizare a apelor de suprafață care străbat teritoriul administrativ prin eliminarea oricăror descarcări de ape uzate menajere.

3.9.2. Lucrări hidroedilitare

Pentru îmbunătățirea sistemului centralizat de alimentare cu apă și canalizarea apelor uzate ale comunei, precum și pentru echiparea tehnico-edilitară a extinderilor propuse sunt necesare următoarele măsuri:

1. Alimentare cu apă

Prin PUG se propune extinderea rețelelor de alimentare cu apă potabilă în fiecare localitate prin captări de izvoare de suprafață racordate prin conducte de aducțiune la rezevoare și echiparea acestora cu hidranți exteriori, pentru toate zonele din intravilanul existent și propus. Traseele rețelelor vor fi paralele cu străzile pe care se pozează, de preferință în spațiul verde, în acostamente și trotuare. Sunt prevăzute captări noi de apă în localitățile Răscol, Bârsăuța, Dolheni, Șasa, Măleni, Luminișu, Perii Vadului, Negreni, Rogna – vezi planșe anexate.

2. Canalizarea apelor uzate

În comună nu există sistem centralizat de canalizare. Odată cu extinderea sistemului centralizat de alimentare cu apă a localității Ileanda, este necesar și realizarea lucrărilor pentru colectarea, transportul și epurarea apelor uzate menajere. S.C. Iprotim S.A. Timișoara a întocmit un studiu de fezabilitate pentru canalizare și sație de epurare în localitatea Ileanda.

Prin PUG se propune realizarea unui sistem centralizat de canalizare menajeră și pentru restul localităților din comuna Ileanda cuprinzând toate zonele din intravilanul existent și propus. Traseele rețelelor vor fi paralele cu străzile pe care se pozează, de preferință în spațiul verde, în acostamente și trotuare.

Se propun stații noi de epurare în localitățile Ileanda-Rogna, Perii Vadului, Dolheni-Măleni-Răstoci - vezi planșe anexate.

3.9.3. Alimentare cu energie electrică

Principalele lucrări de investiții în domeniul alimentării cu energie electrică urmăresc în special o creștere a siguranței în exploatare prin modernizări și re tehnologizări ale instalațiilor energetice.

Sunt prevăzute de asemenea o serie de lucrări în scopul amplificării rețelelor electrice pentru deservirea noilor zone propuse pentru dezvoltarea urbanistică.

Se vor lua în considerare posibilitățile de realizare subterană a extinderilor și de modificare a celor existente. De asemenea, se vor studia posibilitățile de aplicare a sistemelor de producere a energiei prin metode alternative (la nivel de comună - parcuri fotovoltaice/ prin surse individuale - panouri solare montate pe acoperișurile clădirilor).

3.9.4. Telefonie

Rețeaua de telefonie fixă este funcțională și satisface cerințele locuitorilor, oferind și servicii de internet. De asemenea, există trei operatori care asigură serviciile de telefonie mobilă.

3.9.5. Alimentare cu energie termică

Asigurarea încălzirii locuințelor și a clădirilor de utilitate publică, se va realiza în sistem individual, prin centrale termice folosind combustibil solid.

Se vor lua în considerare aplicarea sistemelor de producere a energiei prin metode alternative (panouri solare montate pe acoperișurile clădirilor, panouri electrice, etc.)

3.9.6. Alimentare cu gaze naturale

Comuna Ileanda dispune de alimentare cu gaze naturale din Sistemul Național de distribuție. Se propune extinderea sistemului de gaze naturale în toate localitățile aparținătoare comunei.

3.9.7. Gospodărire comunală:

Conform Sistemului integrat de management al deșeurilor al județului Sălaj, colectarea directă a deșeurilor din comuna Ileanda se va realiza de către firme specializate, care le vor transporta către stația de transfer de la Surduc, conform arondării prezentate în Plannul Județean de Gestionare a deșeurilor.

Se impune implementarea sistemului selectiv de gestiune al deșeurilor, prin colectarea selectivă și implementarea printr-un program gradat.

3.10. PROTECȚIA MEDIULUI

În urma analizei problemelor de mediu s-au conturat propunerile și măsurile de intervenție ce se impun pentru protecția mediului:

- ➔ Realizarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare pentru perimetrele destinate construirii;
- ➔ Limitarea extinderii zonei construite în zonele cu terenuri ce prezintă riscuri naturale;

- ➔ Măsuri la nivelul agenților economici, potențiale surse de poluare prin reglementări în utilizarea terenului, respectarea distanțelor de protecție și evitarea amplasării unor funcțiuni ce pot genera - sau generatoare de poluare;
- ➔ Mărirea suprafețelor zonelor verzi publice;
- ➔ Amenajarea cursurilor de apă cu fenomene de eroziune a solului și apărări de maluri;
- ➔ Respectarea distanțelor de protecție sanitară față de sursele de poluare sau disconfort (cimitire, trasee tehnico-edilitare, unități agro-zootehnice);
- ➔ Stabilirea zonelor de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu;
- ➔ Creșterea ponderii spațiilor verzi din intravilan în scopul îmbunătățirii condițiilor de viață și de muncă și al creșterii gradului de ”confort verde” al populației.

Se vor lua măsuri pentru punerea în aplicare a propunerilor Planului Urbanistic General cu privire la amenajarea și dezvoltarea parcurilor, a zonelor verzi, plantațiilor de aliniament și de protecție, a zonelor de agrement.

Dezafectarea spațiilor industriale nefuncționale, strămutarea unităților industriale funcționale spre periferie și integrarea acestor spații în domeniul public prin amenajarea de spații publice, parcuri și grădini pentru a spori suprafața de zonă verde pe cap de locuitor și valoarea naturală a peisajului.

- ➔ Adaptarea structurii funcționale urbane la condițiile de mediu;
- ➔ Reducerea și controlul nivelului de poluare;
- ➔ Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor;
- ➔ Amenajarea locurilor de depozitare a containerelor din zonele cu locuințe colective și mascarea lor astfel încât să se reducă impactul estetic negativ al acestora.

Pentru ariile naturale protejate se propune realizarea planurilor de management pentru a asigura menținerea habitatelor și/sau îndeplinirea necesităților unor anumite specii.

Obiective de management:

- *păstrarea și menținerea condițiilor de habitat necesare pentru protecția unor specii semnificative, grupuri de specii, comunități biotice sau trăsături fizice ale mediului acolo unde acestea necesită o manipulare specifică din partea omului pentru un management optim;*
- *facilitarea cercetării științifice și monitorizării ca activități primare asociate cu managementul durabil al resurselor naturale;*
- *eliminarea, apoi prevenirea exploatării și ocupării împotriva scopului pentru care a fost desemnată;*

3.11. REGLEMENTĂRI URBANISTICE:

Zone de protecție stabilite:

Zonele de protecție sanitare s-au stabilit conform **ORDIN nr. 119 din 4 februarie 2014** actualizat prin ORDIN nr. 994 din 9 august 2018 pentru modificarea și completarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 119/2014. Zona de protecție sanitară este definită ca fiind terenul din jurul obiectivului, unde este interzisă orice folosință sau activitate care, în contact cu factorii externi, ar putea conduce la poluarea/contaminarea factorilor de mediu cu repercusiuni asupra stării de sănătate a populației rezidente din jurul obiectivului;

Suprafețele de teren incluse în zonele de protecție sanitară pot fi exploatate agricol, cu excepția culturilor de plante utilizate în scop alimentar sau furajer, care necesită folosirea de fertilizatori și pesticide și care, prin fixarea sau concentrarea de substanțe poluante pot fi vătămătoare pentru om sau animale.

Distanțele minime de protecție sanitară între teritoriile protejate și o serie de unități care produc disconfort și riscuri asupra sănătății populației sunt următoarele:

Extras din Ordinul nr. 994/2018 – zone de protecție sanitară:

ART. 11

- 1. Ferme de cabaline, până la 20 de capete: . . . 50 m*
- 2. Ferme de cabaline, peste 20 de capete: . . . 100 m*
- 3. Ferme și crescătorii de taurine, până la 50 de capete: . . . 50 m*
- 4. Ferme și crescătorii de taurine, între 51-200 de capete: . . . 100 m*
- 5. Ferme și crescătorii de taurine, între 201-500 de capete: . . . 200 m*
- 6. Ferme și crescătorii de taurine, peste 500 de capete: . . . 500 m*
- 7. Ferme de păsări, până la 1.000 de capete: . . . 50 m*
- 8. Ferme de păsări, între 1.001-5.000 de capete: . . . 200 m*
- 9. Ferme de păsări, între 5.001-10.000 de capete: . . . 500 m*
- 10. Ferme și crescătorii de păsări cu peste 10.000 de capete și complexuri avicole industriale: 1.000 m*
- 11. Ferme de ovine, caprine între 300 și 1500 de capete: . . . 100 m*
- 12. Ferme de ovine, caprine cu peste 1.500 de capete: . . . 200 m*
- 13. Ferme de porci, până la 50 de capete: . . . 100 m*
- 14. Ferme de porci, între 51-100 de capete: . . . 200 m*
- 15. Ferme de porci, între 101-1.000 de capete: . . . 500 m*
- 16. Complexuri de porci, între 1.000-10.000 de capete: . . . 1.000 m*

17. Complexuri de porci cu peste 10.000 de capete: . . . 1.500 m
18. Ferme și crescătorii de iepuri între 100 și 5.000 de capete: . . . 100 m
19. Ferme și crescătorii de iepuri cu peste 5.000 de capete: . . . 200 m
20. Ferme și crescătorii de struți: . . . 500 m
21. Ferme și crescătorii de melci: . . . 50 m
22. Spitale veterinare: . . . 30 m
23. Grajduri de izolare și carantină pentru animale: . . . 100 m
24. Adăposturi pentru animale, inclusiv comunitare: . . . 100 m
25. Abatoare . . . 500 m
26. Centre de sacrificare, târguri de animale vii și baze de achiziție a animalelor: . . . 200 m
27. Depozite pentru colectarea și păstrarea produselor de origine animală: . . . 50 m
28. Platforme pentru depozitarea dejecțiilor animale care deserveșc mai multe exploatații zootehnice, platforme comunale: . . . 500 m
29. Platforme pentru depozitarea dejecțiilor porcine: . . . 1.000 m
30. Stații de epurare a apelor reziduale de la fermele de porcine: . . . 1.000 m
31. Depozite pentru produse de origine vegetală (silozuri de cereale, stații de tratare a semințelor) cu capacitate între 5-100 tone . . . 100 m
32. Depozite pentru produse de origine vegetală (silozuri de cereale, stații de tratare a semințelor) cu capacitate peste 100 tone . . . 200 m
33. Stații de epurare a apelor uzate menajere, cu bazine acoperite: . . . 150 m
34. Stații de epurare de tip modular (containerizate): . . . 50 m
35. Stații de epurare a apelor uzate industriale și apelor uzate menajere cu bazine deschise: . . . 300 m
36. Paturi de uscare a nămolurilor: . . . 300 m
37. Bazine deschise pentru fermentarea nămolurilor: . . . 500 m
38. Depozite controlate de deșeuri periculoase și nepericuloase: . . . 1.000 m
39. Incineratoare pentru deșeuri periculoase și nepericuloase: . . . 500 m
40. Crematorii umane: . . . 1.000 m
41. Autobazele serviciilor de salubritate: . . . 200 m
42. Stație de preparare mixturi asfaltice, betoane . . . 500 m
43. Bazele de utilaje ale întreprinderilor de transport: . . . 50 m
44. Depozitele de combustibil cu capacitate mai mare de 10.000 litri . . . 50 m
45. Depozite de fier vechi, cărbuni și ateliere de tăiat lemne: . . . 100 m
46. Bocșe (tradiționale) pentru producerea de cărbune (mangal) . . . 1.000 m
47. Parcuri eoliene: . . . 1.000 m

48. Cimitire și incineratoare animale de companie: . . . 200 m

49. Rampe de transfer deșeuri . . . 200 m.

Înființarea cimitirelor se realizează cu respectarea distanței minime de 100 metri față de zonele protejate, pentru a nu crea disconfort rezidenților din zonele respective. (art. 22, HG nr. 741/2016)

Pentru infrastructura **tehnic-edilitară** s-au instituit zone de protecție și siguranță: pentru rețelele electrice aeriene de 20 KV, zona de protecție corespunde cu zona de siguranță și este 12 m din ax, pentru rețelele electrice de 110 KV, zona de protecție este de 20 de metri. În zonele de siguranță sunt interzise orice fel de construcții, cu excepția celor pentru întreținere și siguranță a rețelelor. În zonele de protecție, autorizația de construire este condiționată de obținerea în prealabil a unui aviz din partea administratorilor rețelelor.

Pentru dezvoltarea capacității de circulație a drumurilor publice în traversarea localităților rurale, se va ține cont de zona de protecție a drumurilor, respectiv de 24 de metri pentru drumurile naționale, 22 de metri pentru drumurile județene și 20 de metri față de drumurile comunale, zonă în care orice intervenție se va realiza numai cu avizul administratorului. Pentru dezvoltarea capacității de circulație a drumurilor publice în traversarea localităților rurale, distanța dintre axa drumului și gardurile sau construcțiile situate de o parte și de alta a drumurilor va fi de minimum 13 m pentru drumurile naționale, 12 m pentru drumuri județene și 10 m pentru drumuri comunale.

Calea ferată are o zonă de siguranță de 20 de m din ax în care lucrările de construire sunt interzise cu excepția celor de întreținere și o zonă de protecție de 100 de m din ax în care orice intervenție se va face doar cu avizul administratorului.

Zone de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu:

Pentru monumentele istorice și obiectivele propuse pentru clasare au fost instituite zone de protecție în conformitate cu Legea 422/2001 și Legea 5/2000, cu scopul de a asigura conservarea și valorificarea cadrului arhitectural al acestora prin controlul strict al intervențiilor în zonă (demolări, construcții noi, modificări ale construcțiilor existente, etc.). Acestea au fost delimitate conform reglementărilor prevăzute în Studiul de fundamentare istoric aferent PUG – vezi planșe anexate.

Pentru orice fel de intervenție, în zona de protecție a monumentelor se va solicita avizul Direcției Județene de Cultură Sălaj și/sau, după caz, a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

ZONA DE PROTECȚIE A MONUMENTULUI – BISERICA DE LEMN „ADORMIREA MAICII DOMNULUI” – LOC. ILEANDA

Zona de protecție propusă cuprinde incinta monumentului și terenurile învecinate situate la o distanță de cca. 100 de metri față de monumentul istoric. Cuprinde imobile ocupate cu case, o parte din drumul județean, respectiv Biserica Ortodoxă nouă.

ZONA DE PROTECȚIE A MONUMENTULUI – BISERICA DE LEMN „SFINȚII ARH. MIHAIL ȘI GHAVRIL” – LOC. NEGRENI

Zona de protecție propusă cuprinde incinta monumentului și terenurile învecinate situate la o distanță de cca. 100 de metri față de monumentul istoric. Cuprinde imobile ocupate cu case și o parte din străzile locale.

ZONA DE PROTECȚIE A MONUMENTULUI – BISERICA DE LEMN „SFINȚII ARH. MIHAIL ȘI GHAVRIL” – LOC. PODIȘU

Zona de protecție propusă cuprinde incinta monumentului și terenurile învecinate situate la o distanță de cca. 100 de metri față de monumentul istoric. Cuprinde imobile ocupate cu case și o parte din străzile locale.

ZONA DE PROTECȚIE A MONUMENTULUI – BISERICA DE LEMN „SFINȚII ARH. MIHAIL ȘI GHAVRIL” – LOC. RĂSTOCI

Zona de protecție propusă cuprinde incinta monumentului și parcelele învecinate care ocupate cu case de locuit și instituții publice și s-a stabilit până la școala/cămin cultural în partea de est, respectiv până la obiectivul propus pentru clasare – Casa Morarului, de-o parte și de alta a drumului național.

ZONA DE PROTECȚIE A MONUMENTULUI AMINTIND FOAMETEA DIN 1814 – LOC. ILEANDA –Zona de protecție propusă cuprinde terenul aferent monumentului, cca. 30 m împrejurul obiectivului.

ZONA DE PROTECȚIE PROPUȘĂ A OBIECTIVULUI PROPUȘ PENTRU CLASARE BISERICA REFORMATĂ, LOC. ILEANDA –Zona de protecție propusă cuprinde terenul aferent monumentului, cimitirul în partea de nord, dispensarul uman în partea de est, respectiv strada în partea de sud și vest.

ZONA DE PROTECȚIE PROPUȘĂ A OBIECTIVULUI PROPUȘ PENTRU CLASARE BISERICA DE LEMN, LOC. MĂLENIA –Zona de protecție propusă este delimitată astfel:

cuprinde terenul aferent monumentului și terenurile imediat învecinate din partea de est și vest, la nord DC 31C, la sud limita intravilanului propus.

Zone de protecție pentru siturile arheologice:

În zonele de protecție a siturilor arheologice emiterea autorizației de construire pentru lucrările de construire, modificare, extindere sau reparare a căilor de comunicație, dotărilor tehnico-edilitare (inclusiv cele subterane), excavările, exploatarea de cariere, construcțiile de rețele edilitare magistrale, amenajările de îmbunătățiri funciare, rețelele de telecomunicații, amplasarea de antene și relee de telecomunicații, lucrările de cercetare și prospectare a terenurilor (foraje, excavări) necesare efectuării studiilor geotehnice sau geologice, amplasarea balastierelor sau sondelor, precum și alte lucrări ce afectează suprafața solului în zonele cu patrimoniu arheologic, indiferent dacă se execută în intravilanul sau extravilanul localității și indiferent de forma de proprietate a terenului, se va face numai pe baza și în conformitate cu avizul prealabil al Ministerului Culturii, respectiv al serviciilor deconcentrate ale acestuia (Direcția pentru Cultură Sălaj).

Intervențiile de construire de tipul celor enumerate la mai sus, efectuate în suprafețele de teren delimitate ca situri arheologice, vor putea demara numai după descărcarea terenului de sarcină arheologică, aceasta fiind procedura legală prin care un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic poate fi redat activităților umane curente.

Descărcarea de sarcină arheologică presupune efectuarea unor lucrări de specialitate (săpătură arheologică preventivă), pe toată suprafața afectată de lucrările de construire și redactarea Raportului tehnic de cercetare, după caz, cu propunerea de emitere a Certificatului de descărcare de sarcină arheologică (dacă nu există structuri sau elemente constructive arheologice valoroase care să necesite protecție in situ).

Intervențiile efectuate în zonele de protecție ale siturilor arheologice, determinate de construirea de autostrăzi, drumuri, hale industriale, depozite, exploatarea de cariere (deschideri de mine), rețele edilitare magistrale, amenajări de îmbunătățiri funciare, cartiere cu locuințe colective etc., dată fiind amploarea unor astfel de proiecte și suprafața mare de teren ce urmează a fi afectată, vor putea demara numai după efectuarea unui diagnostic arheologic intruziv (sondaje arheologice) și întocmirea unui raport de specialitate.

Intervențiile efectuate în zonele de protecție ale siturilor arheologice, determinate de construirea de locuințe unifamiliale, anexe gospodărești, repararea căilor de comunicație, rețele tehnico-edilitare subterane, lucrările de cercetare și prospectare a terenurilor (foraje, excavări) necesare efectuării studiilor geotehnice sau geologice etc., vor putea demara cu condiția supravegherii arheologice pe întreaga durată a săpăturilor de orice fel și întocmirea unui raport de specialitate.

Supravegherea arheologică va avea rolul de a determina prezența sau absența materialelor arheologice, a structurilor, complexelor, artefactelor sau ecofactelor din zona afectată de proiect. În cazul descoperirii unor vestigii arheologice, se va dispune sistarea temporară a lucrărilor de construire și demararea unor cercetări arheologice preventive.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC ILEANDA - "LA CĂSOI"

Zona de protecție a sitului este marcată la **50 m** de jur-împrejurul sitului.

Suprafața zonei protejate este de **0,79 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC ILEANDA - "TOACA GLODULUI", "COAMA PIETRAR"

Zona de protecție a sitului este marcată la **50 m** de jur-împrejurul sitului.

Suprafața zonei protejate este de **0,79 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC ILEANDA - "PĂ COASTĂ", "DEALUL MĂGURIȚA"

Zona de protecție a sitului este marcată la sud de șoseaua DN 1C, Dej – Baia Mare, baza pantei muncelilor aflați la nord de casele menționate, spre vest de o stradă, respectiv către est de o paleovale orientată spre Someș.

Suprafața zonei protejate este de **4,49 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC DĂBÂCENI - "STANU CU PLACĂ"

Zona de protecție urmează traseul șoselei DN 1C, Dej – Baia Mare și marginile "lumișului" în care apare faleza cu desene, până deasupra acestora, pe culme.

Suprafața zonei protejate este de **0,04 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC DĂBÂCENI - "FIGURI"

Limita de protecție urmează traseul șoselei DN 1C, colțurile lumișului din partea stângă a drumului și limita superioară a pantei dealului la baza căruia se află faleza cu desenele.

Suprafața zonei protejate este de **0,32 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC PERII VADULUI - "CARIERA VECHE, PĂ STÎNCĂ, PĂ PODURI"

Zona de protecție a sitului este delimitată la S de șoseaua DN 1C, Dej – Baia Mare, spre est de valea afluent al Someșului de pe partea dreaptă, la nord de o înșeuare care întrerupe culmea

deluroasă pe care se află situl. Către vest zona de protecție se află la baza pantei de acces pe culme.

Suprafața zonei protejate este de **10,27 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC RĂSTOCI - "LAZURI"

Zona de protecție a sitului este marcată la N de DN 1H, la S de calea ferată, la E o limita de proprietate iar la V o limită de proprietate.

Suprafața zonei protejate este de **1,60 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC NEGRENI - "ȘESUL MIC"

Zona de protecție a sitului este marcată la N de râul Someș, la S de un drum de țară, la V o limita de proprietate iar la E valea Oșenii sau Orșului.

Suprafața zonei protejate este de **13,88 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC NEGRENI - "ARIE"

Zona de protecție a sitului este marcată la N de râul Someș, la S de un drum de țară, la V viroagă iar la E de o viroagă.

Suprafața zonei protejate este de **4,34 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC NEGRENI - "POIANA LUI ARBORE"

Zona de protecție a sitului este marcată la **50 m** de jur-împrejurul sitului.

Suprafața zonei protejate este de **0,79 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC ROGNA - "BULBUC"

Zona de protecție a sitului este stabilită astfel: la N drumul care duce la podul care traversează Someșul, la S vale cu debit variabil – viroaga, la V drumul spre Podișu, la E baza terasei și limite de proprietate.

Suprafața zonei protejate este de **13,22 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC ROGNA - "LĂPĂSTĂU"

Zona de protecție a sitului este marcată la N de drumul spre pod, la V limită de proprietate, la S limita de proprietate, la E râul Someș la E limita de proprietate.

Suprafața zonei protejate este de **3,77 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC ROGNA - "LA PODURI"

Zona de protecție a sitului este marcată la N de o viroagă, la S un drum care duce la bac, la E limita de proprietate, iar la V limită de proprietate.

Suprafața zonei protejate este de **0,80 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC ROGNA - "INTRAVILAN GRĂDINI"

Zona de protecție a sitului este marcată la N de limite de proprietate, la E, S și V trece peste grădinile caselor la aproximativ **75 m** din centrul sitului.

Suprafața zonei protejate este de **2,44 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC ROGNA - "COASTA LUI NICOLAE"

Zona de protecție a sitului este marcată la N de un drum de țară, la S drum de țară, la E drum de țară, la V zona de protecție este stabilită la **75 m** de la limita sitului.

Suprafața zonei protejate este de **5,27 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC ROGNA - "BONTAUA"

Limita de protecție a sitului este stabilită la o distanță de **50 m** de jur-impjurul turnului.

Suprafața zonei protejate este de **0,80 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC PODIȘU - "PĂ LAB"

Zona de protecție a sitului este marcată la N de un drum de țară, la S o lizeră de copaci pe buza unei virogi, la E drum spre Buzas, la V limita de proprietate.

Suprafața zonei protejate este de **8,58 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC PODIȘU - "PĂ INAT"

Zona de protecție a sitului este marcată la V de o limită de proprietate, la N valea Secașului, la S limita de proprietate iar la E limită de proprietate și lizieră de copaci.

Suprafața zonei protejate este de **2,64 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC PODIȘU - "CIORGĂU"

Zona de protecție este marcată la N de buza dealului, la E buza dealului, la V buza dealului și la S drum care coboară spre Someș.

Suprafața zonei protejate este de **0,76 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A SITULUI ARHEOLOGIC PODIȘU - "GLIJENI, GRĂDINILE CASELOR 72, 80, 85A"

Zona de protecție a sitului este stabilită după cum urmează: la N drum spre coboară spre Someș, la S drum din localitate, la E drum din localitate iar la V baza terasei înalte a Someșului.

Suprafața zonei protejate este de **1,33 ha**.

ZONA DE PROTECȚIE A CĂII FERATE APAHIDA-BAIA MARE CF 412

Zona de protecție a căii ferate este de **100 m** de o parte și de alta a ultimei linii CF.

Zone de protecție până la elaborarea PUZ: s-a stabilit interdicție de construire până la elaborarea PUZ pentru zona de turism și agrement Bizușa, zonă cu potențial deosebit care necesită o reglementare amănunțită.

Zone cu interdicție de construire până la elaborarea studiilor de specialitate:

Pentru zonele cu risc de producere a inundațiilor, se recomandă elaborarea studiilor de specialitate, care vor stabili debitul apei, viiturile, adâncimea și măsurile specifice de prevenire/atenuare a lor. Autorizația de construire se va elibera numai cu avizul Sistemului de Gospodărire al Apelor, Inspectoratul pentru Situații de Urgență și cu acordul proprietarilor de terenuri.

Pentru zonele cu risc de producere a alunecărilor de teren se va solicita prin certificatul de urbanism elaborarea unor studii geotehnice prin care să se stabilească măsurile de înlăturare a fenomenelor.

Trăsături specifice ale arhitecturii tradiționale locale:

Pentru studierea arhitecturii tradiționale locale nu mai avem la dispoziție decât construcții păstrate cel mai devreme de la începutul secolului XX. Tipurile de arhitectură mai vechi nu se mai găsesc în localitate; există doar câteva fotografii din anii '50-'60 ai secolului trecut care au surprins case mai vechi. Astfel, cel mai vechi tip de casă identificat în trecutul recent este cel cu acoperiș foarte abrupt, învelit cu paie, având târnaț îngust cu stâlpi de lemn și ferestre mici. Paiele folosite pentru învelitori erau produse în gospodăria țăranului, iar pentru așezarea lor erau chemați meșteri specializați- meserie care deja a dispărut. Casele erau realizate din bârne de lemn, tencuit atât la interior, cât și la exterior. Târnațul nu era închis cu parapet; stâlpii erau legați cu "rudă" de lemn. Modul de realizare a împrejmirilor: din lețuri de lemn dispuse rar, având înălțime mică, care permit o relație vizuală între spațiul public și spațiul privat.

Etape următoare în evoluția arhitecturii locuinței a fost înlocuirea învelitorilor de paie cu învelitori de șindrilă. De altfel, o asemenea evoluție se încercase a fi impusă încă din 1858, prin

Regulamentul de construire nr. 4/8 martie, care obliga la edificarea construcțiilor pe fundație de piatră și cu acoperiș de draniță. Lipsa mijloacelor materiale ale sătenilor a făcut ca această măsură să se implementeze greu, astfel încât spre sfârșitul sec. al XIX-lea fondul construit în zona rurală a fost compus în majoritate tot din vechile case acoperite cu paie de seară. În 1898, este publicat un nou regulament care îl întărește pe cel din 1858, interzicând explicit acoperirea caselor cu paie. Și acest regulament se implementează lent, întrucât interzicea acoperirea construcțiilor noi cu paie, fără să oblige la înlocuirea învelitorilor existente. Din același motiv -sărăcia sătenilor- case noi se construiesc prea puține, menținându-se vechile case; șindrila și dranița erau scumpe, astfel încât multe case au menținut acoperișurile de paie și la începutul sec. XX. Casele care se construiesc în această perioadă sunt tot din bârne de lemn. În prima jumătate a sec. XX aproape se generalizaseră acoperișurile de șindrila, cu precădere printre sătenii cu stare materială mai bună. De la începutul sec. XX apăruse deja tipul de casă care acum definește arhitectura tradițională a zonei: cu acoperiș în patru ape, cu târnaț pe toată fațada, cu parapet traforat și foișor în partea centrală- aceasta având la partea superioară fronton decorat de asemenea cu trafor din lemn. În anii '50-'60 ai sec. XX a început construirea noii arhitecturi de zid, cu acoperiș din țigle ceramice. Din motive tehnice- țigla nu se putea așeza pe pante la fel de abrupte ca șindrila- panta acoperișului se reduce, acesta devenind mai plat. Întrucât zidăria nu permite executarea unor decorațiuni atât de spectaculoase ca cele din lemn (traforuri, cioplituri, îmbinări), imaginea caselor se uniformizează. Astfel începe a se generaliza un alt tip de arhitectură rurală, diferită de cea cunoscută până atunci. În deceniile 7 și 8 ale secolului trecut s-a înnoit cea mai mare parte a fondului construit; clădirile vechi menținute după acea perioadă au fost modernizate prin înlocuirea învelitorilor de paie sau șindrila cu țigle ceramice (în anii '60) sau cu plăci ondulate de azbociment (azbocimentul devenind predilect în anii '70, dat fiind costul său mai redus decât al țiglei ceramice). Noua arhitectură a locuinței propune un plan mai extins, cuprinzând mai multe funcțiuni, având încăperi mai largi și mai înalte, cu ferestre mai mari; este deja o locuire mai confortabilă. Cu toate acestea, casele sunt foarte asemănătoare între ele și lipsite de elementele de individualizare care făceau farmecul arhitecturii din lemn și mândria proprietarilor. De asemenea, se poate afirma că aceeași arhitectură s-a practicat în zonele rurale de pe întreg teritoriul României, anulând originalitatea fiecărei zone etnografice. În prezent, arhitectura veche mai este reprezentată în satele comunei de obiecte cu toate tipurile de funcțiuni: locuință, șură, găbânaș, coștei, împrejmuiri și porți, podețe, fântâni cu cumpână.

În ceea ce privește alcătuirea unei gospodării tradiționale din comuna Ileanda, intră frecvent următoarele construcții: casa de locuit, șura cu grajdul vitelor, grajdul oilor, coșteiul pentru porumb, cotețele pentru porci și păsări, găbânașul și fântâna. La acestea se adaugă, mai recent, și bucătăria de vară. Numărul construcțiilor din gospodărie este diferit în funcție de starea materială și socială a oamenilor.

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ:

Obiective de utilitate publică:

- Restabilirea perimetrului intravilan;
- Modernizarea căilor de comunicație rutieră, realizarea de noi artere de circulații în zonele de dezvoltare, realizarea de trotuare și de parcaje publice, poduri, etc;
- Lucrările de infrastructură legate de îmbunătățirea și dezvoltarea rețelelor tehnico – edilitare;
- Regularizarea cursurilor de apă;
- Amenajarea de spații plantate publice și a zonelor verzi cu rol de protecție și agrement;
- Implementarea sistemului selectiv de gestiune a deșeurilor;
- Reabilitarea clădirilor publice: școli, grădinițe, cămine culturale, spații administrative, etc.;
- Realizarea de noi dotări publice: înființare de noi servicii publice (invățământ, sănătate, cultură, cult, piețe agroalimentare, etc);
- Salvarea, protejarea și punerea în valoare a monumentelor naturale și istorice.
- Efectuarea procedurilor de înscriere în Lista Monumentelor Istorice a celor trei obiective: Biserica Reformată Ileanda, Biserica de lemn Măleni, Casa Morarului.
- Modernizare și Dezvoltare baza turistică și de agrement Buzușa

TIPURI DE PROPRIETATE DIN INTRAVILAN							
DOMENII	PROPRIETATE PUBLICĂ			PROPRIETATE PRIVATĂ			
	Național	Județean	Local	Național	Județean	Local	Fizice/ /juridice
LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE							
Locuințe de tip rural							X
Locuințe colective			X				
Case de vacanță și pensiuni							X
INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII							
Sediu primărie			X				
Foste sedii C.A.P.			X				
Cămine culturale			X				
Liceu			X				
Școli			X				
Grădinițe			X				
Centru de sănătate			X				
Dispensar uman			X				
Biserici						X	
Casă parohială						X	
Monumente	X		X				
Stațiunea Buzușa			X				
Magazine							X
Stație pecc							X
ACTIVITĂȚI PRODUCTIVE							
Unități industriale și de depozitare							X
Unități agro-zootehnice: piața agroalimentară			X				
Unități agro-zootehnice: târg de animale			X				
Unități agro-zootehnice: altele							X

SPAȚII VERZI							
Spații verzi publice			X				
Spații verzi publice pentru protecția cursurilor de apă și zonelor umede			X				
Amenajări sportive			X				
CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE							
Rezervoare apă			X				
Antene							X
Stație de epurare			X				
GODPODĂRIE COMUNALĂ, CIMITIRE							
Groapă de gunoi			X				
Cimitire						X	
CĂI DE COMUNICAȚIE							
Transporturi feroviare	X						
Transporturi rutiere: DN 1C - E 58	X						
Transporturi rutiere: DN 1H	X						
Transporturi rutiere: DJ 110C		X					
Transporturi rutiere: DC 31			X				
Transporturi rutiere: DC 31A			X				
Transporturi rutiere: DC 34			X				
Transporturi rutiere: străzi și drumuri vicinale			X				

4. CONCLUZII

Prezenta documentație urmează a fi analizată și avizată conform legislației în vigoare și apoi aprobată de Consiliul Local al Comunei Ileanda.

O dată aprobat, **Planul Urbanistic General și Regulamentul Local de Urbanism** aferent capătă valoare juridică, oferind instrumentul de lucru necesar administrației locale și județului Sălaj ce vor urmări aplicarea lor.

Stabilirea categoriilor de intervenție și a reglementărilor s-au realizat în baza analizei multicriteriale la nivelul trupurilor componente privind:

- Funcțiunea dominantă în zonă.
- Configurația fondului construit existent și a parcelarului propus.
- Circulația și echiparea edilitară.

Dezvoltarea activităților industriale, agrozootehnice, a serviciilor comerciale și turistice, atât de către agenții economici, cât și de către populație trebuie să fie o prioritate în demersurile de stimulare a organismelor competente centrale și locale, atât din cauza lipsei acestora ca volum și calitate necesară, cât și datorită resurselor pe care le oferă prin crearea de locuri de muncă pentru populația comunei.

Pentru dezvoltarea unei economii performante și ridicarea nivelului de viață al locuitorilor Comunei Ileanda se propune mobilizarea tuturor resurselor fizice și umane, în corelație cu conservarea mediului și a patrimoniului.

Aplicarea prevederilor **Planului Urbanistic General al Comunei Ileanda**, se face conform **Regulamentului Local de urbanism aferent Planului Urbanistic General.**